

1259

NOUSE, OTA VUOTEESI JA KÄY

Kristillisen vammaiskäsityksen juuria etsimässä

Sirpa Latva-Mäenpää

Kasvatustieteen pro gradu-tutkielma

Syksy 1998

Erityispedagogiikan laitos

Jyväskylän yliopisto

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO, erityispedagogiikan laitos

LATVA-MÄENPÄÄ SIRPA

Nouse, ota vuoteesi ja käy - kristillisen vammaiskäsityksen juuria etsimässä
Erityispedagogiikan pro gradu-tutkielma 121 s, 2 liitettä

Syksy 1998

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, millaisen kuvan evankeliumit antavat kristillisen vammaiskäsityksen alkujuurista. Tässä tutkimuksessa halutaan nähdä, että kristillinen vammaiskäsitys on löydettävissä alkuperäisimpänä omilta juuriltaan eli niistä tilanteista, joissa kuvataan Jeesuksen ja vammaisten kohtaamistilanteita. Ihmiskäsityspohdinta liittyy vammaistyössäkin nykyisin tarpeelliseksi ja ajankohtaiseksi koettuun arvokeskusteluun.

Tutkimus on laadullinen, historiallinen, sisällönanalyttinen ja aineiston pohjalta teoriaa rakentava. Tutkimusaineiston muodostavat evankeliumit Matteuksen, Markuksen, Luukkaan ja Johanneksen mukaan. Tekstianalyysin ensimmäisessä vaiheessa evankeliumeista etsittiin ja litteroitiin kaikki Jeesuksen ja vammaisten kohtaamisen kuvaukset, joita löytyi 48. Toisessa analyysivaiheessa asetettiin rinnakkain eri evankeliumeissa samaa tilannetta kuvaavat tekstit, jonka tuloksena jäljelle jäi kuvaukset 26:stä eri tilanteesta. Kolmannessa vaiheessa aineisto analysoitiin induktiivisesti. Koodauksen perusteella aineistosta muodostettiin teemat. Tulkintojen tukena käytettiin sekundaarilähteitä, jotka auttoivat historiallisten ja kulttuurinäkökulmien ymmärtämistä.

Jeesuksen vammaiskäsitys osoittautui vammaisia muiden ihmisten kanssa tasavertaisesti arvostavaksi. Jeesus näki vammaiset fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen ulottuvuuden muodostamana kokonaisuutena. Lisäksi hän osoitti, että ihminen on tarkoitettu elämään jumalayhteydessä. Myös vammaisen ihminen on vastuullinen ja oikeutettu riippumattomuuteen edellytystensä mukaan. Vammaisia hoitaville Jeesus antoi esimerkin syvästi empaattisesta ja yksilöllisestä kohtaamisesta. Hänen toimintansa oli kuitenkin erittäin määrätietoista, ja hän uskalsi puolustaa vammaisten oikeuksia ja ihmisarvoa vastustuksesta huolimatta.

Jeesuksen vammaiskäsitys on varteenotettava malli, joka ansaitsee tulla yhtenä näkemyksenä huomioon otetuksi siinä arvokeskustelussa, jota vammaistyössä on meillä.

Avainsanat: vammaisen, kristillinen ihmiskäsitys

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO.....	6
2 TUTKIMUKSEN PUITTEET.....	8
2.1 Vammaisuus.....	8
2.2 Jeesus.....	10
2.3 Ihmiskäsitys - vammaiskäsitys.....	11
2.4 Evankeliumit ja niiden kirjoittajat.....	13
2.4.1 Matteus.....	16
2.4.2 Markus.....	17
2.4.3 Luukas.....	18
2.4.4 Johannes.....	20
2.4.5 Kirjoittajien merkitys tässä tutkimuksessa.....	21
3 TUTKIMUSTEHTÄVÄ.....	22
4 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN.....	23
4.1 Tutkimusmenetelmät.....	23
4.1.1 Laadullinen tutkimus.....	23
4.1.2 Historiallinen tutkimus.....	26
4.1.3 Grounded theory.....	28
4.1.4 Sisällönanalyysi.....	30
4.2 Tutkimusaineisto.....	31
4.3 Analyysimenetelmät.....	32
4.4 Tutkimusprosessi.....	34
4.5 Tutkimuksen luotettavuuden arviointia.....	35
4.5.1 Luotettavuuden arvioinnin periaatteet.....	35
4.5.2 Luotettavuus tässä tutkimuksessa.....	39
5 VAMMAISUUTTA KUVAAVA TUTKIMUSAINIESTO.....	42

6	VAMMAISUUDEN KUVAUKSET.....	44
7	TÄSSÄ MAASSA - AJANLASKUMME ALUSSA.....	45
7.1	Ajanlaskumme alussa.....	45
7.2	Palestiinassa.....	46
7.2.1	Jeesuksen julkisen toiminnan alueet.....	46
7.2.2	Jeesuksen ja vammaisten kohtaamisen paikat.....	47
7.3	Yksilöiden ja perheiden elämää.....	52
7.4	Uskonnollisia tapoja.....	54
7.5	Vammaiset ja sairaat yhteisössään.....	58
8	VAMMAISET JA JEESUS.....	61
8.1	Synagoogissa, kodeissa, luonnossa ja teiden varsilla.....	61
8.2	Itse tullen ja tuotuna, ilman vastaanottoaikoja.....	63
8.3	Riivatut, sokeat, rammatt ja monenlaisten vaivojen rasittamat.....	67
8.3.1	Kaikkinaiset sairaat.....	68
8.3.2	Riivatut.....	70
8.3.3	Sokeat.....	75
8.3.4	Kuurot.....	77
8.3.5	Halvatut.....	78
8.3.6	Pitaliset.....	79
8.3.7	Muut vammaiset	81
8.4	Jeesuksen ja vammaisen kohtaaminen - kokonais- valtainen parantuminen.....	85
8.5	Katso, ettet puhu tästä kenellekään.....	87
8.6	Muiden reaktiot.....	90
8.6.1	Kansan hämmästys, pelko ja ilo.....	90
8.6.2	Opetuslasten voimattomuus ja tiedonjano.....	91
8.6.3	Fariseusten ja kirjanoppineiden närkeästyminen ja viha.....	91

9 JEESUKSEN VAMMAISKÄSITYS.....	93
9.1 Kohtaamistilanteissa ainekset vammaiskäsitykselle.....	93
9.2 Muun sosiaalisen kommunikaation ilmentämä vammaiskäsitys.....	95
9.3 Opetukseen perustuva vammaiskäsitys.....	96
9.4 Rakkauden lakiin perustuva vammaiskäsitys.....	99
10 POHDINTA.....	100
LÄHTEET.....	105
LIITTEET	
- Luettelo evankeliumien teksteistä.....	112
- Evankeliumien kuvaukset.....	113

1 JOHDANTO

Viime vuosina on runsaasti käyty vammaistyöhön liittyvää arvokeskustelua. Tämä keskustelu on liittynyt niin vammaisten ihmisarvoon kuin vammaistyössä käytettäviin menetelmiin ja hoidollisiin ratkaisuihinkin. Valtakunnallisen vammaispoliittisen kokonaisuohjelman myötä on tarkemmin saatettu ilmi se ihmiskäsitys, jonka varaan suomalaista vammaispolitiikkaa halutaan rakentaa.

Vammaistyössä tehdyt ratkaisut heijastavat taustallaan vallitsevia arvolähtökohtia, tiedostettiinpa ne tai ei. Ratkaisut ovat ilmaus siitä, millaisena ihmisyyys halutaan nähdä. Sirkka Hirsjärvi (1982, 1) määrittelee ihmiskäsityksen ihmistä koskevien uskomusten, tietojen ja arvostusten järjestelmäksi. Hän toteaa ihmiskäsitykseen liittyvän voimakkaan eettisen näkökulman. Vammaiskäsitys tarkoittaa tässä tutkimuksessa vammaisiin ihmisiin liittyvää ihmiskäsitystä. Vammaistyö rakentuu aina jonkun ihmiskäsityksen varaan.

Omalla kohdallani olen käynyt läpi liki kolmenkymmenen vuoden mittaista ihmiskäsityspohdintaa. Olen saanut oman vammaistyötä sivuavan peruskoulutukseni kristilliselle arvopohjalle nojautuvassa oppilaitoksessa. Sittenmin olen toiminut opettajana valtion ja myöhemmin kuntayhtymän ylläpitämässä terveydenhuolto-oppilaitoksessa, jossa hoitotyön ihmiskäsitys määritellään humanistiseksi ja holistiseksi. Vammaistyön koulutuksen alettua lähihoitajakoulutuksen myötä myös terveydenhuolto-oppilaitoksissa 90-luvun alkupuolella palasin pohtimaan uudelleen ja syvemmältä, millaiselle ihmiskäsitykselle rakennettu opetus antaisi tuleville lähihoitajille vammaistyöhön sellaiset valmiudet, joiden avulla vammaiset voisivat saada osakseen parasta mahdollista hoitoa. Itselläni on sellainen näky, että vammaiset saavat parasta vain silloin, kun työtä tehdään rakkaudella. Humanismista ja holismista en sydämellistä rakkautta koskaan löytänyt.

Palasin takaisin pohtimaan kristillisen ihmiskäsityksen antamia mahdollisuuksia. Vuosien varrella olin kuitenkin niin monesti pettynyt kristillisen uskon tunnustajiin, että halusin lähteä etsimään kristillisen ihmiskäsityksen ja sitä myöten myös vammaiskäsityksen alkujuuria, jotka ovat löydettävissä alkupe-
räisimmin ja aidoimmin Jeesuksen toiminnasta eikä niinkään siitä tehdyistä tulkinnoista. Tutkimusaiheen valinta on perusteltu ensinnäkin ajankohtaisten arvopohdintojen näkökulmasta. Toisaalta aihe on itselleni tutkijana henkilökohtaisesti kiinnostava ja merkittävä. Tutkimuksen toteuttaminen on mahdollista ja sen avulla tavoitteena on tuottaa teoreettista tietoa kristillisestä vammaiskäsityksestä.

Tämän tutkimukseni tutkimustehtävänä on selvittää millaisen kuvan evankeliumit antavat kristillisen vammaiskäsityksen alkujuurista. Tutkimus on laadullinen, historiallinen, sisällönanalyttinen ja grounded theory-tyyppinen eli aineiston pohjalta teoriaa rakentava. Tutkimusaineiston muodostavat evankeliumit Matteuksen, Markuksen, Luukkaan ja Johanneksen mukaan. Runsaan toissijaislähteistön käyttö on perusteltua, jotta evankeliumien kuvaukset voisivat asettua oikeisiin historiallisiin ja kulttuuriyhteyksiin siten, että tapahtumien tulkinnat tekisivät oikeutta todellisille tapahtumille. Evankeliumien tekstejä luokitellaan, vertaillaan ja analysoidaan. Analyysien perusteella rakennetaan kuvaa Jeesuksen vammaiskäsityksestä. Lopuksi pohditaan löytöjen merkitystä ja käyttökelpoisuutta nykyaikana.

2 TUTKIMUKSEN PUITTEET

Siitä huolimatta, että haluan tutkijana lähteä tarkastelemaan ja analysoimaan vammaisuutta neljässä evankeliumissa mahdollisimman puhtaasti laadullisin menetelmin, ilman mitään valmista ennakko-oletusta tai -teoriaa, katson tarpeelliseksi määritellä muutamia tutkimuksen kannalta keskeisiä käsitteitä ja esitellä joitakin keskeisiä henkilöitä. Vammaisuuden määrittely auttaa lähinnä itseäni rajaamaan tutkimusaineistoa tutkimustehtävän kannalta tarkoituksenmukaisesti. Lisäksi haluan tutustuttaa lukijat lyhyesti evankeliumien kirjoittajiin. Kun haluan tarkastella vammaisuutta neljässä evankeliumissa, en voi jättää kertomatta jotakin Jeesuksesta, koska juuri Hänen ja vammaisten kohtaamisen hetket muodostavat ne polttopisteet, joista kristillinen vammaiskäsitys saa alkunsa ja merkityksensä.

2.1 Vammaisuus

Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksessa hyväksyttiin vuonna 1975 vammaisten oikeuksien julistus. Tämän julistuksen mukaan ”vammainen on jokainen henkilö, joka fyysisten tai henkisten ominaisuuksiensa, synnynnäisen tai muun puutteellisuuden vuoksi on täysin tai osittain kykenemätön tyydyttämään normaaliin yksilölliseen ja/tai sosiaaliseen elämään liittyviä tarpeitaan”. Vuonna 1982 Vammaisten vuoden Suomen komitea määritteli vammaisuuden laajasti käsitettynä sisältävän todetut sairaudet tai vammat, lukuun ottamatta ohimeneviä tai vähäisiä sairauksia tai vammoja. Suppeasti käsitettynä vammaisuus sisältää komitean mietinnön mukaan kaikki jossakin muodossa suoriutumista haittaavat tilat. (Komiteamietintö 1982:35.)

Vasta 1980-luvulle tultaessa alettiin todella käytännössä ymmärtää vammai-

suuden sidonnaisuus ympäristötekijöihin. Tämä johti uudenlaiseen vammaisuuden määrittelyyn. Maailman terveysjärjestön WHO:n vammaisuuden uuden määrittelytavan mukaan vammaisuutta hahmotetaan kolmen ulottuvuuden kautta. Vammaisuuden yläkäsitteenä on vamman käsite. Tämän käsitteen kautta määrittyvät sitten vamman yksilölle aiheutuva toiminnan vajavuus ja sosiaalinen haitta. (Työterveyslaitos 1985.)

Vamma on tämän luokituksen mukaan mikä tahansa psykologisen, fysiologisen tai anatomisen rakenteen tai perustoiminnon vajavuus tai epänormaalisuus. Vamma on siis elimellinen orgaanisen tason häiriö tai vika. Toimintavajavuus on sellainen toimintakyvyn rajoittuneisuus tai puute, joka on vamman seurauksena syntynyt. Tämä toimintavajavuus voi ilmentyä yksilön fyysisen tai psyykkisen toimintakyvyn alueella. Toimintavajavuudesta tai vammasta aiheutuu ihmiselle sosiaalinen haitta, jonka vuoksi hän ei kykene toteuttamaan hänelle ihmisenä asetettuja normaaleja rooleja. Epäsuhtaa ilmenee ihmisen toimintamahdollisuuksien ja häneen kohdistettujen odotusten välillä. Sosiaalinen haitta kuvaa sitä, mikä merkitys vammalla tai toimintavajavuudella on yksilön sosialisatioprosessissa. Sosiaalisen haitan käsite antaa mahdollisuuden kuvata myös vamman ja toimintavajavuuden aiheuttamia vaikutuksia yksilön sosiaalisen elämän, talouden ja elinympäristön kannalta. Vamman, toiminnanvajavuuden ja sosiaalisen haitan käytännön seurauksena yksilöllä on vamman tai sairauden vuoksi pitkäaikaisesti tai pysyvästi vaikeuksia suoriutua tavanomaisen elämän toiminnoista. (Komiteamietintö 1984:14; Työterveyslaitos 1985.)

Tässä tutkimuksessani kaikki edellä esittämäni vammaisuuden määrittelyt voivat toimia vammaisuuden käsitteen kuvaajina. En katso tarkoituksenmukaiseksi rajoittaa vammaisuuden käsitettä kovin ahtaaksi. Edellä esitettyjen kriteerien puitteissa valitsen evankeliumien teksteistä mukaan kaikki ne kuvaukset, joissa on mukana joku tai joitakin vammaisia. Ymmärrän vammaisuuden tässä tutkimuksessa sellaisena vammaana tai

parantumattomana sairautena, joka estää yksilöä elämästä normaalia elämää sosiaalisessa vuorovaikutuksessa elinympäristönsä kanssa.

2.2 Jeesus

Kristityille Jeesus on Raamatun keskeisin henkilö. Täytyiväthän hänen elämänsä kautta ne lupaukset, joita Jumala oli antanut Vanhan testamentin profeettojen kautta. Hän toi mukanaan maan päälle hyvän sanoman siitä pelastuksen liitosta, jonka Jumala oli luvannut. Hänessä ja hänen kauttaan Jumala osoitti maailmalle rakkautensa ja pelasti ihmiskunnan synnistä ja kuolemasta. Uusi testamentti ei missään kohdassa esitä Jeesuksen elämäkertaa, vaan aina on oleellista, että kuvauksessa on mukana jumalallisen ja inhimillisen ulottuvuuden jatkuva vuoropuhelu. Kuvaukset ovat täynnä ihmetekoja, Jumalan tahdon ilmentymiä ja koko maailmankaikkeudelle merkityksellisiä tapahtumia. Lähes kaikki se, mitä Jeesuksesta tiedetään, on kirjoitettuna neljään evankeliumiin. (Konttinen 1996, 192-193.)

Jeesuksen merkitys oli maailmanlaajuinen. Jeesus kuitenkin eli maantieteellisesti hyvin rajatulla alueella koko elämänsä ajan. Hän vietti lähes koko lapsuutensa ja aikuisuutensa Nasaretin pienessä kylässä. Juhlien aikana hän teki pyhiinvaellusmatkoja sadan kilometrin päässä sijaitsevaan Jerusalemiin. Jeesuksen julkisen toiminnan kausi kesti noin kolme vuotta, jona aikana hän oli lähes kaiken aikaa liikkeellä. Hän kulki kylissä ja maaseudulla opettamassa, parantamassa sairaita, ohjaamassa valitsemiaan opetuslapsia tai kiistelemässä vastustajiensa kanssa. Koko hänen toiminta-alueellaan matkat ulottuivat korkeintaan kahdensadan kilometrin etäisyydelle Tyroksen ja Jerusalemin välisillä alueilla. Jeesuksen lähimmät seuraajat tulivat vähäväkisten kansanryhmien keskuudesta. Jeesuksen tuoman hyvän sanoman syvin merkitys ei avautunut hänen seuraajilleenkaan ennen kuin

sen äärimmilleen lisääntyneen vastustuksen jälkeen, joka johti Jeesuksen pettämiseen, tuomitsemiseen ja kuolemaan. Vasta kuolleista nouseminen herätti sen voimallisen uskon, jonka vaikutuksesta sanoma Jeesuksesta alkoi levitä kaikkialle maailmaan saaden aikaan mittamattomia seurauksia koko maailmanhistorialle. (Konttinen 1996, 198-199 ja 211.)

Jeesuksen elämä on kristinuskon mukaan koko maailmanhistorian suurin käännekohta. Tämä näkemys sai vahvistuksensa 500-luvulla, jolloin munkki Dionysius Exiguus päätti määrittää kaikki tapahtumat Jeesuksen syntymän perusteella ennen Kristuksen syntymää tai sen jälkeen tapahtuneiksi. Dionysiuksen laskelmissa oli kuitenkin 4-7 vuoden virhe. (Konttinen 1996, 198.) Näin ollen Jeesuksen syntymä ajoittuu todellisuudessa noin vuoden viisi paikkeille ennen ajanlaskumme alkua ja hänet ristiinnaulittiin huhtikuun seitsemäntenä päivänä vuonna 30 (Luoto&Liljeqvist 1980, 30).

Jeesus ei ole minulle ainoastaan tai edes ensisijaisesti historiallinen henkilö. Koen olevani henkilökohtaisessa suhteessa häneen. Hän on minun Herrani ja minun Vapahtajani, joka on elävä ja voimallinen. Kuulun hänen opetuslastensa joukkoon.

2.3 Ihmiskäsitys - vammaiskäsitys

Hirsjärvi määrittelee ihmiskäsityksen ihmistä koskevien uskomusten, tietojen ja arvostusten järjestelmäksi. Ihmiskäsitys, jonka synonyyminä käytetään usein ihmiskuvan käsitettä, on yhteydessä maailmankuvan ja maailmankatsomuksen käsitteisiin. Ihmiskuvassa ilmentyy yleiskuva ihmisestä. Tämä kuva muodostuu kaikista niistä käsityksistä, joita ihmiset muodostavat itsestään ja muista ihmisistä. Lisäksi nämä käsitykset kuvaavat, millainen suhde ihmisellä on todellisuuteen, luontoon ja yhteiskuntaan. Ihmiskäsityksen tai ihmiskuvan pohtimisen kautta etsitään vastausta

kysymyksiin 'mikä ihminen on?', 'mikä ihmisessä on olennaista?' ja 'mitkä ovat ihmisen mahdollisuudet?' Eri tieteillä ja niiden suuntauksilla on erilaiset ihmiskäsitykset, niin myös jokaisella yksilöllä. (Hirsjärvi 1978, 51; 1982, 1; 1984, 74-78; 1985, 95-99.)

Ihmiskäsitykset eroavat toisistaan ratkaisevasti sen perusteella, millaisena niissä käsitetään todellisuus. Monistisista teorioista materialismissa ihminen käsitetään perimmältään aineelliseksi olennoksi ja spiritualistisissa henkiseksi (Wilenius 1976, 23). Dualistisen käsityksen mukaan ihminen koostuu hengestä ja aineesta. Pluralismin mukaan ihminen koostuu useista osista, esimerkiksi elollisesta ja psyykkisestä järjestelmästä (Rauhala 1974, 35).

Silloin, kun ihmiskäsitys halutaan ymmärtää laajasti, siihen sisältyy painokkaasti myös eettinen näkökulma. Tällöin halutaan tuoda ilmi käsitys siitä, mistä ihmisyydessä viime kädessä on kysymys. Näin ajatellen ihmiskäsitykseen sisältyvät sekä kuva ihanneihmisestä että elämäntarkastuksellinen näkökulma. (Krohn 1981, 10.) Laajasti ymmärretyssä ihmiskuvassa on eettisen ulottuvuuden kautta mukana myös periaatteet siitä, miten ihmistä arvostetaan ja miten häneen käytännössä suhtaudutaan. Ihmiskuva tulee käytännön tasolle ihmisten kohdatessa toisensa.

Kristillinen ihmiskäsitys on todellisuuskäsityksensä perusteella spiritualistinen eli ihminen käsitetään ensisijaisesti henkiseksi olennoksi. Kristillinen ihmiskäsitys rakentuu näkemykselle, että Jumala on luonut ihmisen ja luonut hänet omaksi kuvakseen. Tällaisena ihminen on amutlaatuinen, arvokas ja muiden ihmisten kanssa tasa-arvoinen. Jumala ei ole vain luonut ihmistä, vaan on tarkoittanut, että ihminen koko elämänsä ajan elää henkilökohtaisesti Jumalan yhteydessä ja elää Hänen suunnitelmansa mukaan. Kristillisen ihmiskäsityksen mukaan ihmisellä on riippuvuussuhteita kolmeen suuntaan: Jumalaan, lähimmäisiinsä ja luomakuntaan (Harva 1973,

95). Ihmisellä on omantunnon vapaus ja hän on vastuullinen näissä riippuvuussuhteissa tapahtuvista tekemisistään. Jumalan yhteydessä elävässä ihmisessä tulevat ilmi kristilliset hyveet, jotka Jumalan vaikuttamina ilmenevät vapautena, rakkautena ja hyvyytenä.

Tässä tutkimuksessa paneudutaan etsimään kristillisen vammaiskäsityksen juuria. Kristillinen vammaiskäsitys kuvastuu siinä, miten vammaisen ihminen kohdataan kristillisen ihmiskäsityksen pohjalta. Kristillisen ihmiskäsityksen luonteesta on esitetty vuosisatojen aikana niin monia käsityksiä, että lienee perusteltua ajatella, että koko ihmiskäsityksen syvin olemus on jo monesti hämärtynyt ja etääntynyt alkujuuristaan. Näen tässä tutkimuksessa, että kristillinen vammaiskäsitys ilmenee kirkkaimmin ja alkuperäisimmin siinä tavassa, jolla Jeesus kohtasi ihmisiä ja nimenomaan vammaisia ihmisiä. On varmasti totta, että yksilöllä oleva uskomusten, tietojen ja arvostusten järjestelmä, josta hänen ihmiskäsityksensä koostuu, tulee voimallisesti ilmi ja testatuksi käytännön elämässä. Hän, Jeesus, kykenee seuraajiaan paremmin välittämään kristillisen ihanneihmisen ja elämänkatsomuksen alkuperäiset piirteet.

2.4 Evankeliumit ja niiden kirjoittajat

Raamattu muodostuu siitä Vanhan ja Uuden testamentin kirjoitusten kokoelmasta, jonka kristilliset kirkot ovat tunnustaneet ja jota ne käyttävät. Raamattu on pyhä kirja ja sellaisena ainutlaatuinen. Se on Jumalan ilmoitus, Hänen Henkensä vaikutuksesta kirjoitettu. Se ilmaisee Jumalan tarkoitusperät ja suunnitelmat, ja sen keskushenkilönä on Jeesus Kristus, ihmiseksi tullut Jumala, ihmiskunnan Pelastaja. Vanhassa testamentissa valmistaudutaan Jeesuksen tulemiseen. Uusi testamentti esittelee Jeesuksen evankeliumeissa Vapahtajana, ihmiseksi tulleen Jumalana.

Muut Uuden testamentin kirjat kuvaavat alkuseurakunnan syntyä sekä Jeesuksen lunastustyön sisältöä ja merkitystä. (Unger 1986, 8-10.)

Uudessa testamentissa on neljä evankeliumia, jotka on nimetty evankeliumeiksi Matteuksen, Markuksen, Luukkaan ja Johanneksen mukaan. Tämä nimeämistapa johtuu siitä, että evankeliumi-käsite ei tarkoita kirjoitusta, vaan hyvää sanomaa Jeesuksesta Kristuksesta. Kukin neljästä kirjoittajasta on tuonut tämän hyvän uutisen, Jumalalta tulleen tervehdyksen esiin omalla persoonallisella tavallaan. On vain yksi evankeliumi, yksi sanoma, jonka on välittänyt neljä eri todistajaa. (Giertz 1990, 7.) Aluksi tämä hyvä uutinen oli suullinen ja sitä levitettiin kulkemalla paikasta toiseen viestiä vieden. Ajan myötä kirjallinen muistiin paneminen tuli kuitenkin tarpeelliseksi. (Mears 1988, 14.)

Neljä evankeliumia muodostavat kuin neljä muotokuvaa Kristuksesta. Nämä kirjoitukset sisältävät kuvauksen elävästä, voimallisesta ja ainutlaatuisesta persoonasta, ihmiseksi tulleesta Jumalasta, jonka tehtävänä oli hankkia ihmisille lunastus synnistä Jumalan suunnitelman mukaan. Näissä kuvauksissa Jeesus on Herra ja Vapahtaja. Kirjoittajat eivät kerro kaikkea, mitä Jeesus teki eivätkä tapahtumat ole aina edes aikajärjestyksessä. Evankeliumit esittelevät Jeesuksen persoonan, eivätkä niinkään hänen elämänsä kokonaisuudessaan. Näin ollen kirjoitukset eivät ole Jeesuksen elämäkertoja, vaan ne ovat pikemminkin muotokuvia hänestä. (Unger 1986, 361.) Evankeliumien tarkoituksena ei ollut kerätä historiallista aineistoa Jeesuksen elämästä. Evankeliumeja tarvittiin sen pelastussanomien perustelemiseen, jota juutalaisille ja pakanoille julistettiin sekä jo seurakuntaan liittyneiden opettamiseen. Näitä tekstejä luettiin yhteisissä kokouksissa, varsinkin jumalanpalveluksissa. (Palva 1995, 394.)

Matteuksen, Markuksen ja Luukkaan evankeliumeja kutsutaan synoptisiksi evankeliumeiksi. Sana synopsis tarkoittaa yhteistä tai kollektiivista näkemystä. Nämä evankeliumit antavat yleiskatsauksen Jeesuksen

elämästä ja niitä voidaan pitää yhteen kuuluvina. Synoptikot kertovat pääasiassa Jeesuksen toiminnasta Galileassa. Ne kertovat hänen ihmeistään, vertauksistaan ja puheistaan suurille joukoille. Synoptikot kuvaavat Jeesuksen toimintaa. (Palva 1995, 976-977; Mears 1988, 11-14.) Markuksen evankeliumi on synoptisista evankeliumeista lyhin ja se kirjoitettiin ensimmäisenä. Todennäköisenä pidetään, että Matteus ja Luukas käyttivät omien kirjoitustensa lähteenä Markuksen tekstiä, mutta he täydensivät omiaan muilla perimätiedon aineksilla, joiden tutkimus on osoittanut, että on ollut olemassa Jeesuksen puheista ja opetuksista kirjoitettu kokoelma, joka ei ollut Markuksen käytössä. Tätä lähdettä kutsutaan Q-lähteeksi, joka ei ole sellaisenaan säilynyt meidän päiviimme. (Konttinen 1996, 318.) Matteus korostaa kuvauksessaan Jeesuksen opetuksia, Markus hänen ihmetekojaan ja Luukas Jeesuksen sydämellistä rakkautta etenkin köyhiin ja kurjiin (Peltola 1994, 20).

Johanneksen evankeliumi kertoo Jeesuksen toiminnasta Juudeassa esittäen hänen syvempiä ja abstraktisempia keskustelujaan ja rukouksiaan. Johannes keskittyy kuvaamaan Jeesuksen mietiskelyä ja hänen yhteyttään Jumalan kanssa. (Mears 1988, 12.) Johannes korostaa evankeliumissaan Jeesusta Jumalan Poikana ja Jumalana (Peltola 1994, 20).

Tutkimuksen mukaan Markuksen evankeliumin täytyy olla evankeliumeista vanhin. Matteus kirjoitti lähinnä juutalaisille, Markus roomalaisille, Luukas kreikkalaisille ja Johannes niille, jotka eivät olleet enää juutalaisia eivätkä pakanoita, vaan Jeesukseen uskovia (Unger 1986, 362). Evankeliumit on kirjoitettu 40-60 vuotta sen jälkeen, kun Jeesus oli ristiinnaulittu (Konttinen 1996, 193). Näin ollen perimätiedon voidaan arvioida säilyneen vielä hyvin luotettavana.

2.4.1 Matteus

Toisella vuosisadalla muistiin kirjoitetun perimätiedon mukaan Matteuksen evankeliumin kirjoitti apostoli Matteus. Jeesus kutsui hänet apostoliksi. Jeesus kulki tulliaseman ohi ja näki Matteus-nimisen miehen istuvan siellä. Jeesus sanoi hänelle: "Seuraa minua" , ja hän nousi ja lähti seuraamaan Jeesusta (Matt 9:9). Myös Markus ja Luukas kertovat samasta tapahtumasta, mutta he käyttävät veronkantajasta nimeä Leevi. Tutkijat otaksuvat, että kyse on samasta henkilöstä ja että Jeesus ehkä antoi Leeville uuden nimen samoin kuin Simonillekin nimen Pietari. (Konttinen 1996, 318.)

Matteus oli arveltavasti veronkantaja eli publikaani, jollainen tehtävä monilla paikallisilla asukkailla oli. Matteuksen oli määrä koota sovittu määrä veroja Galilean hallitsijalle Herodes Antipakselle. Kaikki se, mitä hän keräsi tuota sovittua summaa enemmän, hänellä oli oikeus pitää itsellään. Verot muodostuivat pääasiassa tullimaksuista, joita perittiin alueelta toiselle kuljetettavista tavaroista. Kansa halveksi veronkantajia ensinnäkin siksi, että he palvelivat epäsuoralla tavalla juutalaisia sortavia roomalaisia ja toisaalta siksi, että he omaksi hyödykseen kiskoivat säädettyä suurempia tullimaksuja. Hurskaat juutalaiset eivät saaneet olla edes tekemisissä näiden saastaisina pidettyjen ihmisten kanssa. Hurskaat fariseukset paheksuivat voimakkaasti sitä, että Jeesus vieraili Matteuksen kodissa ja jopa aterioi hänen ja muiden syntisinä pidettyjen ihmisten kanssa. Tällä vertauskuvallisella teollaan Jeesus kuitenkin tahtoi osoittaa, että kaikilla ihmisillä oli oikeus kuulua hänen valtakuntaansa ja hän oli tullut kutsumaan tykönsä syntisiä ihmisiä. (Konttinen 1996, 319.)

Perimätiedon mukaan Matteus oli juutalaiskristitty, joka oli saanut rabbiinista koulutusta ja hän asui todennäköisesti Syyrian Antiokiassa. Myöhemmin Matteus perimätiedon mukaan saarnasi kaukana Etiopiassa, Persiassa ja Makedoniassa ja kuoli lopulta marttyyrina. (Konttinen 1996, 320.)

Tutkijoiden käsitysten mukaan Matteuksen evankeliumi on kirjoitettu todennäköisesti 60- tai 70-luvulla. Lisäksi tutkijat olettavat, että Matteus suhteellisen varhain kirjoitti muistiin laajan Jeesuksen sanojen kokoelman sellaisena kuin hän oli sen Jeesukselta oppinut ja aluksi todennäköisesti aramean kielellä. Tullivirkamiehenä hänellä olikin kokemusta kirjallisten muistiinpanojen tekemisestä. (Giertz 1990, 17-18.)

2.4.2 Markus

Ensimmäisen muistiin kirjoitetun perimätiedon mukaan Markuksen evankeliumin kirjoittaja oli Johannes Markus, jonka äidiksi apostolien teoissa mainitaan jerusalemlainen Maria. Hänen kodissaan alkuseurakunnan kristityt kokoontuivat rukoilemaan. Muualla kuin Markuksen evankeliumissa Markusta kutsutaan joissakin kohdin pelkästään Markukseksi tai Johannekseksi. Hellenistisenä aikana monilla juutalaisilla oli tapana ottaa itselleen vastaavia kaksoisnimiä, joista toinen nimi oli hepreankielinen ja toinen latinankielinen. (Konttinen 1996, 315; Palva, 1995, 639; Unger 1986, 383.)

Markus ei ollut apostoli. Markus, joka oli Barnabaan serkku, osallistui Barnabaan ja Paavalin ensimmäiselle lähetysmatkalle, mutta erosi heistä tuntemattomasta syystä Pergessä ja palasi takaisin kotiinsa Jerusalemiin. Myöhemmässä vaiheessa myös Barnabaan ja Paavalin tiet erosivat, koska kiista Markuksen ottamisesta mukaan toiselle lähetysmatkalle oli aiheuttanut miesten välillä niin suurta erimielisyyttä. Markus lähti kuitenkin Barnabaan mukana työhön Kyprokseen, todennäköisesti heidän omalle, yksityiselle lähetysmatkalleen, ja Paavali lähti Silaan kanssa Kilikiaan. Myöhemmin Markuksen ja Paavalin tiedetään tehneen sovinnon keskenään. (Konttinen 1996, 316; Unger 1986, 383.)

Pietarin kirjeistä voidaan päätellä, että Markuksella oli läheistä hengellistä yhteyttä myös apostoli Pietarin kanssa, koska hän nimittää kirjeissään

Markusta pojakseen. Markus liittyi Pietarin seuraan hänen oppilaakseen ja tulkikseen Roomassa. Siellä ollessaan vuosien 64 ja 68 välisenä aikana hän kirjoitti muistiin Pietarin muistitiedot, joista sitten ilmeisesti tulikin Markuksen evankeliumin päälähde. (Konttinen 1996, 316; Unger 1986, 383.) Markuksen teksti on hiomatonta, epäkirjalliselta vaikuttavaa kreikkaa. Hän ehkä kirjoitti alunperin aramean kielellä ja käänsi tekstit myöhemmin kreikan kielelle. Tekstien kömpelö muoto antaa viitteen siitä, että kirjoittaminen on pohjautunut suulliseen traditioon. (Palva 1995, 638.)

Kaikki tutkijat eivät ole yksimielisiä Markuksen henkilöllisyydestä, vaan jotkut heistä pitävät Markuksen evankeliumin kirjoittajaa tuntemattomana. Tämän evankeliumin kirjoittamisen ajoittumisesta Roomaan juuri vuonna 70 tapahtuneen Jerusalemin hävityksen edelle lähes kaikki tutkijat ovat yksimielisiä, samoin siitä, että Markuksen evankeliumi on vanhin ja sitä Matteus ja Luukas ovat käyttäneet omien evankeliumiensa lähteenä. (Konttinen 1996, 316.) Epävarmaksi jääneen tradition perusteella Markus kuoli kärsittyään marttyyrikuoleman toimiessaan Aleksandrian piispana (Palva 1995, 639).

2.4.3 Luukas

Paavalin kirjeiden ja Luukkaan itsensä kirjoittamien evankeliumin ja Apostolien tekojen perusteella voidaan päätellä, että Luukas oli kääntynyt pakanuudesta kristityksi. Hänen pidetään olevan kotoisin Antiokiasta ja kuuluneen ei-juutalaisiin. Hän kuului arvostettuun lääkärien ammattikuntaan. Hänellä oli hyvä koulutus ja kirjallisesta tuotannostaan sekä kreikankielisen Vanhan testamentin tuntemuksestaan päätellen hän puhui äidinkielenään kreikkaa. Luukas ei lukenut itseään kuuluvaksi niiden joukkoon, jotka "alusta asti ovat omin silmin nähneet ja olleet sanan palvelijoita" (Luuk 1:2). Tästä päätellen hän ei ilmeisesti tuntenut Jeesusta henkilökohtaisesti. Sen sijaan hän oli Paavalin työtoveri ja kuului hänen matkaseurueeseensa, avusti Paavalia lähetystyössä Rooman valtakunnassa ja oli mahdollisesti myös

vankeudessa Paavalin kanssa. On oletettavaa, että Luukas oli Paavalin mukana lähetystyössä yli kymmenen vuoden ajan eli Paavalin toimintakauden koko loppukauden ajan. Luukas oli mahdollisesti läsnä myös Paavalin viimeisinä hetkinä ennen tämän kuolemaa Roomassa noin vuonna 64 jKr. Paavalin kuoleman jälkeen Luukkaasta ilmeisesti tuli eräs kotiseutunsa kirkollisista johtajista. (Giertz 1987, 11; Konttinen 1996, 300-301; Palva 1995, 608.)

Joskus 80-luvulla Luukas näyttää päättäneen kirjoittaa kunnianhimoisen kaksiosaisen teoksen, jossa hän esittäisi sekä historiallisen että teologisen katsauksen Jeesuksen elämästä ja kristillisen kirkon synnystä. Tämän teoksen muodostavat Luukkaan evankeliumi ja Apostolien teot. Luukas kirjoitti pakanakristittynä pakanakristityille. Hän kirjoitti kreikan kielellä. Evankeliuminsa alussa Luukas vakuuttaa lukijalle tutkineensa tarkkaan sen, mitä hän kirjoittaa (Luuk 1:3). On mahdollista, että Luukas käytti kirjoitustyössään lähteenä Markuksen evankeliumia, myöhemmin kadonnutta kokoelmaa Jeesuksen sanoista, muuta perimätietoa Jeesuksesta ja kirkon alkuvaiheista sekä omia muistiinpanojaan. On esitetty arveluja myös siitä, että Luukas olisi haastatellut Jeesuksen äitiä, Mariaa tai hänet tunteneita ihmisiä, koska osa hänen kuvauksestaan on kirjoitettu Marian näkökulmasta katsottuna. Luukkaan teksteissä on näkyvillä sekä historioitsijan että teologin näkökulma. Luukkaan kirjoitukset kattavat yli neljänneksen Uudesta testamentista, joten Luukasta voi oikeutetusti kutsua ensimmäiseksi kristityksi historioitsijaksi. Luukkaan evankeliumin todennäköisenä kirjoitusajankohtana pidetään Paavalin vankeuden aikaa, 50- ja 60-lukujen vaihdetta. Kirjoituspaikka on luultavimmin Kesarea. Erään perimätiedon mukaan Luukas kuoli Boiotiassa 84-vuotiaana. (Giertz 1987, 13; Konttinen 1996, 301-302; Palva 1995, 608-610; Unger 1986, 399.)

2.4.4 Johannes

Jo kirkkoisien ajoista lähtien Johanneksen evankeliumin kirjoittajana on pidetty Johannesta, "rakastettua" opetuslasta. Johannes oli yksi kahdestatoista apostolista. Hän oli Sebedeuksen poika, apostoli Jaakobin nuorempi veli. Hänen kotinsa Galileassa oli varakas siitä päätellen, että hänen isällään Sebedeuksella tiedetään olleen palkattuja työntekijöitä. Molemmat apostoliveljekset olivat ammatiltaan kalastajia. He olivat tarmokkaita ja kiivasluonteisia, mistä syystä Jeesus antoi heille lempinimen Boanerges, "ukkosenjylinän pojat". Joidenkin viitteiden perusteella on arveltu, että veljekset ovat voineet olla Jeesuksen serkkuja. (Palva 1995, 446; Unger 1986, 421.) Kolme kalastajaa, Johannes, Jaakob ja Pietari, olivat ensimmäisten Jeesuksen kutsumien opetuslasten joukossa, ja he muodostivat Jeesuksen lähimmän piirin. He kolme saivat olla todistamassa sellaisia tapahtumia, joihin kaikki opetuslapset eivät päässeet mukaan. (Konttinen 1996, 240.)

Eri tietojen ja päätelmien jälkeen voidaan olettaa, että Johannes on "se opetuslapsi, jota Jeesus rakasti". Hän nojautui viimeisellä aterialla Jeesuksen rintaa vasten. Hän seiso i Jeesuksen äidin vieressä ristin juurella ja häntä Jeesus pyysi huolehtimaan äidistään. Hän yhdessä Pietarin kanssa juoksi pääsiäisaamuna Jeesuksen haudalle. Hän ensimmäisenä tunnisti ylösnousseen Jeesuksen Tiberiaan järvellä. (Giertz 1989, 16; Luoto&Liljeqvist 1981, 435.)

Johanneksen evankeliumin kirjoittaja näyttää olevan juutalainen, joka on oppinut kreikkaa, mutta jolla on seemiläinen äidinkieli. Aikaan ja olosuhteisiin liittyvä hyvä paikallistuntemus puoltaa kirjoittajan olevan Palestiinan juutalainen. Toisaalta tutkijoita arveluttaa se, voiko tällainen evankeliumin kirjoittaja olla galilealainen kalastaja, jonka Luukas omassa evankeliumissaan toteaa oppimattomaksi mieheksi. Kuitenkin Luukas

toisaalla toteaa hänet alkuseurakunnan johtajaksi Pietarin ohella. Paavali nimittää häntä yhdeksi seurakunnan kolmesta pylväästä. Voidaan siis olettaa, että Johannes on oppinut ja kehittynyt vuosikymmenien aikana. (Giertz 1989, 16.) Tutkijoiden piirissä on kuitenkin myös erilaisia käsityksiä Johanneksen henkilöllisyydestä.

Tutkijoiden käsityksen mukaan Johanneksen evankeliumi on kirjoitettu synoptisten evankeliumien jälkeen viimeistään vuoteen 85 tai 90 mennessä (Unger 1986, 421). Eräiden perimätietojen mukaan Johannes olisi kuollut iäkkäänä Efesossa. Toisten tietojen mukaan hän olisi veljensä Jaakobin tavoin kokenut varhaisen marttyyrikuoleman. (Konttinen 1996, 242.)

2.4.5 Kirjoittajien merkitys tässä tutkimuksessa

Eri tutkijoiden esittämät käsitykset evankeliumien kirjoittajista sisältävät paljon keskenään ristiriitaisia tietoja. Tämä on hyvin ymmärrettävää ensinnäkin siksi, että kysymys on jopa kahdentuhannen vuoden takaisesta historiasta, jonka tutkiminen on vaikeaa. Toisaalta vaikeutta aiheuttaa se, että alkuvuosisatoina tieto kulki pääasiallisesti suullisena perimätietona, jonka muuntuminen edetessään on todennäköisempää kuin kirjoitetun tiedon.

Olen katsonut kirjoittajien esittelyn tutkimuksessa tarpeelliseksi siksi, että asialle vieraammankin lukijan on helpompi hahmottaa niitä kehyksiä, joissa tutkimuksen aihepiiri muotoutuu. Toisaalta kirjoittajien jonkinlainen tunteminen mahdollistaa löytöjen tarkastelemisen jonkin verran myös kirjoittajien viitekehyksistä käsin. Tämän tutkimuksen kannalta kirjoittajista esitetyt erilaiset, joiltakin osin keskenään ristiriitaisetkin käsitykset eivät mielestäni ole ongelma, koska tutkimustehtävän tarkoituksena ei ole keskittyä selittämään heidän taustojaan, vaan pyrkiä tavoittamaan jotakin siitä evankeliumien hengestä, joka peilautuu niistä teksteistä, joissa kirjoittajat kuvaavat vammaisia ihmisiä.

3 TUTKIMUSTEHTÄVÄ

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on kuvailla vammaiskäsitystä kristillisen ihmiskäsityksen viitekehyksessä. Ensin etsin kristillisen vammaiskäsityksen juuria neljästä evankeliumista. Tarkastelen erityisesti Jeesuksen ja vammaisten kohtaamistilanteita. Tämän analyysin perusteella teen kuvauksen Jeesuksen vammaiskäsityksestä, jonka katson käyvän ilmi hänen tavastaan toimia ja kohdata vammaisia ihmisiä. Yhteenvedossa pohdin kristillisen vammaiskäsityksen antia vammaistyölle tänä päivänä. Tutkimuksen tarkoitukseen liittyen lähestyn tutkimustehtävää seuraavanlaisella väljällä ongelmanasettelulla:

Millaisen kuvan evankeliumit antavat kristillisen vammaiskäsityksen alkujuurista ?

Yritän vastata tutkimustehtävän sisältämiin kysymyksiin neliportaisesti. Ensin valitsen Matteuksen, Markuksen, Luukkaan ja Johanneksen evankeliumeista kaikki ne tekstiosuudet, joissa kuvataan Jeesuksen ja vammaisten kohtaamista. Näistä teksteistä teen sitten laadullisen tekstianalyysin. Analyysiin pohjautuen yritän tiivistää ja kirkastaa kuvan Jeesuksen vammaiskäsityksestä. Lopuksi pohdin tämän kristillisen vammaiskäsityksen merkitystä ja antia tämän päivän vammaistyölle.

Tutkimustehtävän tarkoituksenmukainen käsittely edellyttää laadullista lähestymistapaa. Tässä tarkoituksenmukaista on, että tutkimustehtävää ei rajata kovin täsmällisesti, vaan väljä tehtävänasettelu mahdollistaa tutkijan vapaamman liikkumisen ja löytöjen tekemisen analyttisen induktion avulla tutkimusprosessin aikana.

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

4.1 Tutkimusmenetelmät

Tutkimuksen toteuttamismenetelmää voidaan kuvata neljällä eri ulottuvuudella: tutkimustyyppin suhteen laadullisena ja historiallisena tutkimuksena sekä menetelmällisesti grounded theory-menetelmää ja sisällönanalyysiä hyödyntävänä.

4.1.1 Laadullinen tutkimus

Laadullisen eli kvalitatiivisen tutkimuksen taustafilosofia on hermeneuttinen, mikä käytännössä merkitsee, että tutkimuksessa ilmiöiden tulkinnalla ja ymmärtämisellä on keskeinen sija (Soininen 1995, 34). Laadullinen tutkimusote on tarkoituksenmukainen silloin, kun tutkitaan ainutkertaisia ilmiöitä tavoitteena ymmärtää niitä sisältäpäin sellaisina kuin asianosaiset ne itse näkevät (Field&Morse 1985, 23).

Bryman (1993, 61-68) luonnehtii laadullisen tutkimusmenetelmän keskeisiä ominaispiirteitä sanomalla ensin, että laadullisessa tutkimuksessa tarkoituksena on katsella ilmiöitä ikäänkuin tutkittavien silmin, nähdä heidän näkökulmastaan ja puhua heidän kannaltaan. Tapahtumia, toimintaa, normeja ja arvoja tarkastellaan tutkittavien näkökulmasta. Laadullisessa tutkimuksessa kuvataan tarkoin ja yksityiskohtaisesti, mitä tutkittaville ja heidän ympäristössään aivan arkisissakin tilanteissa tapahtuu. Tilannesidonnaisuus eli kontekstuaalisuus on myös ominaista. Ilmiöitä ei yritetä irrottaa siitä tilanteesta ja niistä olosuhteista, joissa ne tapahtuvat. Brymanin mukaan laadullinen tutkimusprosessi etenee prosessiluonteisesti ilman sitovan tarkkaa ennakkosuunnitelmaa, joustavasti ja struktuurivapaasti. Ilmiöiden keskelle mennään ilman valmiita teorioita ja ajattelumalleja.

Tutkittavia ei valita umpimähkäisesti, vaan mukaan valitaan ne, joilla oman avainasemansa vuoksi on erityisesti tietoa tutkittavasta ilmiöstä (Field ym 1985, 24).

Hämäläisen (1987, 2-3) mukaan laadulliselle tutkimukselle on ominaista induktiivisuus, holistisuus, kontekstisidonnaisuus, ymmärtäminen, humanistisuus, validius ja taiteellisuus. Induktiivisuus merkitsee, että tutkija ei testaa hypoteeseja, vaan mieluummin luo niitä sekä käsitteitä. Ihmisiä ja asioita tarkastellaan kokonaisvaltaisesti niiden omassa taustassa tutkijan omat uskomukset syrjään jättäen. Humanistisuudella Hämäläinen tarkoittaa, että laadullisessa tutkimuksessa pyritään ymmärtämään niitä inhimillisen elämän alueita, jotka koskettavat syvästi yksilön kokemuksia ihmisenä elämisestä ja omasta kohtalostaan. Validiuteen kuuluu empiirisen maailman kunnioittaminen sellaisenaan niin, että johtopäätöksissä ei tehdä väkivaltaa todellisuudelle. Taiteellisuutta vaaditaan laadullisessa tutkimuksessa siksi, että tutkimusmenetelmien tulee olla joustavia, luovia ja omaperäisiä niinkuin elämäkin on.

Kvalitatiivisessa tutkimuksessa keskeisiä metodeja ja aineistoja ovat havainnointi, tekstien ja dokumenttien analysointi, haastattelut, äänitteet ja jäljenteet (Silverman 1995, 8-9). Hämäläisen (1987, 34) mukaan aineiston analyysi on viime kädessä tutkijan sisällön erittelyyn perustuvaa loogista päättelyä ja tulkintaa, joka etenee spiraalinomaisesti sitä mukaa kuin tutkijan ymmärrys tutkimuskohteesta asteittain syvenee ja laajenee tutkimusprosessin edetessä. Tutkija käyttää aineiston muokkauksessa ja oraganisoinnissa erilaisia analyysi- ja luokittelumenetelmiä. Ilmiön ymmärtäminen, selittäminen ja teorian muodostaminen ovat luonteeltaan induktiivisia (Field ym 1985, 24). Alasuutari (1993, 23-34) kuvaa laadullisen tutkimusaineiston käsittelyn etenevän havaintojen pelkistämisestä arvoituksen ratkaisemiseen. Havaintojen pelkistämiseen kuuluu aineiston tarkasteleminen valitusta teorettis-metodologisesta näkökulmasta käsin sekä havaintojen yhdistelemisestä yhdeksi tai muutamaksi havaintojoukoksi.

Arvoituksen ratkaiseminen on merkitystulkinnan tekemistä tutkittavasta ilmiöstä.

Tutkijan rooli laadullisessa tutkimuksessa on ainutlaatuinen. Tutkija on kiinteässä suhteessa tutkittaviin (Bouma&Atkinson 1995, 208). Tutkija on henkilökohtaisesti osallinen niin tutkimusprosessiin kuin tulosten tuottamiseen. Hän on itse tutkimuksessa instrumentti. (Bogdan&Biklen 1996, 29-32.) Tutkijalla on läheinen yhteys tutkittaviin, ja raportti kirjoitetaan tutkijan havaintojen perusteella (Holme&Solvang 1995, 101). Tutkijan suhde tutkittaviin tulee olla empaattinen, luottamuksellinen, tasa-arvoinen, läheinen, puolueeton, ja hänen tulee olla ikäänkuin ystävä, joka haluaa perehtyä tutkittavien elämysmaailmaan heidän viitekehksestään käsin (Soininen 1995, 37).

Laadullisessa tutkimuksessa tutkimusraportille on ominaista, että siinä esitellään mahdollisimman tarkasti koko tutkimusprosessi. Tällöin raportoidaan, miten tutkimusprosessissa on askel askeleelta edetty ja perustellaan eri vaiheissa tehdyt ratkaisut. Kuvaukseen sisältyvät käytettyjen menetelmien kuvaukset niin yksityiskohtaisesti, että ne voitaisiin kuvauksen perusteella toistaa. (Hämäläinen 1987, 66.)

Varto (1992, 14) korostaa, että laadullisen tutkimuksen ontologiassa on oleellista ymmärtää, että ihmisten maailmassa kaikki muodostuu merkityksistä, joita ihmiset antavat eri tapahtumille ja ilmiöille. Tämä merkitysten verkko on olemassa jo ennen tutkimuksen aloittamista. Tutkijalla ei ole lupa tehdä tutkimusprosessin aikana mitään sellaista, jonka seurauksena tutkimuskohde tulee esineellistetyksi niin, että osa merkityksistä katoaa. Myös tutkijalla henkilönä on oma merkitysten verkosto. Laadullisen tutkimuksen etiikan kannalta on tärkeää, että ihmisten erityislaatua korostetaan ja että tutkija ja tutkittava ovat kietoutuneet samankaltaiseen merkitysten kokonaisuuteen. Laadullinen tutkimus ei näin voi olla arvovapaata.

Tässä tutkimuksessa laadulliset tutkimusmenetelmät ovat tarkoituksenmukaisia, koska tutkimus kohdistuu inhimillisen elämän kuvaamiseen. Tarkoituksena on ymmärtää ihmisiä heidän omassa kontekstissaan. Tässä tutkimuksessa tutkijan rooli tutkittavien lähelle menijänä on vaikeaa, koska tutkimuksen henkilöt ovat eläneet historiallisesti hyvin kauan sitten. Koen tarvitsevani paljon herkkyyttä ja eläytymiskykyä, jotta voisin edes jollakin tavalla päästä koskettamaan heidän todellisuuttaan sellaisena kuin he sen kokivat. Tutkittavien maailmaan pääseminen edellyttää tutkimuksen kohteena olevien evankeliumien tekstien lisäksi perusteellista paneutumista tutkimuksen kohteena olevan ajankohdan historiaan, kulttuuriin ja tapoihin.

4.1.2 Historiallinen tutkimus

Tutkimustehtävä tässä tutkimuksessa tekee tutkimuksesta aineistonsa perusteella historiatutkimuksen. Cohenin&Manionin (1994, 45) mukaan historiallisen tutkimuksen avulla on mahdollista löytää vastauksia jonkun jo eletyn ajan kysymyksiin. Toisaalta historian tarkastelu luo valoa nykyisten ja tulevien asioiden tarkasteluun. Historiatutkimuksen välityksellä on mahdollista tarkastella ja vertailla myös kulttuurisia piirteitä eri aikoina ja arvioida kirjoitettua historiaa.

Historiantutkimuksessa tutkimusaineistona voidaan käyttää dokumentteja kuten laitosten asiakirjoja ja arkistoja, pöytäkirjoja, oikeuden todistusaineistoja, päiväkirjoja, muistioita, vuosikirjoja, kunniakirjoja, komitearaportteja, tutkimustuloksia, muistikirjoja, kirjeitä ja atk-tallenteita, sanoma- ja aikakauslehtiä, samoin haastattelujen, äänitysten ja perimätiedon välityksellä säilynyttä puhuttua sanaa. Tutkimusaineisto voi sisältää myös kvantitatiivisia luetteloita, kuten henkikirjoja, budjettiasiakirjoja, läsnäolokirjoja tai erilaisia ohjeistoja. Arvokkaita aineistoja ovat erilaiset jäännökset, ihmiskäden tuotokset, valokuvat, elokuvat, videonauhoitteet ja taideteokset samoin kuin vanhat käyttöesineet, rakennukset, huonekalut, rauniot, hautakivet, kolikot ja erilaiset luonnosta löydettävät merkit ja muodostelmat.

Aineistot voivat olla käsin tehtyjä tai painettuja. Ne voivat olla yleisiä tai yksityisiä, tarkoituksellisesti tehtyjä tai harkitsematta syntyneitä. (Borg&Gall 1989, 813-814; Erlandson, Harris, Skipper&Allen 1993, 99; Streubert&Carpenter 1995, 204; Tallberg 1997, 196.)

Historiantutkimuksessa käytettävissä olevat lähteet voivat olla joko primaarisia tai sekundaarisia. Cohen ym (1994, 50) nimittävät primaarilähteitä historiallisen tutkimuksen sydänvereiksi. Primaarilähteisiin luetaan kuuluviksi silminnäkiän kertomukset huolimatta siitä, miten nämä kertomukset on dokumentoitu. Myös esine tai pysyvä, luonnossa oleva merkki voi olla primaarilähde. Primaarilähteelle on ominaista, että sen tuottanut henkilö on ollut läsnä tapahtumassa tai osallistunut siihen. Sekundaarilähde on kertomus, jonka on laatinut sellainen henkilö, joka ei ole ollut läsnä tapahtumassa, vaan kysymyksessä on kuvaus jostakin, mitä hän on kuullut tai lukenut (Tallberg 1997, 196-197.) Tutkijan tulee tukeutua aina ensisijaisesti primaarilähteisiin ja käyttää sekundaarilähteitä primaarilähteiden puuttuessa tai tukena. Myöskään sekundaarilähteiden arvoa ei tule vähätellä. (Cohen ym 1994, 50.) Historiallisessa tutkimuksessa aineiston keräämisen jälkeinen aineistoon perehtymisen jakso vaatii paljon aikaa, jotta aineiston analyysi ja ilmiöiden kuvaaminen voisi muodostua luotettavaksi, tarkaksi ja rikkaaksi (Fitzpatrick 1993, 370).

Oleellinen osa historiantutkimuksessa on lähdekritiikki. Ulkoisen lähdekritiikin tarkoituksena on taata asiakirjan aitous ja oikeellisuus, autenttisuus. Sisäinen lähdekritiikki pureutuu dokumentin sisällön oikeelliseen käyttöön tutkimuksessa, sen arviointiin, onko tutkija ymmärtänyt asiakirjan sisällön oikein ja antaako tutkijan kuvaus asiakirjasta totuudellisen ja luotettavan kuvan. (Cohen ym 1994, 52; Tallberg 1997, 198-199.)

Tutkimukseni on pakostakin luonteeltaan historiallinen. Olisi tietenkin ollut mahdollista luoda kuvaa kristillisestä vammaiskäsityksestä niiden tulkintojen kautta, joissa kuvaillaan kristillistä ihmiskäsitystä. En halua kuitenkaan

pitäytyä näihin tulkintoihin, kun minulla on mahdollisuus mennä etsimään kristillisen vammaiskäsityksen alkujuuria neljästä evankeliumista. Tosin neljän evankeliumin luotettavuuden ja autenttisuuden arviointi on minulle tutkijana ylivoimaista. Primaarilähteiden lisäksi tutkimuksessani on tarkoituksenmukaista käyttää runsaastikin sekundaarilähteitä, joiden avulla kuva kahdentuhannen vuoden takaisesta elämästä voi saada tarpeellista ja mielenkiintoista täydennystä.

4.1.3 Grounded theory

Kysymyksessä on aineistopohjainen teoria. Grounded theory-menetelmä määrittellään teorian löytämiseksi systemaattisesti kerätystä aineistosta. Näin voidaan muodostaa uusia käsitteitä ja käsitejärjestelmiä, täsmentää aikaisempia käsitteitä sekä määrittää ydinkäsitteitä inhimillisessä toiminnassa. Menetelmän kehittäjien Glaserin ja Straussin mukaan menetelmä soveltuu erityisen hyvin inhimillisen vuorovaikutuksellisen toiminnan tutkimiseen. (Hutchinson 1993, 185; Isola 1997, 174). Straussin ja Corbinin (1990, 23) mukaan aineiston kerääminen, analysointi ja teoria ovat kiinteässä vuorovaikutuksessa toistensa kanssa.

Grounded theory-menetelmän avulla voidaan muodostaa joko praktista tai formaalista teoriaa. Praktinen teoria jäsentää käytännön toimintaa ja toimivien ihmisten tietoisuutta toiminnastaan. Formaalin teoria on yleistettävämpää. Menetelmän epistemologiset lähtökohdat ovat fenomenologiassa ja erityisesti symbolisessa interaktionismissa. Symbolisen interaktionismin perusoletuksena voidaan pitää ensinnäkin ajatusta siitä, että ihmisen toiminnalle ominaista on hänen toimintansa suhde toisen ihmisen toimintaan. Toiseksi oletetaan, että ihminen on tekemisissä eri asioiden kanssa näiden asioiden itselleen sisältämien merkitysten perusteella. Maailma on siis ihmiselle merkitysten maailma, ja kieli on merkitysten ilmentäjä. Kolmannen taustaoletuksen mukaan asioiden merkitykset muodostuvat ihmisten välisen vuorovaikutuksen kautta. Näin ollen

merkitysten maailma on kullakin yksilöllä ainutlaatuinen ja se on osa yksilön elämänhistoriaa ja kokemusmaailmaa. Näiden oletusten mukaan symbolisessa interaktionismissa kiinnostuksen kohteina ovat ihmisten väliset vuorovaikutusprosessit. (Isola 1997, 175-176.)

Grounded theory-menetelmällä toteutettava tutkimus etenee induktiivisesti. Tutkija etenee tekemistään rajoittamattomista havainnoista sellaisenaan ilman etukäteen valittua ohjaavaa viitekehystä. Aineiston hankintamenetelminä tutkija voi käyttää esimerkiksi havainnointia, haastattelua, dokumentteja ja videointia. Aineiston analysointivaiheessa käytetään tarkoituksenmukaisia luokittelujärjestelmiä. Jatkuvan vertailun menetelmää hyödyntäen löytöjä voidaan vertailla, aineistoa kerätä lisää ja jälleen tehdä vertailuja. Laadullisen aineiston analyysin perusteella luodaan lopulta teoreettinen kuvaus tutkimuksen kohteena olevasta ilmiöstä. Ollakseen luotettava kuvauksen tulee aina pitää yhtä tutkimusaineiston tarjoaman todistuksen kanssa, koska tutkimusaineisto ei valehtele. Vasta lopuksi nyt muodostettua teoriaa vertaillaan aikaisempiin teorioihin. Tutkimusraportin kirjoittaminen tapahtuu samanaikaisesti tutkimusprosessin kanssa ja se valmistuu yhtäaikaan tulosten kanssa. (Hämäläinen 1987, 65; Isola 1997, 177-178; Nieswiadomy 1993, 153-154; Streubert ym 1995, 148, 159.)

Tässä tutkimuksessa grounded theory-tyyppinen tutkimusote on tarkoituksenmukainen siksi, että tutkimustehtävä suuntautuu inhimillisen toiminnan ja ihmisten välisen vuorovaikutuksen tutkimiseen. Tämän lisäksi tutkimusalue muodostaa uuden näkökulman tutkimusaineiston tarkastelussa, joten kysymyksessä on yritys kehittää uutta teoriaa, joka tässä tutkimuksessa kohdistuu kristilliseen vammaiskäsitykseen.

4.1.4 Sisällönanalyysi

Sisällönanalyysistä käytetään myös nimityksiä kertomusten sisällönanalyysi, dokumenttianalyysi, tekstianalyysi ja lähdeanalyysi. Holmen ja Solvingin (1995, 137) mukaan lähde muodostaa osan historiallisesta kokonaisuudesta ja on siksi erittäin merkityksellinen ja ainutlaatuinen. Tässä tutkimuksessa aineiston muodostavat kirjalliset dokumentit, tekstit, joiden analyysimenetelminä käytetään kertomusten sisällönanalyysin menetelmiä.

Aapo (1990, 63) toteaa kertomuksen olevan inhimillisen toiminnan kuvaamista, joka voi ilmentyä tapahtuman, sen puitteiden ja taustan sekä kertojan arvioinnin kuvaamisena. Kertomuksen ilmenemismuoto voi olla visuaalinen tai auditiivinen eli kertomus voi tulla ilmi puhuttuna, laulettuna, kirjoitettuna, piirrettynä, filmattuna tai tanssittuna. Oleellista sisällönanalyysissä on kiinnittää huomiota myös kommunikaation sisältöön (Nieswiadomy 1993, 160).

Silvermanin (1995, 9-10) mukaan tekstianalyysin tavoitteena on ymmärtää tekstin kuvaamia henkilöitä. Tutkijan tehtävänä on vähäisenkin materiaalin pohjalta luoda kuva siitä, miten tekstissä kuvatut ihmiset ovat toimineet elävässä elämässä. Tämä edellyttää tutkijalta kykyä paljastaa tekstin perusteella paikkaan tai aikaan sidottuja käytäntöjä ja tehdä niiden perusteella johtopäätöksiä toimijoiden tarkoituksista.

Sisällönanalyysin ensimmäisessä vaiheessa tutkija perehtyy tekstien tapahtumarakenteisiin. Hän luo itselleen mielikuvaa, mitä tapahtuu, missä muodossa tapahtumat on esitetty sekä millaisia eri muunnelmia tapahtumista tekstit sisältävät. Samalla tutkija tekee havaintoja useille kertomuksille yhteisistä perustapahtumista ja niiden yhdistelmistä. Tällä perusteella hahmottuvat kertomusten juonikaavat. Sen jälkeen on mahdollista jaotella tekstit erilaisten luokittelujärjestelmien pohjalta luokkiin ja voidaan siirtyä teksteistä teemoihin. Teemojen mukaisesti tutkija paneutuu kertomusten

systemaattiseen analyysiin kiinnittäen huomiota ajan ja tilan kuvaukseen sekä henkilöiden ja heidän toimintojensa laatuun. Analyysinsä perusteella hän kuvailee ja tekee tulkintoja. Tärkeän, lähdekritiikkiin verrattavan osan tekstianalyysissä muodostaa kertomusten kulttuurikontekstien selvittäminen. (Aapo 1990, 65-69, 74, 76; Field ym 1985, 120.) Nyt käsillä olevassa tutkimuksessa sisällönanalyysin käyttö tutkimusmenetelmänä on välttämätön ja aineiston kannalta perusteltu. Erittäin oleellista tässä tutkimuksessa on kiinnittää huomiota perusteelliseen kulttuurikontekstien selvittämiseen. Tämä avaa ymmärrystä tekstien kuvaamiin tapahtumiin ja kohtaamisiin ja edesauttavat oikeudenmukaisten tulkintojen tekemistä.

4.2 Tutkimusaineisto

Tutkimusaineiston muodostavat neljä evankeliumia: evankeliumit Matteuksen, Markuksen, Luukkaan ja Johanneksen mukaan. Näiden tekstien laajuus on 157 sivua. Evankeliumit jakautuvat lukuihin ja luvut jakeisiin. Matteuksen evankeliumissa on 28 lukua, Markuksen evankeliumissa 16, Luukkaalla 24 ja Johanneksen evankeliumissa 21 lukua. Jakeita on Matteuksella 1067, Markuksella 678, Luukkaalla 1151 ja Johanneksella 878.

Käytän tämän tutkimuksen aineistona Raamatun käännöstä, jonka XII yleinen kirkolliskokous on ottanut käytäntöön vuonna 1938. Vaikka tämän jälkeen on käyttöön otettu uusi käännös vuonna 1992, haluan tässä tutkimuksessa käyttää edellistä Uuden testamentin käännöstä lähinnä siksi, että se on vuosikymmenien aikana käynyt itselleni erityisen läheiseksi ja rakkaaksi.

Raamatun teksteihin viitattaessa on vakiintunut tapa, jossa ensin merkitään viittauksen kohteena oleva Raamatun kirja, sen jälkeen ilmoitetaan luvun numero ja viimeiseksi kaksoispisteen jälkeen jakeen numero. Kun esimerkiksi viitataan Matteuksen evankeliumin viidennen luvun

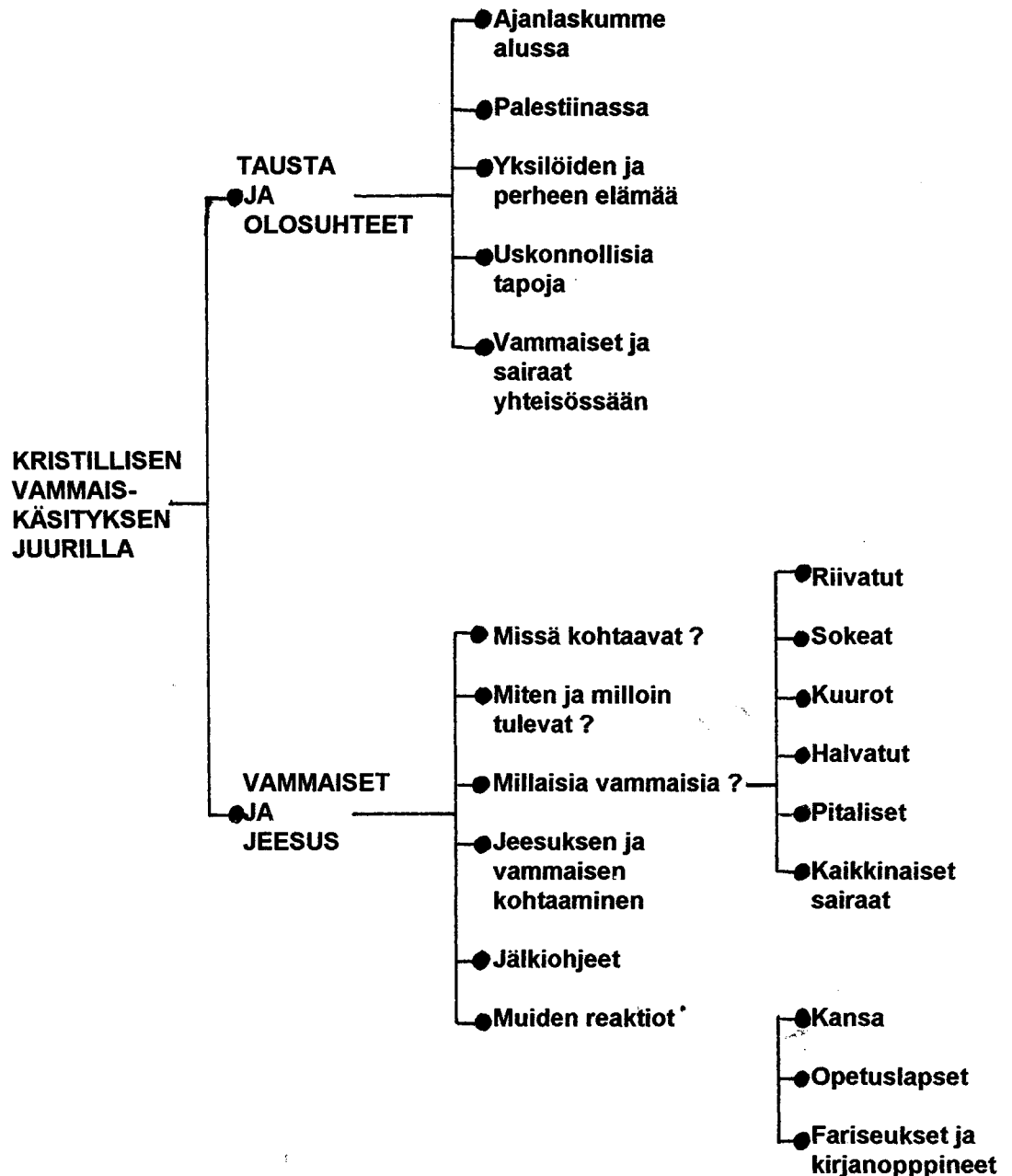
kahdenteentoista jakeeseen, käytetään merkintää Matt 5:12. Tätä merkintätapaa käytän myös tässä tutkimuksessa. Evankeliumien lyhenteet kirjoittajiensa mukaan ovat Matt, Mark, Luuk ja Joh. Käytän tekstien suorissa lainauksissa viitemerkintöinä näitä evankeliumien tekstiviitteitä.

4.3 Analyysimenetelmät

Käytin tutkimuksessa laadullista, sisällönanalyttistä menetelmää. Tein analyysin kolmessa vaiheessa siten, että etsin ensimmäisessä tekstianalyysissä evankeliumien teksteistä kaikki ne kuvaukset, jotka liittyvät vammaisuuteen. Tapausten määrittelyssä kriteereinä toimivat ne vammaisuuden kriteerit, jotka olen esitellyt vammaisuuden määrittelyn yhteydessä. Toisena kuvausten mukaan ottamisen kriteerinä oli se, että kuvattuun tilanteeseen osallistui myös Jeesus. Tämän analyysin perusteella tutkimusaineistoon tuli mukaan 48 kuvausta. Numeroin nämä kuvaukset evankeliumien mukaisessa etenemisjärjestyksessä teksteiksi 1-48 (Liite 1).

Toisessa analyysivaiheessa litteroin eri evankeliumeista mukaan otetut kuvaukset ja vertailin niitä keskenään siten, että asetin samaa tilannetta eri evankeliumeissa kuvaavat kohdat rinnakkain myöhempää analyysiä varten. Luokittelun apuna käytin tekstien alaviitteitä ja hakuteoksia. Luokittelu eteni siten, että ensin asetin rinnakkain kaikki ne kuvaukset, jotka löytyvät kaikista synoptisista evankeliumeista Matteuksen evankeliumin vammaisuutta käsittelevien tekstien järjestyksessä. Nämä kuvaukset saivat numeroikseen 1-8. Seuraavaksi asetin vierekkäin kuvaukset, jotka esiintyvät Matteuksen ja Markuksen evankeliumeissa, sitten Matteuksen ja Luukkaan evankeliumeissa ja tämän jälkeen Markuksen ja Luukkaan evankeliumeissa. Numeroin nämä kuvaukset numeroilla 9-14. Lopuksi numeroin ne kuvaukset, jotka esiintyvät vain yhden evankeliumin tekstissä evankeliumien järjestyksen mukaan edeten. Numeroin nämä kuvaukset kuvauksina 15-26.

Tämän analyysin perusteella kuvauksia eri tilanteista ja tapahtumista jäi 26 kappaletta. Jotta kuvausten saamat numerot ja tekstien numerot eivät analyysin myöhemmässä vaiheessa sekoittuisi toisiinsa, käytän tekstien viitteissä numeroinnin edessä lisäkirjainta t. Kolmannessa analyysivaiheessa analysoin aineistoa induktiivisesti. Koodasin ja järjestin litteroidun aineiston. Koodauksen perusteella päädyin seuraaviin teemoihin:

Kuvio 1. Tutkimusaineiston luokittelujärjestelmä

Analyysivaiheessa perehdyin evankeliumien tekstien lisäksi myös sellaiseen lähdeaineistoon, jonka avulla minun oli mahdollista täydentää kuvaa evankeliumien sisältämistä Jeesuksen ja vammaisten kohtaamisen kuvauksista. Aineistoa täydentävinä sekundaarisina lähteinä käytin kyseisen ajan historiaa, kulttuuria ja kieltä valaisevia kirjallisia lähdeaineistoja. Analyysin tulosten perusteella rakensin kuvan Jeesuksen ja vammaisten kohtaamisen välittämästä vammaiskäsityksestä.

4.4 Tutkimusprosessi

Koen parhaiten voivani kuvata tutkimusprosessia matkana, jonka olen tehnyt. Lähdin liikkeelle tavoitteena tutkia, millaisena kristillinen vammaiskäsitys avautuu minulle sen juurilta käsin tarkasteltuna. Menetelmien ja tutkimusprosessin osalta asetin tavoitteeksi tehdä tätä matkaa mahdollisimman vapaasti, ilman ennakko-oletuksia ja sidottuja suunnitelmia.

Prosessin edetessä kävi ilmeiseksi, että pelkkä aineistosta etsimieni kuvausten analysointi teksteinä ei tulisi antamaan riittävästi mahdollisuuksia ilmiön kuvailulle, luotettavalle ymmärtämiselle ja johtopäätösten tekemiselle. Näin oli tarpeen tehdä tekstien avautumiseksi paljon ylimääräisiä ”tutustumismatkoja” kuvausten sisältämään ajanhistoriaan, kulttuuriin, tapoihin ja ympäristöön voidakseni ymmärtää teksteissä kuvattuja tapahtumia niiden konteksteista käsin. Näillä ilmiöiden luonnetta avartavilla matkoilla viivyin välillä pitkään. Tuntui, että matkaa jatkaessani eteen tuli aina uusia risteyksiä ja tienviittoja, jotka johdattelivat uusien löytöjen lähteille. Vähitellen koin, että opin yhä enemmän ymmärtämään asioiden yhteyksiä ja niiden sidonnaisuutta omaan aikaansa. Toisaalta opin ymmärtämään Jeesuksen ja hänen toimintansa vallankumouksellisuutta ja hänen radikalismiaan omassa

ajassaan - sitä voimaa ja rohkeutta, joka myös tämän päivän vammaisten kohtaamisessa ja heidän oikeuksiensa toteutumiseksi olisi tarpeen.

Koko prosessin ajan yritin toisaalta pysyä uskollisena tutkimustehtävälleni ja toisaalta antaa itselleni mahdollisimman paljon vapautta tehdä uusia löytöjä, joiden avulla voisin ikäänkuin eläytyen osallistua tovin tutkittavieni, Jeesuksen ajan vammaisten, elämään ja jotka auttaisivat minua pääsemään mahdollisimman syvälle kristillisen vammaiskäsityksen alkujuurille.

4.5 Tutkimuksen luotettavuuden arviointia

4.5.1 Luotettavuuden arvioinnin periaatteet

Laadullisen tutkimuksen luotettavuuden arvioinnin keinoista ei ole olemassa yksiselitteisen selkeitä ohjeita. Metodikirjallisuudessa luotettavuustarkasteluista annetaan hyvin erilaisia ohjeita. Varsinkin laadullisen tutkimusmetodin käytön alkuaikoina luotettavuustarkastelussa yritettiin painottaa samoja ulottuvuuksia kuin määrällisessäkin tutkimuksessa eli luotettavuutta kuvattiin reliabiliteetin ja validiteetin käsitteillä. Määrällisen tutkimuksen luotettavuuskriteerit eivät tee kaikilta osin oikeutta laadullisen tutkimuksen luonteelle, vaikka luotettavuustarkastelu myös laadullisessa tutkimuksessa on tärkeää. Oleellisen tärkeää on arvioida laadullisen tutkimuksen luotettavuutta laadullisen tutkimuksen paradigmaa kunnioittaen eli myös luotettavuusarvioinnin tulee tapahtua laadullisessa hengessä. Wolcott (1994, 347-356) antaa laadullisen tutkimuksen luotettavuuden turvaamiseksi ohjeita, jotka liittyvät lähinnä tutkijan rooliin ja laadullisen tutkimuksen raportointiin. Hän kehottaa tutkijaa olemaan painotetusti kuuntelijan roolissa, olemaan ennakkoluuloton ja etsimään palautetta. Raportoinnin osalta hän korostaa koko prosessin mahdollisimman tarkan kirjaamisen merkitystä, kirjoittamisen aloittamista prosessin alusta saakka

sekä tarkkojen muistiinpanojen ja täsmällisen kirjoittamisen ja ilmaisun merkitystä. Lisäksi Wolcott painottaa tutkittavan yksilön elämään eläytyvää perehtymistä ja kuvauksen elävyyttä niin, että tutkittava voisi raporttiin tutustuessaan tunnistaa itsensä.

Patton (1990, 461) esittää kolme laadullisen tutkimuksen luotettavuuden arvioinnin näkökulmaa. Ensimmäiseksi hän esittää tutkimusmenetelmien arvioinnin siten, että kiinnitetään huomiota siihen, onko aineiston keruussa käytetty ankaria tekniikoita ja menetelmiä, joita käyttäen on saatu keräytyksi korkealaatuista aineistoa. Menetelmien arviointiin kuuluvat myös analysointimenetelmien arviointi ottaen huomioon validiteetti, reliabiliteetti ja triangulaatio. Toiseksi Patton korostaa tutkijan uskottavuuden arviointia. Tässä kiinnitetään huomiota tutkijan koulutukseen, kokemukseen, statukseen ja itsensä esittelemisen tapaan. Kolmantena tasokkaan laadullisen tutkimuksen kriteerinä Patton pitää tutkijan sitoutumista fenomenologiseen paradigmaan, mikä merkitsee laadullisen tutkimuksen ja menetelmien arvostamista, induktiivista analyysitapaa ja holistista ajattelua.

Syrjälä, Ahonen, Syrjäläinen ja Saari (1994, 129-131) antavat ohjeen tarkastella laadullisen tutkimuksen luotettavuutta arvioimalla sekä aineiston että luokittelukategorioiden aitoutta ja relevanssia. Aineiston aitoudella eli validiteetilla kirjoittajat tarkoittavat, että tutkittavien antama informaatio käsittelee sitä aihealuetta, jota tutkija on tarkoittanut. Aineiston tulee toisaalta olla relevanttia ongelmanasettelun taustalla olevien teoreettisten käsitteiden suhteen. Tutkimustulosten johtopäätösten aitous edellyttää sitä, että luokittelukategoriat ja niiden perusteella tehdyt johtopäätökset vastaavat tutkittavien tarkoituksia ja ilmausten sisältöä ja merkityksiä. Lisäksi kategorioiden tulee olla relevantteja tutkimuksen teoreettisten käsitteiden kannalta. Kirjoittajien mukaan laadullisen tutkimuksen luotettavuutta ei voida testata toistamalla tutkimusta, koska tutkimustilanne on aina ainutkertainen. Sen sijaan tutkimusprosessin seikkaperäisellä kuvaamisella voidaan lisätä tutkimuksen luotettavuutta ja sen arviointimahdollisuuksia.

Eskolan ja Suorannan mukaan laadullisessa tutkimuksessa ja sen luotettavuusarvioinnissa on oleellista myöntää, että tutkija on tutkimuksen keskeinen tutkimusväline. Näin ollen pääasiallisin luotettavuuden kriteeri onkin siis tutkija itse ja arvioinnin tulee kattaa koko tutkimusprosessi. Luotettavuuden arvioinnin he jakavat realistisen luotettavuuden ja relativistisen luotettavuuden tarkasteluksi. Realistiseen luotettavuuteen kuuluvat sisäinen ja ulkoinen validiteetti sekä reliabiliteetti. Relativistisen luotettavuuden tarkastelu perustuu tutkimusraporttiin tekstinä. (Eskola & Suoranta 1996, 167-173.)

Lincoln ja Guba (1985, 290, 294-301) suosittlevat laadullisen tutkimuksen luotettavuudesta käytettäväksi mieluummin uskottavuus-termiä. Heidän mukaansa uskottavuuden käsitteitä ovat vastaavuus, siirrettävyys, luotettavuus ja vahvistettavuus. Vastaavuudella tarkoitetaan sitä, miten hyvin tutkimuksen tuottamat rekonstruktiot tutkittavien todellisuuksista ja tutkittavien alkuperäiset konstruktiot vastaavat toisiaan. Siirrettävyydellä tarkoitetaan tulosten siirrettävyyttä toiseen yhteyteen tai tilanteeseen. Tämä riippuu kirjoittajien mielestä siitä, miten samanlaisia tutkittu ympäristö ja sovellusympäristö ovat keskenään. Luotettavuusarviointiin kuuluu koko tutkimuksen arviointi, jonka tekemiseen on käytettävissä monia menetelmiä. Vahvistettavuus merkitsee tutkimuksen totuusarvon ja sovellettavuuden varmistamista erilaisten tekniikoiden avulla. (Soininen 1995, 124.)

Huhtinen, Koponen, Metteri, Pellinen, Suoranta ja Tuomi (1994, 155-177) esittävät erityisesti fenomenologisen ja analyttisesti suuntautuneen laadullisen tutkimuksen luotettavuuden arvioinnin kuudesta teemasta käsin. Nämä teemat ovat totuus, menetelmän asema, tutkimuskohde, yleistettävyys, raportointi ja tutkijan rooli. Totuus ymmärretään tapana, jolla todellisuus ilmaisee itsensä. Tutkimusraportti ilmaisee sen, millaisena totuus on tälle tutkijalle tässä tutkimuksessa ilmaissut itsensä. Osittain se ilmenee myös jokaisessa lukijassa sen välityksellä, millaisena todellisuus heille ilmenee tutkijan raportin välityksellä. Menetelmän tarkastelussa kiinnitetään

huomiota siihen, miten hyvin tutkija on löytänyt tutkimukseensa sopivan, aineistoon ja intressiin suhteutuvan, avoimen ja prosessin kuluessa joustavan menetelmäsovelluksen tai eri sovellusten yhdistelmän. Lisäksi arvioidaan sitä, miten hyvin tutkija on raportoinut oman tutkimusprosessinsa kulun ja oman ajatuslogiikkansa, joka on ohjannut hänen toimintaansa. Tutkimuskohteen osalta tarkastellaan, miten hyvin tutkija on kyennyt kunnioittamaan tutkittavien elämän kompleksisuutta ja tilannesidonnaisuutta. Tässä kirjoittajat peräänkuuluttavat tutkittavan ilmiön silleen jättämistä, joka edellyttää tutkimuskohteen ja tutkimuksen välistä dialogista suhdetta ja kohteen kokonaista suhdetta maailmaan. Luotettavuusarvioinnissa kysytään, miten hyvin tämän tutkimusasetelman avulla on pystytty tavoittamaan tutkimuskohde siinä maailmassa, jossa se on ja niin kuin se on. Tutkijan pätevyyttä arvioidaan sillä perusteella, miten selkeästi tutkija on pystynyt raportissaan osoittamaan lukijalle, miten ja millaisen prosessin kautta hänen ymmärryksensä tutkimuskohteesta ja sen merkitysyhteyksistä on syntynyt. Yleistettävyydellä kirjoittajat eivät tarkoita tilastollista yleistettävyyttä, vaan lähinnä tutkimuksen lukijoissa tutkimuskohtaisesti tapahtuvaa tulosten osuvuuden ja siirrettävyyden punnitsemista. Tällöin kukin lukija arvioi tutkimuksen merkitystä oman tilanteensa kannalta. Tutkimuksen raportointia arvioidaan ennen kaikkea koko tutkimusprosessin ilmentäjänä ja luonteeltaan reflektiivisenä. Tieteellisen kirjoittamisen vaatimusten ohessa laadullinen tutkimusraportti sisältää tutkijan henkilökohtaisen ja omaleimaisen työskentelyotteen. Tutkijan tulee arvioida omaa rooliaan laadullisena tutkijana. Onko hän uskaltanut lähteä matkaan ilman ennakkooletuksia, ja onko hän uskaltanut tehdä tätä matkaa käyttäen omaa persoonaansa instrumenttina ?

Grounded theory-tyyppisen eli aineiston pohjalta teoriaa kehittävä tutkimuksen luotettavuuden arvioinnissa korostuvat omaleimaiset ulottuvuudet. Tutkimusprosessin aikana muodostuva kuvaus tutkittavasta ilmiöstä suhteutetaan koko ajan käytettävissä olevan aineiston antamaan todistukseen. Tältä pohjalta syntyvä teoreettinen kuvaus on aina tietyllä

tavalla luotettava. (Hämäläinen 1987, 65.) Tutkimuksen perusteella löydettyä teoriaa tulee myös arvioida. Glaserin ja Straussin esittämät arviointikriteerit ovat sopivuus, ymmärrettävyys, yleisyys ja kontrolli. Sopivuudella he tarkoittavat sitä, että teorian muodostaminen on tapahtunut todella empiirisen aineiston pohjalta. Ymmärrettävyytensä osalta kyseisellä alueella työskentelevien tulisi kyetä ymmärtämään tutkijan luoma teoria. Tässä tarvitaan selkeää kielen ja lukijoiden ymmärtämien käsitteiden käyttöä. Yleisyys merkitsee teorian soveltuvuutta erilaisiin tilanteisiin tutkittavan toiminnan alueilla. Kontrollissa on kysymys teoriaa käyttävän henkilön mahdollisuudesta kontrolloida tilannetta teorian perusteella. (Hutchinson 1993, 206-208; Isola 1997, 182.)

Historiallisessa tutkimuksessa oleellinen luotettavuuden arvioinnin näkökulma on lähteiden arviointi. Tutkimuksen luotettavuutta lisää, jos tutkija käyttää mahdollisimman paljon ensisijaisia lähteitä. Myös lähteiden arviointi voi olla sisäistä ja ulkoista. Ulkoisessa arvioinnissa kiinnitetään huomiota lähteiden aitouteen, luotettavuuteen ja oikeaperäisyyteen. Tässä tarkastelussa kiinnitetään huomiota siihen, missä, milloin ja miksi asiakirja on kirjoitettu ja kuka on sen kirjoittanut ja kenelle. Sisäisessä arvioinnissa taas on kysymys aineiston paikkansapitävyyden arvioinnista. Merkittävää on tarkastella, miten läheinen suhde kirjoittajalla on kuvaamiinsa tapahtumiin. Oleellista on myös se, että tutkija ymmärtää asiakirjan sisällön sen kirjoittamisen jälkeen kuluneesta ajasta huolimatta. (Borg ym 1989, 817; Nieswiadomy 1993, 156; Tallberg 1997, 198-199.)

4.5.2 Luotettavuus tässä tutkimuksessa

Olen valinnut tämän tutkimuksen luotettavuuden arvioinnin kannalta ensinnäkin arvioinnin siitä näkökulmasta, onko tässä tutkimuksessa noudatettu ja kunnioitettu laadullisen tutkimuksen luonnetta ja henkeä. Toisena luotettavuuden ulottuvuutena on tarpeen paneutua lähteiden arviointiin. Tutkimuksessa käytettyjen menetelmien ja tutkimusprosessin

arviointi on tärkeä luotettavuuden arvioinnin ulottuvuus. Ja neljäntenä katson tarpeelliseksi arvioida omaa rooliani laadullisena tutkijana.

Laadullisen tutkimuksen luonteen kunnioittamista on mielestäni mahdollista parhaiten arvioida tarkastelemalla koko tutkimusprosessia ja omaa osuuttani siinä. Aineiston hankinnassa dokumenttianalyysiin perustuvan tutkimusaineiston keräämisessä eivät ankarat menetelmät voi olla samalla tavalla käytössä kuin esimerkiksi toimintatutkimuksessa. Kuitenkin olen prosessin aikana arvioinut käyttämiäni lähteitä eri vaiheissa. Alkuperäisen, evankeliumien varaan rakentuvan aineiston luotettavuuden arviointiin en koe kykeneväni eikä se ole mielestäni edes tarpeellista eikä tarkoituksenmukaista. Sen sijaan toissijaisten lähteiden arviointi on ollut oleellista. Tässä arvioinnissa olen kiinnittänyt erityistä huomiota kirjoittajien asiantuntemukseen ja heidän tapansa kunnioittaa evankeliumien luonnetta. Toissijaisten lähteiden runsaalla käyttämisellä olen pyrkinyt lisäämään ymmärrystäni evankeliumien sisältämien kuvausten sisällöstä paneutumalla tapahtumien ajan historiallisiin ja kulttuuritaustoihin.

Tutkimusaineiston analyysimenetelmät ovat laadullisen paradigman mukaisesti perustuneet induktiiviseen lähestymistapaan. Olen perusteellisen ja huolellisen aineistoon perehtymisen jälkeen pyrkinyt luomaan selkeät luokittelujärjestelmät, joiden puitteissa olen ottanut huomioon koko tutkimusaineiston kirjon. Kuvausten ajanhistoriaan ja kulttuuriin perehtymisellä olen pyrkinyt turvaamaan tutkittavien näkökulmien huomioon ottamisen. Olen sekundaari-lähteiden avulla pyrkinyt astumaan tutkittavieni joukkoon ja ikäänkuin kulkemaan palan matkaa heidän seurassaan eläytyen heidän tilanteeseensa. Tämä perehtyminen tutkittavien maailmaan on auttanut myös oikeudenmukaisempien johtopäätösten tekemisessä tavoittaen ainakin jotakin tutkittavien tarkoituksista.

Luotettavuuden lisäämiseen olen pyrkinyt myös tutkimusprosessin yksityiskohtaisella kuvaamisella. Olen selostanut koko prosessin etenemistä,

valitsemiani menetelmiä ja niiden perusteluja. Enkä ole halunnut prosessin kuvauksesta häivyttää pois omaa rooliani tutkijana. Olen näin pyrkinyt ja halunnut ottaa vastuun tekemistäni valinnoista enkä ole peittänyt laadulliselle tutkimukselle ominaista arvosidonnaisuutta. Arvosidonnaisuudesta huolimatta olen pyrkinyt mahdollisimman suureen objektiivisuuteen ja tasapuolisuuteen evankeliumien kuvaamia Palestiinan vammaisia kohtaan.

Tutkimusmenetelmien kehittämisessä olisi voinut edetä pidemmällekin. Mielessäni on ehjemmäksi kehitetty tutkimusmenetelmä, jossa oman tutkimukseni historiallinen, sisällönanalyttinen ja grounded theory-tyyppinen ulottuvuus voisivat sulautua saumattomaksi kokonaisuudeksi laadullisesta paradigmasta käsin ja sen luonnetta kunnioittaen.

Olen kokenut laadullisen tutkijan roolin haastavana ja mielenkiintoisena. Olen tuntenut syvää tyydytystä toisaalta laadullisen tutkimuksen tarjoamasta liikkumatilasta ja toisaalta tämän liikkumatilanteen antamasta haasteellisuudesta. On ollut toisaalta vapauttava ja toisaalta vaativa kokemus edetä prosessin mukana ilman tiukkoja ennakkosuunnitelmia ja menetelmällisiä rajoituksia. Laadullinen tutkimustyöskentely on antanut mahdollisuuden etsiä ja löytää, tuntea olevansa välillä kateissa ja taas löytäen uusia kulkureittejä ja mielenkiintoisia ulottuvuuksia. Olen kokenut, että laadulliseen paradigmaan perustuva tutkimusote on antanut sopivia haasteita tieteelliselle uteliaisuudelleni ja kuitenkin pitänyt välttämättömänä säilyttää nöyrän mielen. Samalla tunnen voivani hyvillä mielin myöntää, että en ole löytänyt ollenkaan tyhjentävää vastausta tutkimustehtävääni, mutta silti koen löytämisen iloa.

5 VAMMAISUUTTA KUVAAVA TUTKIMUSAINEISTO

Koko tutkimusaineiston muodostavat neljä evankeliumia. Vammaisuutta kuvaava tutkimusaineisto koostuu 48:stä evankeliumien tekstistä, jotka käsittelevät vammaisen ja Jeesuksen kohtaamista. Teksteistä 17 on Matteukselta, 14 Markukselta, 15 Luukkaalta ja 2 Johannekselta. Johanneksella on evankeliumissaan yhteensä vain kaksi vammaisuuteen liittyvää kuvausta. Näiden vastinetta ei löydy muista evankeliumeista. Synoptisista eli Matteuksen, Markuksen ja Luukkaan evankeliumeista löytyy kahdeksan samaa tilannetta esittävää kuvausta. Matteuksella ja Markuksella on lisäksi kaksi yhteistä kuvausta, Matteuksella ja Luukkaalla kaksi ja Markuksella ja Luukkaalla kaksi. Näiden lisäksi sellaisia kuvauksia, joita ei löydy muista synoptisista evankeliumeista, on Matteuksella viisi, Markuksella kaksi ja Luukkaalla kolme.

Lyhyimmät tekstit ovat vain kahden tai kolmen jakeen mittaisia. Lyhimpiä tekstejä ovat Matt 8:16-17 (t4), jossa on 39 sanaa, Matt 9:32-34 (t9) 41 sanaa, Mark 1:32-34 (t19) 44 sanaa ja Luuk 4:40-41 (t33) 49 sanaa. Ylivoimaisesti pisin kuvaus löytyy Johanneksen evankeliumista. Tekstissä (t48) Joh 9:1-41 on sanoja yhteensä 709.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto siitä, mitkä tekstit eri evankeliumeissa vastaavat toisiaan. Evankeliumin kohdan jäljessä oleva numero viittaa tekstille luokittelun alussa annettuun numeroon (1-48). Vasemmassa pystysarakkeessa tekstit on järjestetty samaa tapaa kuvaavien tekstien yhdistelemisen jälkeen 26:ksi kuvaukseksi tai tapaukseksi.

Taulukko 1. Vammaisuutta kuvailevat, toisiaan vastaavat tekstit eri evankeliumeissa.

KUVAUS	MATTEUS	MARKUS	LUUKAS	JOHANNES
1	8:1-4 (2)	1:40-45 (20)	5:12-16 (34)	-
2	8:16-17 (4)	1:32-34 (19)	4:40-41 (33)	-
3	8:28-34 (5)	5:1-20 (24)	8:25-39 (39)	-
4	9:1-8 (6)	2:1-12 (21)	5:17-26 (35)	-
5	9:18-22 (7)	5:25-34 (25)	8:40-48 (40)	-
6	12:9-16 (10)	3:1-6 (22)	6:6-11 (36)	-
7	17:14-20 (15)	9:14-30 (30)	9:37-43 (41)	-
8	20:29-34 (16)	10:46-52 (31)	18:35-43 (46)	-
9	14:34-36 (12)	6:53-56 (26)	-	-
10	15:21-28 (13)	7:24-30 (27)	-	-
11	8:5-13 (3)	-	7:1-10 (38)	-
12	12:22-30 (11)	-	11:14-23 (42)	-
13	-	1:21-28 (18)	4:31-37 (32)	-
14	-	3:7-12 (23)	6:17-19 (37)	-
15	4:23-25 (1)	-	-	-
16	9:27-31 (8)	-	-	-
17	9:32-34 (9)	-	-	-
18	15:29-31 (14)			
19	21:14-17 (17)	-	-	-
20		7:31-37 (28)		
21	-	8:22-26 (29)	-	-
22	-	-	13:10-17 (43)	-
23	-	-	14:1-6 (44)	-
24	-	-	17:11-19 (45)	-
25	-	-	-	5:1-16 (47)
26	-	-	-	9:1-41 (48)
YHT	17	14	15	2

6 VAMMAISUUDEN KUVAUKSET

Laadullisessa tutkimuksessa on tyypillistä ja omaleimaista se, että tutkija on tutkimusprosessin aikana vuorovaikutuksessa tutkittaviensa kanssa. Tutkija menee tutkittavien keskelle heidän aitoon ympäristöönsä ja heidän elämänsä keskelle keräten siellä tutkimusaineistonsa. Minulle tässä tutkielmassani tämä ei ole mahdollista pitkän historiallisen, maantieteellisen ja ajallisen etäisyyden vuoksi. Toivon kuitenkin, että kykenisin mahdollisimman hyvin häivyttämään nämä kaksi minun ja tapahtumien välissä ollutta vuosituhatta. Asetan itselleni päämääräksi lähteä tavoittamaan näitä evankeliumien vammaisia niin, että heidän ja minun tarinani voisivat kohdata toisensa. Toivoisin voivani tutustua heidän maailmaansa, ympäristöönsä ja aikaansa niin, että voisin kuvata heidän kohtaloitaan mahdollisimman elävästi ja ymmärrettävästi.

Pelkkien tekstien analysointi jää liian ohueksi eikä anna riittävän ymmärrettävää kuvaa ja perusteluja niille tapahtumille, joita haluan kuvata. Siksi katson välttämättömäksi perehtyä heidän aikansa kulttuuriin, elämäntapoihin ja niihin kielellisiin ilmaisuihin, joita kuvauksissa on käytetty. Ennen vammaisuuteen tutustumista kuvailen tapahtumien ajoitusta, paikkaa ja yleisiä elämäntapoja. Niissä puitteissa kuvaukset vammaisista muodostuvat ymmärrettävämmiksi kuin taustastaan irrallisina. Yritän päästä ikäänkuin osallistuvana havainnoitsijana sisälle Jeesuksen ajan ihmisten maailmaan ja elämänpiiriin. Haluaisin sulautua noiden ihmisten joukkoon ja elää hetken yhtenä heistä heidän yhteisössään. Haluan pyrkiä kuvaamaan tapahtumia silminnäkijän näkökulmasta. Siksi käytän analyysin kuvaamisessa preesensmuotoa.

7 TÄSSÄ MAASSA - AJANLASKUMME ALUSSA

Vammaisten ja Jeesuksen maailmaan on helpompi päästä, jos on mahdollista muodostaa itselleen edes jonkinlainen mielikuva siitä ajasta ja niistä olosuhteista, joiden keskellä he elävät. Siksi haluan kuvata ajanhistoriallista ja maantieteellistä taustaa, ihmisten elämänmuotoa, uskonnollisia tapoja ja vallalla olevia käsityksiä sairaudesta ja vammaisuudesta.

7.1 Ajanlaskumme alussa

Tapahtumat ajoittuvat ajanlaskumme ensimmäisiin vuosikymmeniin. Jeesus on syntynyt vuoden viisi paikkeilla ennen ajanlaskun alkua. Rooma on lännessä hallitseva poliittinen valta, jonka piiriin kaikki ajan poliittiset tapahtumat kuuluvat. Voimakkaista hallitsijoista Julius Caesar on kuollut vuonna 44 ennen ajanlaskun alkua. Hänen jälkeensä hallitsi hänen veljenpoikansa, yksinvaltiass Augustus vuoteen neljätoista saakka jKr. Nyt keisarina hallitsee yksinäisyyteen vetäytynyt, oikullinen ja julma Tiberius. (McCurley&Reumann 1995, 57-58.)

Palestiina on Rooman näkökulmasta valtakunnan syrjäinen kolkka. Täällä keisari ei käy koskaan. Rooman siviilihallintojärjestelmä on kyllä tehokas ja melko oikeudenmukainen, mutta juonittelut ovat mahdollisia täällä hallintoalueen äärilaidalla. Niiden estämiseksi Rooma valtuuttaa Syyrian hallitsijaksi armottoman ja tehokkaan Herodes Suuren, joka hallitsi vuodesta 37 vuoteen neljä ennen ajanlaskun alkua. Hänen aikanaan Juudea vaurastui ja sen merkitys kasvoi. Herodes Suuren kuoleman jälkeen Palestiinan hallintavalta jaettiin hänen kolmen poikansa Arkelauksen, Herodes Antipaans ja Herodes Filippuksen kesken. Juudean hallitsija Arkelaus epäonnistui

virassaan, ja vuodesta kuusi ajanlaskun alusta alueelle nimitettiin roomalainen käskynhaltija, prokuraattori. Tunnetuin heistä, Pontius Pilatus hallitsee nyt Jeesuksen julkisen toiminnan kautena. Galilean neljännesruhtinaana hallitsee nyt Herodes Antipas ja Herodes Filippuksen hallintoalue on Iturea ja Trakonitiinmaa. (McCurley ym 1995, 58-59, Unger 1986, 363)

Jeesus on noin kolmikymmenvuotias. Hänen julkisen toimintansa kausi alkaa vuonna 27 kestääkseen vain noin kolme vuotta. Jeesus aloittaa toimintansa kahdeksan kuukautta kestäväällä jaksolla Juudeassa. Vuonna 28 hän siirtyy Galileaan, jossa toimintakauden pituus on lähes kaksi vuotta päättyen syksyllä 29. Lopuksi hän toimii puolen vuoden ajan ennen ristiinnaulitsemistaan Juudeassa ja Pereassa. Ainakin kolme kertaa näiden vuosien aikana Jeesus käy Jerusalemissa. Ensimmäiset vammaisten kohtaamisesta kertovat tapahtumat sijoittuvat vuoteen 28. (Luoto ym 1980, 27-33.)

7.2 Palestiinassa

7.2.1 Jeesuksen julkisen toiminnan alueet

Jeesuksen julkisen toiminnan alueet ovat Juudea, Galilea ja Perea. Ensimmäinen toimintajakso kestää kahdeksan kuukautta ja alue on Juudea, joka käsittää Idumean ja Samarian välisen alueen ja sen keskuksena on Jerusalemin temppeliseinän ja kouluineen. Merkillepantavaa on Jerusalemissa juutalaisten kahlehdittu lakipalvelu sekä farisealaisuuden valvonta ja holhoaminen. (Palva 1995, 485; Saarisalo 1975, 467.) Jeesus on jo kutsunut tai kutsuu toimintakautensa alkuvaiheessa kaksitoista opetuslasta, Simon Pietarin, Andreaan, Jaakobin, Johanneksen, Filippuksen, Bartolomeuksen, Matteuksen, Tuomaan, Jaakobin Alfeuksen pojan, Taddeuksen, Simon

Kananeuksen ja Juudas Iskariotin. Ainakin neljä heistä on kalastajia ja yksi tullimies. Opetuslasten tehtävä on julistaa valtakunnan evankeliumia ja parantaa sairaita Jeesuksen antamalla vallalla. Jeesuksen tärkeä tehtävä on kouluttaa opetuslapsia erikseen. (Unger 1986, 387.)

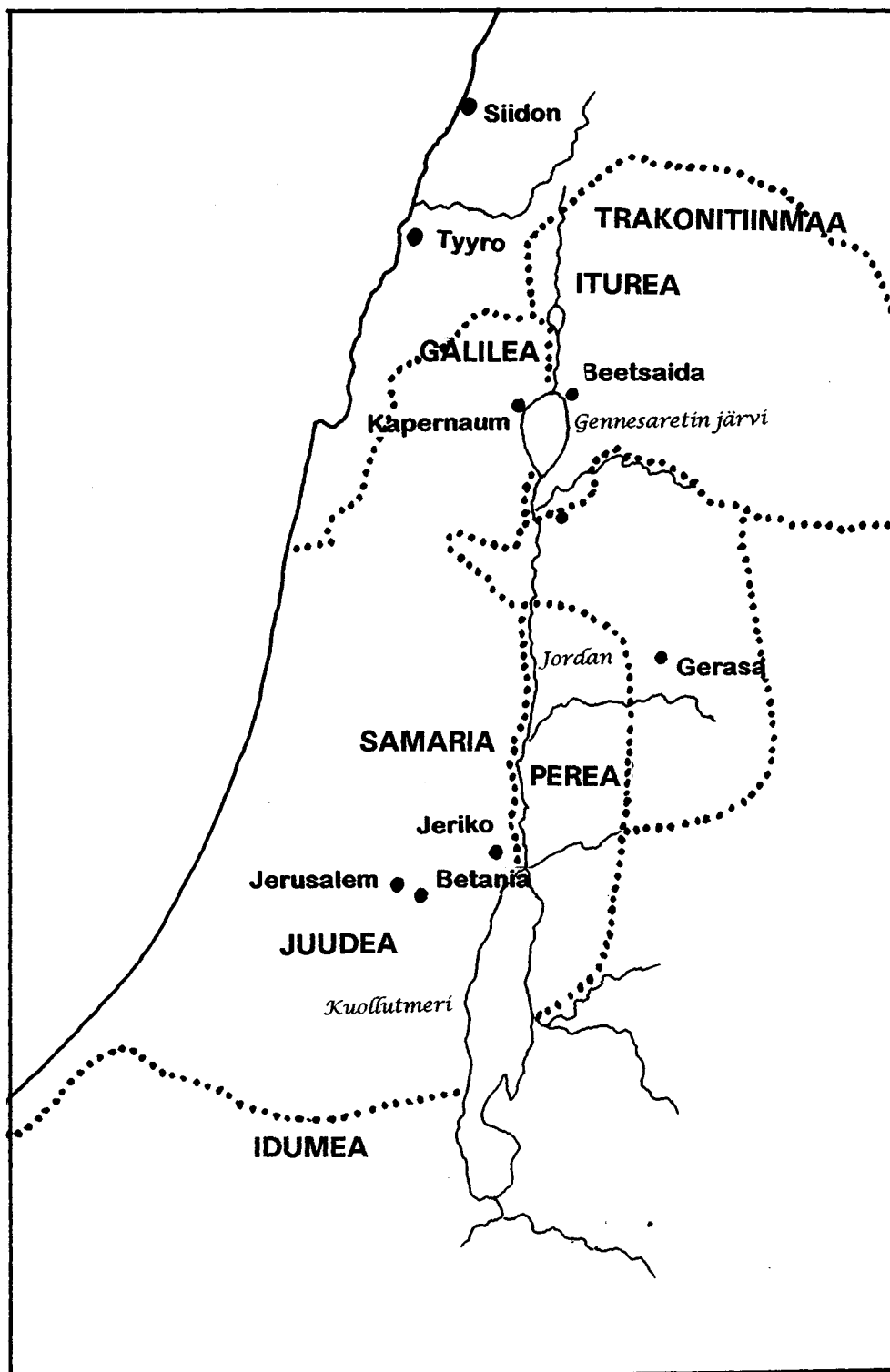
Farisealaisten vihamielisyyden vuoksi Jeesus opetuslapsineen siirtyi Galilean alueelle, jossa hänen toimintansa kestää vähän vaille kaksi vuotta. Galilea on Palestiinan pohjoisin osa Jordanin länsipuolella. Aluetta rajoittavat lännessä rannikkotasanko, idässä Jordanin laakso ja etelässä Jisreelin laakso, jonka kautta kulkee karavaanitie Syyriasta Egyptiin. Ylä-Galilean alueella on jylhiä vuoria, Ala-Galileassa matalampia. Itäisen Galilean tasangot ja laaksot ovat hedelmällisiä. Riittävän kosteuden takaavat talviset sateet ja kesäisin runsas kaste. Vuoret kasvavat matalaa metsää ja pensaita. Oman tärkeän leimansa alueelle antaa itäosassa oleva suuri Gennesaretin järvi. Alueella asuu hyvin monenlaista, kiivasluontoiseksi ja isänmaalliseksi todettua väkeä, joka aramean kielen lisäksi puhuu kreikkaa. (Gonen 1987, 86; Palva 1995, 266; Saarisalo 1975, 254, 259.) Galilean kautensa aikana Jeesus käy myös Tyyron ja Siidonin alueella sekä Dekapolissa gadaralaisten alueella, jotka eivät ole juutalaisten asuma-alueita.

Jeesus päättää toimintansa Juudean alueella ja käy myös Pereassa. Viimeinen kausi kestää puoli vuotta. Täällä tilanne fariseusten kanssa kärjistyy johtaen Jeesuksen tuomitsemiseen ja ristiinnaulitsemiseen Jerusalemissa keväällä 30.

7.2.2 Jeesuksen ja vammaisten kohtaamisen paikat

Jeesus ja tutkimuksen vammaiset asuvat Palestiinassa, luontonsa puolesta voimakkaiden vastakohtien maassa. Evankeliumien kuvausten perusteella on melko tarkasti pääteltävissä, missä paikoissa Jeesus ja vammaiset

kohtaavat toisensa. Kartan avulla on mahdollisuus hahmottaa Jeesuksen toimintaa ja liikkumista eri paikoissa Palestiinassa.

Kuvio 2. Ne Palestiinan paikat, joissa vammaiset ja Jeesus kohtaavat (Hietala-Spaskos 1981, 177; Unger 1986, 425; Wright 1981, 315.)

Gennesaretin järvestä käytetään myös monia muita nimiä, Galileanjärvi, Galileanmeri, Tiberiaanjärvi tai Kinneretin järvi. Järvi jää Galilean ja Harranin ylätasangon väliin. Järvessä ei ole yhtään saarta. Jordanvirta tulee järveen pohjoisesta ja jatkaa eteläpäästä kohti Kuolluttamerta. Järvi on 21 kilometriä pitkä ja leveimmältä kohdalta 12 kilometriä leveä. Itärannalla jyrkät vuoret työntyvät lähelle järven rantoja, joten asutukselle jää vain kapea maakaistale. Myös lounaisrannat ovat jyrkkiä, mutta avoimet rannat avautuvat etelään, pohjoiseen ja luoteeseen, joilla alueilla suurimmat asutuskeskukset sijaitsevat. Järven rannat ovat ympäriinsä asutettuja. Yhdeksän kaupungin asukasluku on yli 100 000. Asukkaat harjoittavat kaupan ohella maanviljelystä, puutarhanhoitoa, kalastusta, kalojen säilömistä, nahan parkitsemista ja värjäämistä. Ilmanala järven rannoilla on kesällä painostavan kuuma, talvella leuto. Pohjoisesta tai etelästä järvelle osuvat tuulet voivat nostaa järvellä äkkinäisen, rajun myrskyn. Lumihuippuinen Hermonvuori näkyy selkeillä ilmoilla pohjoisessa. Järven lähellä Tiberiaassa sijaitsevat terveelliset kuumat lähteet tekevät seudusta sairaiden pyhiinvaelluskohteen. (Palva 1995, 267-268, Unger 1986, 392.)

Jerusalem sijaitsee Palestiinan keskisellä vuorenselänteellä. Kaupunki on rakennettu kahdelle harjanteelle, joiden välissä on laakso. Kaupungin ympärillä on vaikeakulkuisia vuoristorotkoja. Tempelialue muodostaa kaupungin sydämen. Kaikista vaikeuksista huolimatta temppli on myös Jeesukselle hänen Isänsä asuinpaikka ja ainutlaatuinen hartaudenharjoituspaikka. Jerusalem on maailman juutalaisuuden henkinen keskus. Kaupungissa on kaksi tyyliltään selvästi toisistaan erottuvaa osaa. Itämainen Alakaupunki kapeine, mutkittelineen basaarikujineen ja ahtaasti rakennettuine kortteleineen sijaitsee temppelin lounaispuolella. Länsipuolella sijaitsee komea, hellenistinen kaupunginosa, jossa on suorat kadut ja paljon julkisia rakennuksia ja hienoja yksityistaloja. Kaupunki sijaitsee 750 metrin korkeudessa merenpinnasta, jonka vuoksi talvet ovat kylmähköjä. Tammikuun keskilämpö pysyttelee viiden ja kahdeksan lämpöasteen välillä,

ja luntakin saattaa sataa silloin tällöin. Kesät ovat viileämmät kuin rannikolla. (Palva 1995, 422, 428, 431; Saarisalo 1975, 418.)

Kapernaum sijaitsee Gennesaretin järven luoteisrannalla, neljän kilometrin etäisyydessä paikasta, jossa Jordanvirta laskee järveen. Kaupungissa on vilkas kalastussatama. Kapernaumissa on myös roomalainen tulliasema, jossa kootaan tullimaksuja niiltä karavaaneilta, jotka matkaavat Damaskosta Välimeren rannikolle ja siitä edelleen Egyptiin. Kaupunki on Jeesuksen kotikaupunki, johon hän asettui asumaan Nasaretista lähtönsä jälkeen. Kaupunki on myös Jeesuksen Galilean toiminnan keskus, jonka synagoogassa Jeesus aloitti julkisen toimintansa, jonka seurauksena kristinusko sai alkunsa. (Gonen 1987, 75; Palva 1995, 496, Unger 1986, 385.)

Beetsaidan kalastuskaupunki sijaitsee Galileanjärven koillisrannalla, Jordanvirran itäpuolella, Betekhan laakson soisilla alueilla. Hallitsija Herodes Filippus on rakennuttanut kaupungin uudelleen pääkaupungikseen. Opetuslapsista Pietari, Andreas ja Filippus ja todennäköisesti myös Jaakob ja Johannes ovat täältä kotoisin. Kaupungin asukkaat eivät hyväksy Jeesusta ja hänen oppejaan. (Gonen 1987, 69-70; Palva 1995, 167; Saarisalo 1987, 146.)

Jerikon kukoistava kaupunki, jolla on useiden tuhansien vuosien historia, sijaitsee 27 kilometrin päässä Jerusalemissa, Jordanin laaksossa, kolmesataa metriä merenpinnan alapuolella. Matkaa Jordanvirrasta on yhdeksän kilometriä ja Kuolleenmeren pohjoispäästä kolmetoista kilometriä. Kaupunki sijaitsee lähellä suurta, ympärivuotista lähdeä, jonka ansiosta ympäristö on hedelmällinen keidas erämaan keskellä. Ilmanala on talvella mukavan leuto. Kaupunki on Jordanin syvänteen vilkas keskus ja siellä sijaitsee Herodeksen mahtava talvipalatsialue, joka koostuu palatsin lisäksi teatterista, linnoituksesta ja hippodromista. Lisäksi kaupungissa on varakkaan yläluokan upeita talviasuntoja. Jerikossa sijaitsee myös tärkeä

pappiskortteli ja koulu. (Gonen 1987, 99; Palva 1995, 419; Saarisalo 1975, 407.)

Betanian kylä sijaitsee Jerusalemin liepeillä, kolmen kilometrin päässä Jerikosta, Öljymäen itärinteellä. Kylä on viimeinen pysähdyspaikka Jerikon tiellä ennen saapumista Jerusalemiin. Kylä on Jeesukselle tärkeä, koska siellä asuvat hänen ystävänsä Martta, Maria ja Lasarus, joiden luona hän usein vierailee, varsinkin käydessään Jerusalemissa. Heidät hän tapaa viimeisen kerran kuusi päivää ennen kuolemaansa ollessaan matkalla pääsiäisjuhille. (Gonen 1987, 49-50; Palva 1995, 161.)

Gadara ja Gerasa kuuluvat Dekapolis- eli kymmenen kaupungin liittoon, joka ulottuu Gennesaretin järven rantaan saakka. Molemmissa kaupungeissa valtaosa asukkaista on kreikkalaisia. Asukkaat pitävät pilkkanaan juutalaisten tapoja ja laiduntavat sikoja, joiden lihaa myydään oman tarpeen ohella Rooman sotavoimille. Gadara, joka sijaitsee kymmenen kilometrin päässä kaakkoon Gennesaretin järven eteläpäästä, on tunnettu kulttuurikeskus, jossa ennen ajanlaskun alkua asui useita epikurolaisia filosofeja. Järven etelärannalla laidunmaa on aivan tasaista ja järveä vasten on kymmenen metrin korkuinen, jopa vaikeasti havaittava jyrkänne, joka aikaisemmin kuului Gadaran kaupungin alueisiin. (Avi-Yonah&Kraeling 1962, 259; Palva 1995, 263; Saarisalo 1975, 253, 267.)

Tyyron ja Siidonin alue tarkoittaa foinikialaisten aluetta. Kaupungit ovat alueen tärkeimmät. Tyyro on eräs Välimeren alueen vanhoista, suurista kauppakeskuksista ja tärkeä satamakaupunki Foinikian rannikolla. Se on tunnettu erityisesti purppurastaan. Siidon, joka on rakennettu kahdelle rannikon tuntumassa sijaitsevalle saarelle, on vanha taideteollisuuden, purppuravärin, maapihkan ja lasinvalmistuksen keskus, josta näitä tuotteita myydään kaikkiin Rooman maailmanvallan osiin. Foinikialaiselle väestölle molemmissa kaupungeissa on ominaista, että se on aikojen kuluessa kreikkalaistunut. (Avi-Yonah ym 1962, 264, Saarisalo 1975, 1007.)

7.3 Yksilöiden ja perheiden elämää

Mies on perheen pää. Nainen on alisteisessa asemassa, mutta hän on oikeutettu saamaan miehensä rakkauden. Äitiyden merkitys on erittäin suuri. Lapset ovat perheessä suurena siunauksena, sitä suurempana, mitä useampia lapsia on. Poikalapset ovat todellinen siunaus, mutta tyttöjen arvo riippuu heidän kotona tekemästään työstä ja heistä naimisiinmenon yhteydessä maksetusta hinnasta. Pojat ympärileikataan kahdeksan päivän ikäisenä ja tässä iässä lapsille annetaan nimi. Pojat saavuttavat miehuutensa kolmetoistavuotiaina. Tytöille äiti opettaa kodinhoitoon liittyviä taitoja. Isä alkaa opettaa pojille juutalaista lakia kolmen vuoden iästä alkaen ja näin pojat oppivat Jumalan säännökset luonnollisella tavalla. Isän tehtävänä on huolehtia myös ammatin opettamisesta pojilleen. Poikien tullessa noin kuusi- tai seitsemivuotiaiksi, heidän opetuksensa siirtyy fariseusten velvollisuudeksi. Pojat käyvät ensin "kirjan talossa" saamassa juutalaista opetusta ja myöhemmin "opintojen talossa" korkeampaa opetusta varten. Oppilaat istuvat puoliympyrässä lattialla ja ainoana oppimateriaalina ovat laki ja profeetat, joita opetellaan ulkoa. Lahjakkaimmat pojat voivat edetä Jerusalemiin lakikouluun. (Gower 1990, 56, 63, 78-79, 83.)

Perheet asuvat nelikulmaisissa, valkeista tiilistä tai mustista tai keltaisista kivilohkareista rakennetuissa taloissa. Talot ovat tasakattoisia. Katolle, jota käytetään hedelmien ja viljan kuivaamiseen, pyykin kuivatukseen, hiljenty-mispaikkana ja kesäisin nukkumapaikkana, johtavat portaat talon ulkopuolelta. Ennen käyttöön ottamista Jumalan lahjaksi nähty koti vihitään käyttöön. Köyhimpien asunnoissa on vain yksi nelikulmainen huone, jonka seinissä on syvennyksiä tarve-esineiden ja ruuan säilyttämistä varten. Talossa on vain yksi ikkuna, joka on usein varustettu puuristikolla tungetelijoiden varalta. Valo lankeaa sisään vain ovesta, joka yöksi suljetaan puisella salvalla. Öisin valoa antaa öljylamppu. Lattia on kahdessa tasossa siten, että oven edessä on alempana oleva tasanne. Huoneen takaosassa

on kivetty tasanne, jolla perhe tekee kotiaskareitaan, ruokailee, istuskelee ja nukkuu. Eläimet nukkuvat alatasanteella. Talon tasakatto on rakennettu tukipuista, joiden lomaan on pujotettu pensaiden oksia, jotka on sidottu toisiinsa saven avulla. Katolle putoavista siemenistä kasvanut kasvillisuus tekee katon vihreäksi. Tasakatto on hyvä paikka havaintojen tekoa, vilvoittelemista ja hartauden harjoittamista varten. Kaupungissa talot ovat hyvin lähellä toisiaan niin, että välillä olevat kuilut muodostavat kapeita kulkuväyliä. Ylhäisökodeissa on suuremmat, aidatut piha-alueet. Tavallisissa kodeissa kalustuksena on vain vuode, pöytä ja tuolit. (Clare&Wansbrough 1994, 146; Gower 1990, 30-33, 40.)

Kun on syöty vaatimaton aamuateria, johon kuuluu öljymarjoilla, juustolla tai kuivatuilla hedelmillä täytettyä kakkua tai leipää, miehet ja nuorukaiset lähtevät töihinsä. Äiti ja tyttäret ryhtyvät kotiaskareisiin, joihin kuuluvat viljan jauhaminen käsikivillä, leipominen ja käsitöiden tekeminen. Varttuneemmat tytöt käyvät hakemassa vettä kaivolta ja tekemässä ostokset torilla. Päivän kuumimpina tunteina vietetään siestää, jonka jälkeen valmistetaan ilta-ateria työstä palaaville miehille, yleensä vihanneksia tai linssikeittoa. Illalla peseydytään joko purolla tai joessa. Levolle käydään varhain, jotta aamulla jaksetaan nousta ylös auringonnousun aikaan. Keskeisimmät elinkeinot ovat maatalous, metsästys ja kalastus, lampaanhoito sekä käsityöläisyys ja kauppa. Vapaa-aikana pienet lapset leikkivät tai pelaavat ulkona. Aikuisten harrastuksiin saattaa kuulua puutarhan hoito, uskonnollisen kirjallisuuden lukeminen, musiikki tai urheilu ja erilaiset näytökset. (Gower 1990, 42-48, 301-316.)

Leipä on olennaisin perusruoka, jonka lisäkkeenä käytetään öljymarjoja, juustoa, hedelmiä ja vihanneksia. Yleisimmin leipä valmistetaan vehnästä ja se pienitään palasiksi aina taittamalla. Toinen perusruoka on maito, josta valmistetaan jogurttia, juustoa ja voita. Lihaa, kalaa ja munia syövät vain varakkaat tai ne kuuluvat juhla-aterialle. Hedelmistä yleisiä ovat viikunat, taatelit, rypäleistä kuivatut rusinat, granaattiomenat, pähkinät, mantelit ja

johanneksenleipäpuun pavut. Makeuttamisaineena käytetään villimehiläisten hunajaa. Ainoana mausteena käytetään suolaa, jota tarvitaan myös ruuan säilyvyyden vuoksi. Aina ennen ateriala pestään kädet, koska ruokailu tapahtuu käsin. Aterioista kiitetään Jumalaa perinteisin sanamuodoin. Ruoka-astia on perheen yhteinen saviruukku, josta ruoka kauhotaan ohuella leivän palasella. (Gower 1990, 50-54.)

Ihmisten pukeutuminen on yksinkertaista. Ihokkaan alla saattaa olla lantiovyö. Ihokas on säkkimäinen vaate, jossa on v:n vuotoinen pääntie. Kangaspuissa kudotun kankaan materiaalina on tavallisesti villa, pellava tai puuvilla. Miehen ihokas on lyhyt ja värillinen, naisen ihokas nilkkoihin ulottuva ja väriltään sininen. Vyö valmistetaan nahasta tai karkeasta kankaasta. Kylmän uhatessa ja varojen salliessa käytetään viittaa eli vaippaa, joka on valmistettu paksusta villakankaasta. Ylellisimmät viitat valmistettiin silkistä. Fariseusten viitan alareunassa on tupsut, jotka viestittävät kaikille heidän lainkuuliaisuuttaan. Köyhät kulkevat avojaloin. Jalkineina voivat olla sandaalit tai tohvelit. Miesten päähineenä on patalakki tai pääliina, joka käännettyine reunuksineen muistuttaa turbaania. Naiset käyttävät pääliinaa ja huntua. Korut ovat yleisesti käytössä. (Gower 1990, 12-18.)

7.4 Uskonnollisia tapoja

Ajan uskonnolliset tavat liittyvät niin kiinteästi niihin tilanteisiin, joissa Jeesuksen ja vammaisten kohtaamiset tapahtuvat, että tapahtumien ymmärtäminen ilman uskonnollisten tapojen jonkinlaista tuntemusta on vaikeaa. Liitän lähdeviitteet vasta koko uskonnollisia tapoja kuvaavan luvun loppuun, koska runsaat lähdemerkinnät pienten kappaleiden yhteydessä vaikeuttavat lukemista.

Jokainen juutalainen perhe odottaa pitkän työviikon jälkeen sapatia, jolloin kaikki työnteko katkeaa. Naiset ovat jo hyvissä ajoin valmistaneet kolme sapatin ateriala, huolehtineet öljylappujen täyttämistä ja hakeneet ruukut täyteen vettä ja pukeneet sekä itsensä että perheen lapset puhtaisiin vaatteisiin. Miehet ovat koonneet työkalunsa ja puhdistautuneet ja pukeutuneet tarkkojen rituaalien mukaan sapatin viettoa varten. Heti, kun ensimmäinen iltatähti perjantaina ilmaantuu taivaalle, ilmoitetaan synagogan katolla puhallettavien kolmen torvenpuhalluksen välityksellä Herran lepopäivä alkaneeksi. Perjantai-ilta Herran kunniaksi valmistettuine hienoine aterioineen on perheessä aina suuri juhla. Lauantain iltatähden aikaan sapatin tarjoama nautinnollinen ja ansaittu lepo soitetaan taas päättyneeksi. Tämän levon katkaisee vain jumalanpalvelukseen osallistuminen synagogassa.

Synagooga on keskeinen uskonnollinen, yhteiskunnallinen ja kasvatuksellinen instituutio. Se on juutalaisten paikallisseurakunnan kokoontumis- ja rukousshuone. Jokaiselle paikkakunnalle, jossa asuu vähintään kymmenen juutalaisyhteisön miestä, tuli rakentaa synagooga. Kaikkien synagogien ovet on suunnattu Jerusalemiin päin, koska Jerusalem on rukoussuunta idässä. Rakennus on suorakaiteen muotoinen, jakaantuen yleensä kolmeen pylväikköjen erottamaan laivaan. Tärkein paikka sisustuksessa on ovea vastapäätä olevalle seinälle sijoitettu, verhottu syvennys, jossa olevassa kaapissa tai arkussa säilytetään kirjakääröt. Keskellä salia on puhujan koroke. Keskilattia on avoin. Siinä saattaa olla värikäs matto. Jokaisessa synagogassa tulee olla ainakin synagogan esimies ja synagogan palvelija. Esimiehen tehtävänä on valita palvelusmenojen suorittaja ja valvoa järjestystä ja taloutta. Palvelijan tulee ilmoittaa sapatin alkamisesta, ojentaa kirjakäärö lukijalle, viedä se takaisin arkkuun, opettaa lapsia ja panna toimeen seurakunnan vanhimpien määräämät raipparangaistukset. Lisäksi paikalla ovat almujen kerääjä ja tulkki, joka kääntää luetun kansan kielelle.

Seurakunta kokoontuu joka sapatti synagogaan. Kaupungin tai kylän asukkaat tulevat ja pysähtyvät puhdistautumaan ovella ennen sisään astumista. Heidän joukossaan tapaa joka sapattina olla myös Jeesus. He menevät sisään ja etsivät oman paikkansa, miehet ja naiset erillään toisistaan. Miehillä on valkoiset rukousviitat. Joissakin niistä on pitkät tupsut osoituksena lainkuuliaisuudesta. Esimies aloittaa palveluksen ja johtaa sitä. Kokous alkaa uskontunnustuksella, jota seuraa vapaa rukous. Sitten luetaan määrätty teksti Toorasta eli Mooseksen kirjoista sekä profeetoista. Lukijana voi toimia kuka tahansa miehistä. Hепreankielinen teksti tulkitaan arameaksi. Vapaamuotoisen, selittävän puheen voi pitää se, jolle esimies antaa tämän tehtävän. Kokouksessa mahdollisesti oleva pappi lukee lopuksi Herran siunauksen. Synagogassa ei toimiteta uhripalvelusta. Se tapahtuu vain Jerusalemin temppelissä, samoin palvontamenot.

Hurskaat miehet kantavat mukanaan pienen pieniä, vain parisenttisiä raamatunlausekoteloita, joissa on kirjoitettuna tärkeimmät säädökset Mooseksen laista. Toinen kotelo sidotaan vasemman käsivarren alle kyynärpäähän yläpuolelle, jossa se on lähellä kantajansa sydäntä. Toinen kotelo sidotaan otsalle. Teksti on niin pientä, että lukeminen on mahdotonta. Lait ovat kuitenkin viesti sekä kantajalleen että muille ihmisille.

Kirjanoppineet eli lainopettajat ovat Mooseksen lain tuntijoita ja selittäjiä. He pyrkivät löytämään laista selityksen jokaiseen elämäntilanteeseen. Käskyjen ja kieltojen viidakko on loputon ja tulkinnat ankaria. Kirjanoppineet opettavat maksutta synagogissa ja kodeissa ja harjoittavat elannokseen yleensä jotakin käsityöläisammattia. Kirjanoppineiden tehtäviin kuuluu lain säilyttäminen ja tutkiminen, opettaminen ja tuomareina toimiminen.

Fariseukset muodostavat juutalaisen kansallis-uskonnollisen puolueen ja ovat lainopettajien hengenheimolaisia. He pitävät tärkeimpänä asiana lain noudattamista. He eivät eristäydy, vaan haluavat ottaa osaa yhteiskunnalliseen elämään Jumalan lain määräämällä tavalla.

Sapattisäädöksistä eivät fariseuksille enää riitä Mooseksen lain määrittelemät kiellot leipomisesta ja keittämisestä, kyntämisestä ja leikkaamisesta, tulen sytyttämisestä ja puiden keräämisestä sapattina. Näihin säädöksiin he tekevät lukemattoman määrän tarkennuksia ja kiellettyjen töiden luetteloita. Esimerkiksi solmun tekeminen ja avaaminen on sallittua kenkien ja sandaalien nauhoihin sekä viini- ja öljyleilien nauhoihin. Samoin yhdellä kädellä avattava solmu on sallittu.

Puhtaus on fariseuksille yksi tärkeimmistä asioista, koska rituaalisesti epäpuhtaalla ei ole oikeutta lähestyä Jumalaa. Syöminen epäpuhtailla käsillä tekee sekä ruuasta että syöjästä epäpuhtaan. Jos kaupassa koskee jotakuta ei-juutalaista, saastuu. Torilta tulon jälkeen voi syödä vasta itsensä vihmomisen jälkeen. Puhtaus ulottuu aina astioihin, huonekaluihin ja käyttöesineisiin saakka. Astiat puhdistetaan äärimmäisen tarkasti ja viini siivilöidään. Saastaisuus voi tarttua jopa saastaisen esineen koskettamisesta, kantamisesta tai jopa sen varjossa olemisesta. Epäpuhtaisiin henkilöihin koskeminen johtaa laajaan uhri- ja puhdistusrituaaliin. Fariseukset kiinnittävät erityisen tarkkaa huomiota sapatin pitämiseen. He tietävät ja valvovat tarkasti, ettei kukaan tee mitään sapattina kiellettyä. Kiellettyä on esimerkiksi tulen tekeminen, kaikki kantaminen ja sairaiden hoitaminen paitsi hengenhädässä. Kaivoon pudonnutta lammastakaan ei saa auttaa ylös sapatin aikana, mutta sille voidaan toimittaa ruokaa ja nostaa se ylös sitten sapatin päätyttyä. Sapattina on sallittua kulkea vain sapatinmatkan verran, mikä on kuusi stadiota eli runsas kilometri. (Gärtner 1982, 69-70; Konttinen 1994, 291; Millard 1990, 32, 36; Palva 1995, 973-975, 248-250; Saarisalo 1975, 978, 1051; Wright ym 1981, 310, 324-325.)

7.5 Vammaiset ja sairaut yhteisössään

Vammaisten ja sairaiden aseman ymmärtäminen laajentaa näkökulmaa, jonka avulla on mahdollista saada vastauksia kysymyksiin, joita Jeesuksen ja vammaisten kohtaamistilanteet herättävät. Myös tässä osiossa sijoitan lähdeviitteet yhteisesti koko kuvauksen loppuun.

Jo vuosituhansia käsitys sairaudesta on yhdistetty Jumalan tahtoon ja jopa Hänen tuomioonsa. Taudit on koettu Jumalan rangaistukseksi tai siitä johtuviksi, että Jumala on jättänyt ihmisen pahojen henkien haltuun. Valtaa on saanut myös ajatus siitä, että sairaudet ovat synnin rangaistusta. Siksi sairauksien hoidossa rukous on ollut tehokkaampaa kuin lääkkeet, ja papit ja profeetat ovat olleet parempia sairaiden hoitajia kuin lääkärit, joiden tehtävä on rajoittunut vain haavurin työksi. Haavurit ovat käyttäneet lääkkeinä öljyä ja viiniä haavavoiteiksi sekä muina lääkkeinä viikunataikinaa ja Gileadin balsamia.

Sairauksien on ajateltu liittyvän ihmisen ruumiin muodostamien kiinteiden, nestemäisten ja kaasumaisten aineiden epätasapainoon. Lisäksi tähtien ja taivaankappaleitten asennoilla ja vuodenajoilla on koettu olevan merkityksensä sairauksien synnyssä ja etenemisessä. Tämä näkyy selvimmin kaatumataudin nimittämisessä kuunvaihetaudiksi. Vakavimpia, jo kauan tunnettuja sairauksia ovat rutto, pitäli eli spitaali, syfilis, isorokko, kolera, punatauti ja sokeritauti. Lisäksi tunnetaan hivuttavat taudit, joihin kuuluvat malaria, lavantauti ja keuhkokuume sekä äkillisen kuoleman aiheuttajina sydänhalvaus, aivoverenvuoto ja auringonpistos. Tunnetuiksi ovat tulleet myös kuurous, sokeus ja mykkyys. Mainintoja löytyy myös rammoista ja jäsenvioista.

Mooseksen laissa on koko joukko sairauksiin liittyviä ohjeita ja määräyksiä. Laissa on puhdistussääntöjä, joita noudattamalla sairauksien leviämistä voidaan estää. Ohjeet koskevat myös sukupuolitautilien ehkäisyä ja vainajien käsittelemistä. Tiedot taudeista ja saastaisten eristämisestä johtavat sairaan

ihmisen sulkemiseen pois jumalanpalveluksesta. Pitaliset ovat ainoita sairaita, jotka ovat ilman muuta saastaisia. Heidät eristetään taudin leviämisen pelossa. Pitalisten tulee asua keskenään muun yhteiskunnan ulkopuolella. Heidän pitää merkiksi sairaudestaan käyttää risaisia vaatteita ja jättää hiuksensa kampaamatta. Kohdatessaan muita ihmisiä heidän tulee jo pitkän matkan päästä varoittaa heitä huutamalla kovalla äänellä: "Tame, saastainen". Sairauden diagnosointi on tärkeää ja se kuuluu papin tehtäviin, samoin kuin parantumisen toteaminen ja terveeksi eli sitä kautta kultillisesti puhtaaksi julistaminen. Tämä edellyttää uhrimenoja, joihin kuuluu, että lintu on teurastettu, toinen kastettu sen veressä ja päästetty vapaaksi. Vasta tämän jälkeen entinen pitalinen voi terveeksi julistettuna näyttäytyä julkisuudessa. Mooseksen laissa määrätään myös, että kukaan aisti- tai jäsenviallinen ei kelpaa papinvirkaan.

Nyt uskotaan, että maailmankaikkeus on jakautunut kahtia Jumalan ja saatanan eli Paholaisen valtakunniksi. Saatanan tehtävänä on viekoitella ihmisiä tekemään syntiä, jonka seurauksena menetetään siunaukset ja terveys. Näin ollen sairaus on synnin seurausta. Parantumien on vapautumista Saatanan vallasta ja palaamista takaisin Jumalasta peräisin olevien parantavien voimien piiriin. Saastaiseksi tuleminen pahoittaa Jumalan mielen. Juutalaisille Mooseksen lait ovat voimassa. Edelleen on papin tehtävä todeta pitalinen sairaaksi ja parantuneeksi.

Niin fyysiset kuin psyykkisetkin sairaudet nähdään pahoista hengistä johtuviksi. Pahat eli saastaiset henget, joita myös riivaajiksi kutsutaan, ovat kaikkialla väijymässä ja odottamassa tilaisuutta tunkeutua ihmisen ruumiiseen ja ottaa se omaan hallintavaltaansa. Taistelu on niin kovaa, että miehen on vaarallista nukkua yksin talossaan, koska naispaholainen Lilith odottaa tilaisuutta tulla viettelemään hänet ja ottamaan hänet valtaansa. Saatana on pimeyden ruhtinas ja siksi pahat henget vaikuttavat erityisen voimakkaasti pimeissä paikoissa. Siksi on viisasta välttää tiettyjen puiden varjoja ja muita synkkiä paikkoja. Monet kantavat mukanaan amuletteja, joissa on heinäsirkanmunia ja ketunhampaita pahojen henkien torjumiseksi. Pahat henget eli demonit eivät aina aiheuta fyysistä sairautta, vaan sairaus

ja sen aikaansaama orjuus voi olla pelkästään psyykkistä. Demonit, jotka ovat ottaneet haltuunsa ihmisen persoonallisuuden, voivat halutessaan puhua uhrinsa kautta ja vahingoittaa hänen järkeään ja ruumistaan. Demoniuskon mukaan pahoilla hengillä on valtuus pitää ihmistä vallassaan vain määrätyn ajan, jonka jälkeen ne jättävät uhrinsa ja ne syöstyään kadotukseen kidutettaviksi. Demonit tietävät oman kohtalonsa ja Kristuksen herrauden henkivalloissa. Myös sokeuden, kuurouden ja mykkyyden taustalla arvellaan olevan demonisia voimia.

Essealaiset opettavat, että saastaiseksi tullut ihminen voi vähitellen tulla pyhäksi, kun hän toteuttaa askeettista elämänmuotoa. Eri puolilla on liikkeellä henkien manaajia, jotka erityisiä maagisia menoja käyttäen ajavat ulos riivaajia ja saavat aikaan ihmeperantumisia. Kuuluisin näistä ihmeperantajista on Apollonios Tyanalainen.

Ihmisten suhtautuminen lääketieteeseen on epävarmaa. Lääkärit eivät ole kovinkaan arvostettuja. Yleisiä tauteja ovat pitäli, huonosta ravinnosta ja hygieniasta johtuvat punatauti, kolera, lavantauti ja beriberitauti ja pölyisen ilman aiheuttama sokeus ja kuurous sekä liikuntavammaisuus ja epilepsia.

Vammaisten asema on vaikea, koska käsitykset sairauksien ja vammojen taustalla olevista syistä tekevät heistä muiden ihmisten silmissä kartettavia. Jollei heidän oma sukunsa pidä heistä huolta, on heidän ainoa mahdollisuutensa hankkia elatuksensa kerjäämällä, mitä kuitenkin pidetään yleisesti häpeällisenä. Vammaiset ja sairaat kerjäläiset ovat ilmestyneet julkisille paikoille vasta viime aikoina. (Avi-Yonah ym 1962, 274; Clare ym 1994, 174; Gower 1990, 55, 172; Konttinen 1994, 294-295; Luoto ym 1980, 608; Luther 1993, 91-92; Nikolainen 1983, 73; Palva 1995, 890-891; Saarisalo 1975, 1070-1071; Unger 1986, 389; Wright ym 1981, 340.)

8 VAMMAISET JA JEESUS

Jeesuksen julkisen toiminnan kausi kesti vain noin kolme vuotta. Myös tarkastelun kohteena olevat Jeesuksen ja vammaisten kohtaamiset ajoittuvat näille vuosille 28-30 ajanlaskumme alussa. Toiminnan maantieteellinen alue on melko pieni ulottuen muutamien kymmenien kilometrien mittaiselle alueelle Gennesaretin järven ympäristöön (Hietala-Spaskos 1983, 179).

8.1 Synagoogissa, kodeissa, luonnossa ja teiden varsilla

Jeesus ei ole liikkeellä ensisijaisesti vammaisten kohtaamista varten. Hänen tehtävänsä on paljon kokonaisvaltaisempi. Hän on tullut saamansa tehtävän mukaan tuomaan Jumalan valtakunnan ihmisten keskelle. Tähän tehtävään sisältyy kuitenkin myös ihmisten kohtaaminen heidän todellisuudessaan ja arjessaan. Jeesus on jatkuvasti liikkeellä. Hän opettaa synagoogissa, julistaa Jumalan valtakunnan evankeliumia ja vahvistaa sanomansa tunnusteilla.

Ajan vammaisilla ei ole erityisiä hoitopaikkoja. Siksi Jeesus kohtaa heidät kaikkialla, missä on työnsä merkeissä liikkeellä: kylissä, kaupungeissa, synagoogissa, kodeissa, luonnossa ja teiden varsilla.

Kapernaumissa suuret ihmisjoukot kokoontuvat kuulemaan Jeesuksen opetusta. Tällaisen joukon keskellä on myös verenjuoksua sairastava nainen, isänsä tuoma kuunvaihetautia sairastava poika, kaksi riivattua miestä ja kaksi sokeaa. Täällä myös sadanpäämies tarvitsee apua halvatulle palvelijalleen. Beetsaidassa tuodaan kaksi sokeaa avuntarvitsijaa Jeesuksen tykö ja Pereassa Galilean tien varrella kymmenen pitalista miestä kohtaavat Jeesuksen. Jerusalemissa Betesdan lammikon luona muiden sairaiden joukossa makaa se kolmekymmentäkahdeksan vuotta sairastanut mies,

jonka Jeesus kohtaa siellä, ja Jerusalemissa Jeesus ohi kulkiessaan tapaa myös sokean miehen.

Jeesus opettaa usein sapattina jossakin synagoogassa. Kuulijoiden joukossa on myös vammaisia. Ehkä he ovat hakeutuneet tai heidät on tuotu synagoogaan, kun tieto Jeesuksen voimallisista teoista on vähitellen levinnyt ympäristöön. Kapernaumissa synagoogassa Jeesus tapaa sen saastaisen hengen vaivaaman riivatun miehen, jonka hän parantaa ensimmäisenä. Jeesus opettaa aivan uudella, voimallisella tavalla niin, että koko kansa on hämmästynyt. Myös tuo riivattu mies on kuulijoiden joukossa eikä kenelläkään ole vielä tietoa siitä, mitä kohta tapahtuu.

Ja he saapuivat Kapernaumiin; ja hän meni kohta sapattina synagoogaan ja opetti. Ja he olivat hämmästyksissään hänen opetuksestansa, sillä hän opetti heitä niinkuin se, jolla on valta, eikä niinkuin kirjanoppineet. Ja heidän synagoogassaan oli silloin mies, jossa oli saastainen henki....(Mark 1:21-23; t18)

Jonkun Galilean kaupungin synagoogassa Jeesus parantaa myös pitalisen miehen ja Kapernaumin synagoogassa miehen, jonka käsi on kuivettunut. Vähän ennen kuolemaansa Jeesus kohtaa Jerusalemin pyhäkössä paljon sokeita ja rampoja sekä viimeisenä vammaisista sen riivatun naisen, jossa on heikkouden henki.

Ollessaan kotonaan Kapernaumissa Jeesuksen luo tuodaan monesti apua tarvitsevia ihmisiä. Kotinsa oven edessä Jeesus parantaa paljon sairaita ja riivattuja sekä halvaantuneen miehen. Vesitautisen miehen Jeesus kohtaa Pereassa erään fariseusten johtomiehen talossa ollessaan siellä sapattiaterialla. Eräessä ystäväkodissa Tyyron ja Siidonin alueella tulee kanaanilainen vaimo hakemaan Jeesukselta apua riivatulle tyttärelleen.

Ja hän nousi ja lähti sieltä Tyyron ja Siidonin alueelle. Ja hän meni erääseen taloon eikä tahtonut, että kukaan saisi sitä tietää; mutta hän ei saanut olla salassa, vaan heti kun eräs vaimo, jon-

ka pienessä tyttäressä oli saastainen henki, kuuli hänestä, tuli hän... (Mark 7:24-25; t27)

Siirtyessään paikasta toiseen Jeesus kohtaa gadaralaisten alueella tiellä kaksi riivattua miestä. Jerikon tien varressa istuu kaksi sokeaa kerjäläistä. Lukemattoman määrän monenlaisten tautien ja vaivojen rasittamia Jeesus tapaa kierrellessään kautta koko Galilean.

Ja hän kierteli kautta koko Galilean ja opetti heidän synagoogissaan ja saarnasi valtakunnan evankeliumia ja paransi kaikkinaisia tauteja ja kaikkinaista raihnautta, mitä kansassa oli. (Matt 4:23; t1)

Vammaisten kohtaaminen on luonteva ja erottamaton osa Jeesuksen työtä. Hänellä ei ole erityisesti määrättyä paikkaa vammaisten kohtaamista varten, vaan hän tapaa heidät siellä, missä he elävät ja ovat liikkeellä.

8.2 Itse tullen ja tuotuna, ilman vastaanottoaikoja

Evankeliumien kuvauksista voin havaita, että eri vammaisten tapa päästä Jeesuksen luokse on hyvin erilainen. Osa heistä tulee itse, osaa tuodaan. Jotkut ovat jo valmiiksi jossakin paikassa, jonne Jeesus tulee. Osan Jeesus tapaa ikäänkuin sattumalta matkallaan tai hakeutuu itse heidän luokseen, vaikka vammaiset eivät osaa hakea itselleen apua. Ja kahdesti apua vammaiselle hakee joku vammaisen läheinen.

Yleisimmin vammaiset tuodaan Jeesuksen tykö. Usein nämä tuomisen tilanteet olivat niitä, jolloin joku oli saanut tietoonsa, että Jeesus oli liikkeellä lähistöllä tai joku oli tuntenut hänet siksi Jeesukseksi, jonka oli kuultu tekevän voimallisia tekoja. Nämä tilanteet olivat suuria joukkokokoonantumisia, joihin tuotiin lähistöltä kaikki sairaat ja vammaiset. Näistä tilanteista ovat kuvaukset 2, 9, 15 ja 18.

Ja maine hänestä levisi koko Syyriaan, ja hänen luoksensa tuotiin kaikki sairastavaiset, monenlaisten tautien ja vaivojen rasittamat, riivatut, kuunvaihetautiset ja halvatut... (Matt 4:24; t1)

Ja hänen tykönsä tuli paljon kansaa, ja he toivat mukanaan rampoja, raajarikkoja, sokeita, mykkiä ja paljon muita ja laskivat heidät hänen jalkojensa juureen.... (Matt 15:30; t14)

Ja kun sen paikkakunnan miehet tunsivat hänet, lähettivät he sanan kaikkeen ympäristöön, ja hänen tykönsä tuotiin kaikki sairaat. (Matt 14:34-36; t12)

Kuvauksessa kaksi kerrotaan, että

... illan tultua tuotiin hänen tykönsä monta riivattua... (Matt 8:16; t2)

On siis sapatti. Päivällä sairaiden kantaminen olisi merkinnyt sapattikäskyn rikkomista. Oli odotettava, kunnes lauantai-iltana taivaalla näkyisi kolme tähteä, jolloin sapatti katsotaan päättyneeksi (Luoto 1980, 297).

Kuudessa kuvauksessa (4, 7, 12, 17, 20 ja 21) kerrotaan yksittäisen vammaisen tuomisesta Jeesuksen tykö. He ovat sellaisia, jotka eivät ikänsä tai vammansa vuoksi itse kykene hakemaan apua. Läheiset tuovat halvatun miehen

Ja katso, muutamat miehet kantoivat vuoteella miestä, joka oli halvattu; ja he koettivat viedä hänet sisään ja asettaa Jeesuksen eteen. Ja kun he väentungokselta eivät saaneet viedyksi häntä sisään muuta tietä, nousivat he katolle ja laskivat hänet vuoteineen tiilikaton läpi heidän keskellensä Jeesuksen eteen. (Luuk 5:18-19; t35)

Halvaantuneen laskeminen katon kautta Jeesuksen eteen on mahdollista, koska tasakattoisissa taloissa on yleensä katolle vievät portaat. Myös katon purkaminen on melko vaivatonta, kun katto on tehty puista, joiden lomaan on pujotettu oksia. Päälle on tallattu savea. (Luoto ym 1980, 609.)

He tuovat myös riivatun miehen ja mykän miehen, joka on riivattu. Vielä he tuovat kuuron, joka on melkein mykkä ja sokean. Myös isä, jonka pojassa on kuunvaihetauti, tuo poikansa Jeesuksen luokse.

Ja kun he saapuivat kansan luo, tuli hänen tykönsä muuan mies, polvistui hänen eteensä ja sanoi: "Herra, armahda minun poikani, sillä hän on kuunvaihetautinen ja kärsii kovin....Ja minä toin hänet sinun opetuslastesi tykö, mutta he eivät voineet häntä parantaa. (Matt 17:14-16; t15)

Kahdessa tapauksessa (10 ja 11) joku tulee hakemaan vammaiselle apua Jeesukselta. Sadanpäämies on huolissaan halvatusta palvelijastaan ja kanaanilainen vaimo hätäntynyt riivatusta tyttärestään.

Ne, jotka tulevat itse, hakeutuvat varmasti hätänsä ajamina tietoisesti Jeesuksen tykö. Pitalinen mies tulee väkijoukosta tiellä (kuvaus 1). Kaksi sokeaa (kuvaus 16) seuraa Jeesusta tiellä aina hänen kotiinsa saakka saadakseen apua. Verenjuoksua sairastava nainen haluaa pysyä suuressa väentungoksessa tuntemattomana ja tulee Jeesuksen lähelle takaapäin (kuvaus 5). Kuvauksissa 14 ja 19 tulijoita on paljon. Pyhäkössä tulee hänen tykönsä sokeita ja rampoja parantuakseen. Kapernaumissa on järven rannalla koolla niin suuri joukko kansaa Galileasta, Juudeasta, Jerusalemistä, Idumeasta, Jordanin toiselta puolelta sekä Tyyron ja Siidonin ympäristöstä, että Jeesus kehottaa opetuslapsia pitämään veneen varalla väentungoksen ahdistelun tähden

... sillä hän paransi monta, jonka tähden kaikki, joilla oli vaivoja, tunkeutuivat hänen päälleen koskettaaksensa häntä. (Mark 3:10; t23) ... nämä olivat saapuneet kuulemaan häntä ja parantuakseen taudeistansa... ja kaikki kansa tahtoi päästä koskettamaan häntä, koska hänestä lähti voima, joka paransi kaikki. (Luuk 6:17, 19; t37)

Synagoogassa väen joukossa on mies, jossa on saastainen henki (kuvaus 13) ja nainen, jossa on heikkouden henki (kuvaus 22). Samoin siellä kerran on mies, jonka käsi on kuivettunut (kuvaus 6). Erään fariseusten johtomiehen

talossa on Jeesuksen tullessa sapattiaterialle vesitautinen mies (kuvaus 23). Fariseukset olivat järjestäneet tilanteen.

Ja kun hän sapattina tuli erään fariseusten johtomiehen taloon aterialle, pitivät he häntä silmällä. Ja katso, siellä oli vesitautinen mies hänen edessään. (Luuk 14:1-2; t44)

Muut vammaiset Jeesus kohtaa matkoillaan kulkiessaan eri puolilla Palestiinaa. Pääsiäisjuhlille mennessään Jeesus tapaa tien varressa istumassa kaksi kerjäävää sokeaa (kuvaus 8) ja yhden sokean Jerusalemissa (kuvaus 26). Tien varressa kerjäävistä sokeista toinen on Bartimeus, joka on lähtöisin tunnetusta perheestä (Luoto ym 1980, 453).

Ja katso, kaksi sokeaa istui tien vieressä; ja kun he kuulivat, että Jeesus kulki ohitse, huusivat he sanoen: "Herra, Daavidin poika, armahda meitä". (Matt 20:30; t16)

Gadaralaisten alueella tiellä tulee vastaan kaksi riivattua, joista toinen on tullut tunnetuksi erityisen raivoisana (kuvaus 3). Kymmenen pitalista miestä kohtaavat Jeesuksen Pereassa (kuvaus 24). Betesdan lammikon reunalla olevassa pylväskäytävässä makaa suuri joukko sairaita, joista yksi mies on sairastanut kolmekymmentäkahdeksan vuotta (kuvaus 25). Sinne Jeesus tulee hänen tykönsä, vaikka hän ei edes pyydä apua.

Ja Jerusalemissa on Lammasportin luona lammikko, jonka nimi hebreankielellä on Betesda, ja sen reunalla on viisi pylväskäytävää. Niissä makasi suuri joukko sairaita, sokeita, rampoja ja näivetyystautisia, jotka odottivat veden liikuttamista. Ja siellä oli mies, joka oli sairastanut kolmekymmentäkahdeksan vuotta. (Joh 5:2-5; t47)

Lammasportti sijaitsee Jerusalemin temppelin itämuurin pohjoisosassa, ja tästä portista uhrieläimet kuljetetaan temppeliin. Lammikko muodostuu kahdesta lammikosta, joista kumpikin on pituudeltaan kuusikymmentäkahdeksan metriä ja leveydeltään neljäkymmentäkahdeksan

metriä. Lammikon vedellä uskotaan olevan parantava vaikutus, mutta lammikkoon tulee ehtiä astua veden kuohuessa. (Luoto ym 1981, 495.)

On hyvin ymmärrettävää, että kaikki vammaiset eivät voi itse tulla Jeesuksen luokse. Monet tarvitsevat apua. Monet tuodaan, kun on kuultu Jeesuksen voimallisista teoista ja kuultu hänen nyt olevan liikkeellä lähistöllä. Jeesuksella ei ole ajallisesti tai paikallisesti määriteltyjä vastaanottoja.

8.3 Riivatut, sokeat, rammatt ja monenlaisten vaivojen rasittamat

Siitä, keitä nämä vammaiset ovat, evankeliumit antavat monipuolisen kuvan. Osa kuvauksista on luonteeltaan hyvin yleisluontoisia, jolloin ne antavat vain vähän yksilöityä tietoa näistä vammaisista. Toisaalta osa kuvauksista sisältää erittäin pikkutarkkoja luonnehdintoja vammaisista ja heidän vammojensa aiheuttamista ongelmista ja seurauksista. Nimeltä mainittuina vammaisuuden muotoina kuvauksista löytyvät riivatut, sokeat, kuurot, mykät, halvatut, rammatt, raajarikot, näivetystautiset, pitaliset ja näiden lisäksi kerrotaan yksittäisestä kuunvaihetautisesta, vesitautisesta, verenjuoksua sairastavasta ja miehestä, jolla on kuivettunut käsi sekä kolmekymmentäkahdeksan vuotta sairastaneesta miehestä, jonka pitkäaikaissairautta ei tarkasti kerrota.

Tarkastellessani kuvauksia tarkemmin, huomioni kiinnittyy siihen, että vammaisten henkilöllisyydestä on kerrottu vain hyvin vähän. Kenenkään nimiä ei mainita. Ainoa tarkempi maininta koskee sokeaa Bartimeusta, Timeuksen poikaa. Hänenkään nimeään ei itse asiassa kerrota, koska molemmat ilmaukset tarkoittavat Timeuksen poikaa. Kahdessatoista tapauksessa vammaisen tai vammaiset ovat miehiä ja kahdessa naisia. Lisäksi kerrotaan yhdestä työstä ja yhdestä pojasta. Neljässä kuvauksessa

vammaisen esitellään vain vammansa, ei sukupuolensa perusteella. Muut kuvaukset ovat niin yleisluontoisia koskien monia vammaisia, että niistä ei voi eritellä vammaisten sukupuolta, mutta vammojen kuvailu antaa olettaa, että mukana on sekä miehiä että naisia.

Vammaisten ammateista tai yhteiskunnallisesta asemasta ei liioin juurikaan ole mainintoja. Ammattinsa puolesta mainitaan vain asemansa puolesta arvostettu sadanpäämies, joka hakee Jeesukselta apua halvaantuneen palvelijansa parantamiseksi. Kansallisuutensa perusteella erikseen mainitaan tyttärelleen apua hakeva kanaanilainen vaimo, jonka syntyperää vielä tarkennetaan siten, että hän on kreikatar, syntyään syyrofoinikialainen. Lisäksi on huomattava, että sekä sadanpäämies että kanaanilainen vaimo ovat avun hakijoita eivätkä itse vammaisia. Vammaisista ei tuona aikana ole asemansa vuoksi kovin paljon sanottavaa.

Vammaisista annettujen taustatietojen vähäisyyden ymmärrän hyvin siksi, että evankeliumien tarkoitus ei ole nostaa erityisen painokkaasti esille nimenomaan näitä vammaisia henkilöitä, vaan evankeliumit kuvaavat sitä, mitä heidän ja Jeesuksen kohtaamisessa tapahtui. Toisaalta ne vähäiset annetut tiedot sadanpäämiehestä ja kanaanilaisesta vaimosta rikastavat mielikuvaa siitä, että Jeesuksen rakastava toiminta ei tuntenut rajoja ihmisten aseman tai syntyperän perusteella.

8.3.1 Kaikkinaiset sairaat

Jeesuksen maine on jo levinnyt ympäristöön. Onhan hän parantanut miehen, jossa oli saastainen henki ja toisen, pitalisen miehen. Jeesus on opettanut synagoogassa niin ihmeellisellä voimalla, että kaikki ovat sitä hämmästellleet. Fariseukset ja kirjanoppineetkin ovat jo tulleet hieman epäluuloisiksi.

Evankeliumien kirjoittajat kuvaavat kuutta tapahtumaa, joissa Jeesuksen tykö tuodaan paljon niitä, jotka haluaisivat parantua. Nämä ovat kuvaukset 2, 9, 14, 15, 18 ja 19. Eri tekstejä on yhteensä kymmenen.

Jeesus tekee kolmiulotteista tehtäväänsä: opettaa, julistaa ja parantaa sairaita. Maine hänestä leviää melko nopeasti Palestiinassa. Näin kansa osaa tuoda sairaansa ja vammaisensa Jeesuksen tykö. Joukoittain tulee tai tuodaan vuoteilla kantaen riivattuja, kuunvaihetautisia, halvattuja, sokeita, rampoja, raajarikkoja ja mykkiä. Kansaa on paljon koolla ja auttamistapahtuma saattaa jatkua jopa kolme päivää yhtä mittaa.

Ja missä vain hän meni kyliin tai kaupunkeihin tai maataloihin, asetettiin sairaat aukeille paikoille... (Mark 6:53-56; t26)

... hän seisahdusti lakealle paikalle; ja siellä oli suuri joukko hänen opetuslapsiaan ja paljon kansaa.... Nämä olivat saapuneet kuulemaan häntä ja parantuakseen taudeistansa. (Luuk 6:17-18; t37)

Kuvauksessa käytetty sana merkitsee, että ihmismäärä on valtava ja koostuu eri kansallisuuksista (Luoto ym 1980, 626; Luoto ym 1981, 105).

Kansa haluaa parantua. Usko Jeesuksen voimaan on monen kohdalla niin horjumaton, että heille riittää Jeesuksen vaipan tupsun koskettaminenkin.

Ja he pyysivät häneltä, että vain saisivat koskea hänen vaippansa tupsuun; ja kaikki, jotka koskivat, paranivat. (Matt 14:36; t9)

Näissä kokoontumisissa Jeesus parantaa kaikki sairaat. Hän panee kätensä heidän itsekunkin päälle (Luuk 4:40; t33) ja parantaa jokaisen raihnaan ja tautien vaivaaman. Riivaajahenget hän ajaa ulos sanalla (Matt 8:16-17; t4) eikä salli niiden puhua, koska ne tuntevat hänet (Mark 1:34; t19).

Jeesuksen voima riittää hyvin erilaisten sairaiden parantamiseen, mutta erityisesti hän kohdistaa toimintansa henkisesti sairaisiin. Jään miettimään,

miten yksilöllisesti Jeesus kohtasi suuressakin joukossa jokaisen sairaan ja vammaisen.

8.3.2 Riivatut

Enemmän kuin mistään muista sairaista tai vammaisista evankeliumien kirjoittajat kertovat Jeesuksen ja riivattujen kohtaamisesta. Näitä tapauksia ovat kuvaukset 3, 7, 10, 12, 13, 17 ja 22.

Kuvaus kolmesta kertoo Jeesuksen ensimmäisestä voimallisesta parantamisteosta. Synagoogassa on mies, jossa on saastainen henki. Henki reagoi Jeesuksen voimalliseen opetukseen huutaen

”Mitä sinulla on meidän kanssamme tekemistä, Jeesus Nasaretilainen? Oletko tullut meitä tuhoamaan? Minä tunnen sinut, koska olet, sinä Jumalan Pyhä.” (Mark 1:24; t18)

Riivaaja tuntee Jeesuksen ja käyttäen hyväksi miehen ääntä, se huutaa suurella äänellä pelosta ja saadakseen olla rauhassa.

Niin Jeesus nuhteli häntä sanoen: ”Vaikene ja lähde hänestä”. Ja riivaaja viskasi hänet maahan heidän keskelleen ja lähti hänestä häntä ollenkaan vahingoittamatta. (Luuk 4:35; t32)

Tämän ensimmäisen voimallisen parantamisteon nähtyään kansa aivan ymmärrettävästi hämmästy ja Jeesuksen maine alkaa levitä ympäristöön.

Kuvauksissa 12 ja 17 Jeesuksen tykö tuodaan molemmissa tapauksissa riivattu mies. Näiden miesten kohdalla riivaajahenget aiheuttavat myös sokeutta ja mykkyyttä. Jeesus parantaa heidät molemmat. Toisessa tapauksessa kerrotaan, miten tapaus virittää keskustelun siitä, millä voimalla Jeesus tekee näitä parantamisia. Jeesus itse kumoo esille nostetun väitteen, että hän paholaisen voimalla ajaisi ulos riivaajia, koska eihän saatana, joka riitautuu itsensä kanssa, voi pysyä pystyssä (Luuk 11: 18; t42).

Kaikkein hurjimman riivaajien vallassa olevan miehen Jeesus kohtaa gadaralaisten alueella vuonna 28 (kuvaus 3). Jeesusta vastaan tulee kaksi riivattua miestä, joista toista kuvataan seuraavasti

... tuli häntä vastaan haudoista mies, joka oli saastaisen hengen vallassa. Hän asusti haudoissa eikä kukaan enää voinut häntä kahleillakaan sitoa; sillä hän oli monta kertaa ollut sidottuna jalkanuoriin ja kahleisiin, mutta oli särkenyt kahleet ja katkonut jalkanuorat, eikä kukaan kyennyt häntä hillitsemään. Ja hän oleskeli aina, yötä ja päivää, haudoissa ja vuorilla, huutaen ja runnelen itseään kivillä. (Mark 5:2-5; t24)

Luukas kertoo lisäksi, että mies ei ole pitkään aikaan pukeutut päälleen vaatteitakaan (Luuk 8:27; t 39). Riivattu mies asustaa gadaralaisten alueella Gennesaretin järven itäpuolella, jolla alueella on paljon pakana-asutusta. Haudat ovat tavan mukaan syrjäisille seuduille oleviin kallioihin hakattuja tai luonnon muodostamia. Hadoissa asuu toisinaan köyhiä tai rikollisia. Tänne myös riivattu mies on asettunut asumaan. Koko tie, jonka varrella haudat ovat, on riivattujen tähden suljettu. (Luoto ym 1980, 302; Luoto ym 1981, 649-652.) Kun mies nyt näkee kaukaa Jeesuksen

...juoksi hän ja kumartui maahan hänen eteensä ja huutaen suurella äänellä sanoi: "Mitä sinulla on minun kanssani tekemistä, Jeesus, Jumalan, Korkeimman Poika ? Minä vannotan sinua Jumalan kautta, älä vaivaa minua". (Mark 5:6-7; t24)

Jeesus on juuri käskemäisillään riivaajaa lähtemään miehestä. Hän kuitenkin kysyy riivaajalta

"Mikä on sinun nimesi ?" Niin se sanoi hänelle: "Legio on minun nimeni, sillä meitä on monta". (Mark 5:9; t24)

Legio on roomalainen sotilastermi, joka tarkoittaa useita tuhansia sotilaita. Myös miehessä on valtava määrä riivaajahenkiä. Hänen sairautensa vaikeusasteesta kertoo myös itsensä kivillä vahingoittaminen. (Luoto ym 1980, 302.) Nyt riivaaja pyytää hartaasti

... ettei hän (Jeesus) lähettäisi niitä pois siitä seudusta. Niin siellä oli lähellä vuorta suuri sikalauma laitumella. Ja ne pyysivät häntä sanoen: "Lähetä meidät sikoihin, että menisimme niihin". Ja hän antoi niille luvan. Niin saastaiset henget lähtivät miehestä ja menivät sikoihin. Silloin lauma, noin kaksituhatta sikaa, syök syi jyrkännettä alas järveen; ja ne hukkuivat järveen. (Mark 5:10-13; t24)

Silloin paimentajat pakenevat ja kertovat asiasta kaupungissa. Kansa lähtee heti katsomaan. Tultuaan Jeesuksen luo he näkevät ennen niin raivoisan riivatun istuvan puettuna ja täydessä ymmärryksessä. Hän istuu levollisena Jeesuksen jalkojen juurella ja kuuntelee hänen opetustaan. Kun Jeesus on astumassa veneeseen, riivattuna ollut mies pyytää olla Jeesuksen kanssa. Hän ei kuitenkaan sitä salli, vaan sanoo

"Mene kotiisi omaistesi luo ja kerro heille, kuinka suuria tekoja Herra on sinulle tehnyt ja kuinka hän on sinua armahtanut". (Mark 5:19; t24)

Mies rupeaa koko Dekapolin alueella kertomaan Jeesuksen suurista teoista.

Jeesus vetäytyy vuonna 29 Tyron ja Siidonin seudulle, noin viidenkymmenen kilometrin päähän Gennesaretista, saadakseen olla rauhassa. Kanaanilainen vaimo, jonka pienessä tyttäressä on saastainen henki, kuulee Jeesuksen olevan lähistöllä (kuvaus 10). Hän tulee Jeesuksen luo, kumartuu hädässään ja Jeesusta suuresti kunnioittaen hänen jalkojensa juureen ja pyytää Jeesusta ajamaan riivaajan tyttärestään. Jeesus estelee naisen syntyperään vedoten, mutta nainen ei hellitä, vaan hän vetoaa oikeuteensa saada apua, vaikka hänellä ei siihen laillista oikeutta olekaan. Jeesus antaa tunnustusta naisen hellittämättömistä uskon ilmauksista ja sanoo

"....mene, riivaaja on lähtenyt sinun tyttärestäsi". (Mark 7:29; t27)

Nainen menee kotiinsa ja toteaa, että lapsi makaa vuoteella ja riivaaja on hänestä lähtenyt. Jeesus on tehnyt voimallisen paranatamisteon tulematta itse edes paikalle lapsen luo. (Mark 7:24-30.)

Sekä Matteus, Markus että Luukas kertovat kuunvaihetautia sairastavasta pojasta, jolle hänen isänsä tulee hakemaan apua Filippuksen Kesarean seudulla (kuvaus 7). Jeesus tulee juuri Pietarin, Jaakobin ja Johanneksen kanssa vuorelta, jossa he ovat kokeneet valtavan kirkastusvuorihetkensä. Hän tulee tilanteeseen, jossa muut opetuslapset, kansa ja kirjanoppineet väittelevät keskenään. Jeesus haluaa tietää, mitä on tekeillä. Eräs mies kansan joukosta vastaa

"Opettaja, minä toin sinun tykösi poikani, jossa on mykkä henki. Ja missä vain se käy hänen kimppuunsa, riuhtoo se häntä ja hänestä lähtee vahto, ja hän kiristelee hampaitaan; ja hän kiihtuu. Ja minä sanoin sinun opetuslapsillesi, että he ajaisivat sen ulos, mutta he eivät kyenneet". (Mark 9:17-18; t30)

Poika tuodaan kehotuksesta Jeesuksen luo. Hän toteaa miehen kuvauksen paikkansa pitäväksi ja saa tiedon, että tauti on vaivannut poikaa ihan pienestä asti. Isä kertoo vielä, että tauti on heittänyt pojan milloin tuleen, milloin veteen tuhotakseen hänet. Isä pyytää, että Jeesus auttaisi, jos hän jotakin voisi. Jeesus toteaa kaiken olevan uskon kautta mahdollista. Mies haluaa uskoa. Jeesus nuhtelee saastaista henkeä sanomalla

"Sinä mykkä ja kuuro henki; minä käsken sinua: lähde ulos hänestä, äläkä enää häneen mene". Niin se huusi ja kouristi häntä kovasti ja lähti ulos. Ja hän kävi ikäänkuin kuolleeksi, niin, että monet sanoivat: "Hän kuoli". Mutta Jeesus tarttui hänen käteensä ja nosti hänet ylös. Ja hän nousi. (Mark 9:25-27; t30).

Näin Jeesus vapauttaa tämän epilepsian kaltaista sairautta sairastaneen pojan.

Luukkaan kuvauksessa (22) Jeesus on jälleen sapattina synagoogassa. On vuosi 30 ja paikka on Perea (Luoto ym 1980, 134). Tämä on viimeinen kuvaus tilanteesta, jossa Jeesus parantaa jonkun. Tai oikeastaan hän parantaa vielä myöhemmin koskettamalla Malkuksen, ylipapin palvelijan oikean korvan, jonka Simon Pietari sivaltaa kiivastuksissaan irti miekalla Jeesuksen kuolemantuomiota edeltävien kuulustelujen aikana (Joh 18:10; Luuk 22:50-51).

Samoin kuin ensimmäisessä parantamisessa kohteena oli riivattu, on myös viimeisen parannettavan vaivana riivaaja, jota kutsutaan heikkouden hengeksi. Tämä henki on vaivannut naista kahdeksantoista vuotta. Nainen on pahasti koukistunut ja täysin kykenemätön oikaisemaan itseään. Naisen nähdessään Jeesus ei odota avunpyyntöä. Hän kutsuu naisen luokseen ja sanoo

”Nainen, sinä olet päässyt heikkoudestasi”, ja pani kätensä hänen päälleen. Ja heti hän oikaisi itsensä suoraksi ja ylisti Jumalaa. (Luuk 13:12-13; t43)

Ja vielä tällä viimeiselläkin kerralla Jeesus aiheuttaa pahennusta. Synagogan esimies närkästyy. Jeesus pitää kuitenkin tekoaan aiheellisena naisen pitkän kärsimyksen lopettamiseksi.

Jään miettimään riivattujen parannettavien runsautta parannettujen joukossa. Osaselityksen antavat varmasti Jeesuksen ajassa vallalla olevat käsitykset sairauksien syistä ja alkuperästä. Toisaalta näen asian uudessa valossa, kun ajattelen Jeesuksen tehtävää maan päällä. Hän on tullut tuomaan valkeutta pimeyden keskelle. Hänen tehtävänsä on tehdä hyvää ja taistella pimeyden valtoja vastaan.

8.3.3 Sokeat

Sokeiden ja Jeesuksen kohtaamisia kuvataan neljästi (kuvaukset 8, 16, 21 ja 26). Sokeuttakin kansa pitää riivaajahenkien aiheuttamana tai ainakin synnin seurauksena.

Kapernaumissa vuonna 28 kaksi sokeaa seuraa Jeesusta tämän kotiin saakka. Jo matkalla he pyytävät armahdusta Daavidin pojalta. Tämä nimitys viittaa siihen, että sokeat pitävät Jeesusta odotettuna pelastajakuninkaana, joka tuo uuden ajan (Nikolainen 1983, 80). Kotonaan Jeesus kysyy, uskovatko sokeat hänen voivan parantaa heidät. Saatuaan myöntävän vastauksen

.. hän kosketti heidän silmiänsä ja sanoi: "Tapahtukoon teille uskonne mukaan". Ja heidän silmänsä aukenivat. (Matt 9:29-30; t8)

Beetsaidassa Jeesuksen luo tuodaan sokea (kuvaus 21), ja tuoajat pyytävät , että Jeesus koskettaisi häntä. Sitten seuraa mielenkiintoinen parantamisoperaatio

Niin hän tarttui sokean käteen, talutti hänet kylän ulkopuolelle, sylki hänen silmiinsä ja pani kätensä hänen päälleen ja kysyi häneltä: "Näetkö mitään?" Tämä katsahti ylös ja sanoi: "Näen ihmiset, sillä minä erotan käveleviä, ne ovat puiden näköisiä". Sitten hän pani kätensä hänen silmilleen; ja nyt mies näki tarkkaan ja oli parantunut ja näki kaikki aivan selvästi. (Mark 8:23-25; t29)

Mies ei ollut syntymästään asti sokea, koska hän tjesi, miltä ihmiset ja puut näyttävät. Ajan kansanparantajat käyttävät sylkeä, koska sen uskotaan sisältävän parantavia aineita (Nikolainen 1984b, 85). Jeesus keskustelee sokean kanssa parantumisesta. Ja lopulta Jeesus lähettää hänet kotiinsa ja kieltää häntä poikkeamasta matkalla edes kylään (Mark 8:26; t 29).

Sekä Matteus, Markus että Luukas kertovat Bartimeuksen ja Matteus myös toisen sokean parantumisesta (kuvaus 8) Jerikossa vuonna 30 (Luoto ym 1980, 150). Bartimeus on mainitsemisen arvoinen, koska hänen isänsä Timeuksen arvellaan olleen tunnettu henkilö aikalaistensa keskuudessa (Luoto ym 1980, 454). Kuultuaan Jeesuksen olevan kulkeilla sokeat huutavat Daavidin pojalta armahdusta. Kansa kuitenkin yrittää saada heidät vaikenemaan, mutta he huutavat uudelleen vielä kovemmin.

Silloin Jeesus kutsui heidät tykönsä ja sanoi: "Mitä tahdotte, että minä teille tekisin?" He sanoivat hänelle: "Herra, että meidän silmämme aukenisivat". Niin Jeesuksen tuli heitä sääli, ja hän kosketti heidän silmiänsä, ja kohta he saivat näkönsä ja seurasivat häntä. (Matt 20:32-34; t16)

Luukkaan kuvauksessa Jeesus korostaa lisäksi sokeiden uskon merkitystä. Hän kertoo myös, että näkönsä saanut seuraa Jeesusta ylistäen Jumalaa.

Jerusalemossa joulukuussa 29 (Luoto ym 1980, 131) Jeesus käy syntymästään saakka sokean miehen parantumisen (kuvaus 26) yhteydessä opetuslasten kanssa keskustelun siitä, onko miehen sokeus synnin rangaistusta. Jeesus ei vastaa opetuslasten kysymykseen, vaan hän toteaa, että Jumalan tekojen pitää tuleman ilmi tässä miehessä. Sitten hän vetoaa omaan tehtäväänsä tehdä hyvää ja sen jälkeen

... hän sylki maahan ja teki syljestä tahtaan ja siveli tahtaan hänen silmilleen ja sanoi hänelle: "Mene ja peseydy Siiloan lammikossa". Niin hän meni ja peseytyi ja palasi näkevänä. (Joh 9:6-7; t48)

On jälleen sapatti eikä sapattina ole lupa tehdä taikinaa eikä voidella eikä parantaa. Siiloan lammikko on vesisäiliö Daavidin kaupungin lounaisosassa. Lammikon vettä pidetään puhtaana ja sitä käytetään Tempelin seremoniamenoissa. Vedellä uskotaan olevan parantava vaikutus. (Gonen 1987, 163.)

Sokean parantuminen aiheuttaa suurta hämmennystä. Ensin miestä kuulusteleivat naapurit ja tuttavat, sitten fariseukset ja lopulta vielä hänen vanhempiaankin kuulustellaan. Vanhemmat eivät halua synagoogasta erottamisen pelossa sekaantua asiaan, vaan toteavat poikansa jo riittävän ikäiseksi vastaamaan itsestään. Miehellä itselleen tärkeintä on vain, että hän nyt näkee. Hän ei tahdo sanoa Jeesusta, parantajaansa syntiseksi. Fariseukset ajavat hänet ulos. (Joh 9:8-34; Luoto ym 1981, 577-591; White 1988b, 36-38.) Jeesus saa kuulla, että mies on ajettu ulos pyhäköstä. Tavatessaan miehen myöhemmin hän kysyy, uskooko mies Jumalan Poikaan. Mies on kuitenkin tietämätön, kenestä on kysymys. Silloin Jeesus sanoo hänelle

”Sinä olet hänet nähnyt, ja hän on se, joka sinun kanssasi puhuu”. Niin hän sanoi: ”Herra, minä uskon”; ja hän kumartaen rukoi häntä. (Joh 9:37-38; t48)

Jään miettimään, miten kokonaisvaltainen vaikutus sokeiden parantumisella oli heidän elämässään.

8.3.4 Kuurot

Vain yhden kerran kerrotaan kuuron ja Jeesuksen kohtaamisesta (kuvaus 20). Muutamissa muissa kuvauksissa kuurous tai mykkyys mainitaan riivattujen lisäominaisuutena.

He tuovat Dekapolin alueella Jeesuksen luokse kuuron miehen, joka on melkein mykkä. Itse asiassa he pitävät häntä riivattuna. He pyytävät, että Jeesus panisi kätensä hänen päällensä.

Niin hän otti hänet erilleen kansasta, pisti sormensa hänen korviinsa, sylki ja koski hänen kieleensä ja katsahti ylös taivaaseen, huokasi ja sanoi hänelle: Effata”, se on: aukene. Niin hänen korvansa aukenivat, ja hänen kielensä side irtautui ja hän puhui selkeästi. (Mark 7: 33-35; t28)

Jeesus ei pyynnöistä huolimatta pane kättään kuuron päälle. Jeesuksen huokaus kertoo hänen liikutuksestaan ja myötätunnostaan kuuroa miestä kohtaan. Taivaaseen katsahtamisen merkitys on ehkä yhteys taivaallisiin. Jeesuksen toimet eivät varmaan ole tarpeen hänen itsensä vaan kuuron vuoksi. Kuuro ja melkein mykkä mies puhuu nyt selkeästi ja virheettömästi (Luoto ym 1980, 697). Jään miettimään, mitä mies mahtoi ensimmäiseksi sanoa.

8.3.5 Halvatut

Kuvauksissa 4 ja 11 kerrotaan niistä kahdesta halvaantuneesta, jotka saavat apua Jeesukselta. Tapahtumat sijoittuvat Kapernaumiin ja sen liepeille vuonna 28. (Luoto ym 1980, 62).

Jeesus on Pietarin kotona Kapernaumissa, ja väki kokoontuu jälleen kuuntelemaan hänen opetustaan (White 1988a, 224; Nikolainen 1994, 146). Silloin neljä miestä tulee kantaen vuodematolla halvaantunutta ystäväänsä (kuvaus 4) Jeesuksen tykö. Ihmiset pitävät halvaantumista seurauksena synnillisestä elämästä (White 1988a, 223).

Ja kun he väentungokselta eivät päässeet häntä tuomaan hänen tykönsä, purkivat he katon siltä kohdalta, missä hän oli, ja kaivettuaan aukon laskivat alas vuoteen, jossa halvattu makasi. Kun Jeesus näki heidän uskonsa, sanoi hän halvatulle: ”Poikani, sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi”. (Mark 2:4-5; t21)

Jeesus tuntee heti sydämessään, että kirjanoppineet ajattelevat hänen pilkkaavan Jumalaa ja hän täydentää parantamistyötä vielä sanomalla halvaantuneelle

”Nouse, ota vuoteesi ja mene kotiisi”. Silloin hän nousi, otti kohta vuoteensa ja meni ulos kaikkien nähden. (Mark 2:11-12; t21)

Mies ottaa vuoteensa, oman voimattomuutensa symbolin, nousee notkeasti jaloilleen ja menee kotiinsa. Hän on kokenut kaksi ihmettä: syntien anteeksisaamisen näkymättömän ihmeen ja parantumisen näkyvän ihmeen.

Toinen halvaantunut, sadanpäämiehen halvaantunut palvelija parantuu, vaikka Jeesus ei edes tule hänen luokseen (kuvaus 11). Sadanpäämies on edennyt sotilasuransa huipulle. Hän komentaa sadan sotilaan osastoa. Hän on asemansa vuoksi arvostettu. Hän ei ole juutalainen, mutta on jumalaapelkääväinen ja osallistuu synagoogan jumalanpalveluksiin ympärileikkaamattomana. (Giertz 1985, 75; Giertz 1990, 61.) Hän tietää, että Jeesus ei juutalaisena voi saastumatta tulla hänen kotiinsa. Hän uskoo, että Jeesuksen sanatkin riittävät parantamaan hänen palvelijansa (Matt 8:8; t3). Jeesus ihmettelee hänen valtavaa uskoaan, kertoo kuulijoille sen merkityksestä ja sanoo sitten sadanpäämiehelle

"Mene. Niinkuin sinä uskot, niin sinulle tapahtukoon." Ja palvelija parani sillä hetkellä. (Matt 8:13; t3)

Halvaantuneiden parantumisten kohdalla jään miettimään myös niiden vammaisten ystävien uskon ja vammaisesta välittämisen suurta merkitystä, joka on osana heidän parantumisensa kokonaisuudessa.

8.3.6 Pitaliset

Pitali eli lepra on tarttuva sairaus, jonka vaikutus kohdistuu joko ihoon tai hermostoon. Sairaus etenee hitaasti, mutta tekee tuhoisaa hävitystyötä elimistössä. Tuntoaisti lamautuu. Kaikkialle iholle kehittyy kuhmumaisia pesäkkeitä, jotka sairauden edetessä puhkeavat ja alkavat vuotaa märkää. Iho ja aistit tuhoutuvat, ja jopa kokonaiset ruumiinjäsenet saattavat mädäntyä irti. Mooseksen laki määrää pitaliset eristettäviksi leirin ulkopuolelle. Heihin suhtaudutaan kuin he olisivat jo kuolleet. Laki on edelleen voimassa. Niinpä nämäkin sairaat on eristetty asumaan keskenään kaupungin ulkopuolella. Heillä ei ole oikeutta olla tekemisissä muiden ihmisten tai edes omaistensa

kanssa. Heidän tulee varoittaa vastaantulevia vaarallisuudestaan kulkemalla vaatteet revittyinä ja hiukset pörröisinä sekä huutaen 'tame', saastainen. Jopa heidän hengityksensä uskotaan pilaavan ilman. Papin tehtävänä on todeta mahdollinen parantuminen ja tarkkojen uhrimenojen jälkeen pitalinen on oikeutettu palaamaan takaisin yhteiskuntaan. (Luoto ym 1981, 297-298; Saarisalo 1975, 870; White 1988a, 218.)

Pitalisten ja Jeesuksen kohtaamisesta kerrotaan kaksi kertaa. Nämä ovat kuvaukset 1 ja 24. Vuonna 28 pitalinen mies tulee Jeesuksen tykö jossakin Galilean kaupungissa ja vuonna 30 kymmenen pitalista miestä tulee Jeesusta vastaan Pereassa Galilean tiellä (Luoto ym 1980, 140, 162).

... katso, siellä oli mies, yltänsä pitalissa. Ja nähdessään Jeesuksen hän lankesi kasvoilleen ja rukoili häntä sanoen: "Herra, jos tahdot, niin sinä voit minut puhdistaa". Niin hän ojensi käntensä, kosketti häntä ja sanoi: "Minä tahdon, puhdistu". Ja kohta pitali lähti hänestä. (Luuk 5:12-13; t34)

Sairas mies todella tahtoo tulla terveeksi, koska hän tulee hakemaan apua Jeesukselta kaupungissa, jossa hänellä ei ole lupa liikkua, ja lisäksi on sapatti, jolloin sairasten kantaminenkin on kiellettyä, saati sitten parantaminen. Luukas lääkärinä kuvaa pitalisen miehen sairautta toteamalla, että hän on päästä varpaisiin saakka pitalin vallassa. Hän on parantumattomasti sairas. Pitalista parantaminen vaatii perusteellisen puhdistamisen, ei vain parantamista. Mies jättää puhdistamisen Jeesuksen tahtomisen varaan. Jeesus koskettaa saastaista, kartettavaa miestä, ja pitali lähtee hänestä.

Nuo kymmenen pitalista miestä kohtaavat Jeesuksen tiellä. He tietävät oman asemansa, koska

... kohtasi häntä kymmenen pitalista miestä, jotka jäivät seisomaan loitommaksi; ja he korottivat äänensä ja sanoivat: "Jeesus, mestari, armahda meitä!" (Luuk 17:12-13; t45)

Miehet tietävät, mikä on sallittu etäisyys muihin ihmisiin. Ja he osoittavat tilanteensa toivottomuuden pyytämällä armahtamista eikä parantamista. Jeesus toimii merkillisellä tavalla:

Ja heidät nähdessään hän sanoi heille: ”Menkää ja näyttäkää itsenne papeille”. Tapahtui heidän mennessään, että he puhdistuivat. (Luuk 17:14; t45)

Jeesus ei tee mitään näkyvää parantamisoperaatiota. Hän ei edes sano puhdistumiseen kehottavaa sanaa. Vasta matkalla miehet tajuavat puhdistuneensa. Vain yksi miehistä, samarialainen, palaa Jeesuksen tykö kiittämään puhdistumisestaan. Hän ylistää suurella äänellä Jumalaa ja lankeaa Jeesuksen jalkojen juureen kiittämään häntä. Juuri samarialaisen miehen palaaminen osoittaa, että sairaus ja kärsimys ovat murtaneet juutalaisten ja samarialaisten välillä olevan muurin (Luoto ym 1981, 298). Jeesushan ei ollut oikeastaan tullut maailmaan samarialaisia varten.

Jään pohtimaan sitä valtavaa, koko elämää ja tulevaisuutta koskettavaa muutosta, joka näiden yhdentoista miehen elämässä tapahtui niin hiljaa ja vähäeleisesti.

8.3.7 Muut vammaiset

Mies, jonka käsi on kuivettunut

Jeesus tulee Kapernaumin synagoogaan eräänä sapattina vuonna 28. Siellä on mies, jonka käsi on kuivettunut. Kuvauksen (6) ilmaus tarkoittaa, että käsi on ollut syntymästä saakka kuivettunut ja on samalta tavalla kuivettunut kuin kasvit tai kuivat polttopuut (Luoto ym 1980, 622; Luoto ym 1981, 102). Luukkaan mukaan kysymyksessä on oikea käsi, työn teon käsi (Nikolainen 1984a, 69). On sapatti ja fariseukset seuraavat tarkasti, miten Jeesus toimii voidakseen nostaa syytteen häntä vastaan (Mark 3:2; t22). Lainopettajien periaatteiden mukaan hyvän tekemättä jättäminen on samaa kuin pahan

tekeminen, joten he ovat vaiti eivätkä vastaa Jeesukselle (White 1988a, 241). Jeesus vetoaa oikeuteen tehdä hyvää myös sapattina.

Sitten hän sanoi miehelle: "Ojenna kätesi". Ja hän ojensi; ja se tuli entiselleen, terveeksi niinkuin toinenkin. (Matt 12:13; t10)

Jeesus pyytää miestä tekemään tilanteensa huomioon ottaen jotakin mahdotonta. Eihän kuivettunutta ja toimintakyvyttöntä kättä voi ojentaa. Miehellä kuitenkin on usko, joka auttaa häntä toimimaan Jeesuksen kehotuksen mukaan. Miehen reaktiosta tämän muutoksen edessä ei kerrota tarkemmin.

Verenjuoksua sairastava nainen

Jeesus on äsken tynnyttänyt myrskyn. Nyt Jairus, joka on synagoogan esimies, on tullut hakemaan häntä herättämään henkiin kaksitoistavuotiasta tytärtään. Väentungos ahdistaa häntä ja on vaikea liikkua eteenpäin. Väentugoksessa on myös verenjuoksua sairastava nainen (kuvaus 5). Hän on sairastanut jo kaksitoista vuotta sairaalloista menstruaatiota tai muuta verenvuototautia. Hän on sairautensa vuoksi saastainen (Luoto ym 1980, 310). Hänellä ei ole oikeutta mennä synagoogaan eikä oleskella ystäviensä kanssa seurassa, koska hän saastuttaisi myös nämä (Luoto 1980, 657). Nainen on kuluttanut näinä vuosina kaikki varansa lääkkeisiin ja lääkäreille, jotka ovat julistaneet hänen parantumattomaksi (White 1988a, 296).

Tämä nainen on ujo eikä hän rohkene puhua sairaudestaan eikä halua sen tulevan kaikkien tietoon. Nainen on kuullut Jeesuksesta ja

... hän tuli kansanjoukossa takaapäin ja koski hänen vaippaansa; sillä hän sanoi: "Kunhan vain saan koskettaa edes hänen vaatteitaan, niin tulen terveeksi". Ja heti hänen verensä lähde kuivui, ja hän tunsu ruumiissansa, että oli parantunut vaivastaan. (Mark 5:27-29; t25)

Jeesus tuntee samalla, että hänestä lähtee voimaa ja hän tahtoo tietää, kuka häneen koski. Opetuslapset selittävät vain väentungoksen ahdistavan Jeesusta. Hän kuitenkin tahtoo tietää, kuka koski häneen.

Niin nainen pelkäsi ja vapisi, koska hän tiesi, mitä hänelle oli tapahtunut ja tuli ja lankesi maahan hänen eteensä ja sanoi hänelle koko totuuden. Mutta Jeesus sanoi hänelle: ”Tyttäreni, sinun uskosi on tehnyt sinut terveeksi. Mene rauhaan ja ole terve vastasi.”

Jeesus ei tahdo antaa vähäisintäkään sijaa ajatukselle, että hänen vaatteisiinsa koskeminen olisi tehnyt naisen terveeksi. Hän tahtoo, että nainen lausuu ääneen uskon kautta saamansa siunauksen (White 1988a; 297-298.)

38 vuotta sairastanut mies

Jeesus on tullut Jerusalemiin pääsiäisjuhlille huhtikuussa 28. Lammasportin luona, Betesdan lammikon reunalla olevissa pylväskäytävissä makaa suuri joukko sairaita, sokeita, rampoja ja näivetystautisia (Joh 5:2-3; t47). He odottavat veden kuohumisen hetkeä, koska yleisesti uskotaan, että se, joka astuu veteen juuri kuohumisen hetkellä, tulee terveeksi. Veden kuohuminen aiheutuu ilmeisesti Palestiinan maaperän tuliperäisyydestä. Sairaiden joukossa makaa tapansa mukaan myös mies, joka on sairastanut kolmekymmentäkahdeksan vuotta (kuvaus 25). Mies on varmaankin liikuntakyvytön, koska hän ei ole koskaan ehtinyt ajoissa lammikkoon eikä kukaan ole häntä auttanut (Joh 5:7). Nyt hän hellittämättömien ponnistusten epäonnistuttua on menettämässä toivonsa ja voimansa (White 1988a, 166). Jeesus ei tunne miestä, mutta nähdessään hänet tietää silti hänen jo kauan aikaa sairastaneen. Nyt Jeesus

...sanoi hänelle: ”Tahdotko tulla terveeksi ?” (Joh 5:6)

Mies ei vastaa kysymykseen, vaan pahoittelee huonoa ehtimistään ja sitä, että hänellä ei ole ketään auttajaa. Jeesus sanoo hänelle yllättävästi

"Nouse, ota vuoteesi ja käy". Ja mies tuli kohta terveeksi ja otti vuoteensa ja kävi. (Joh 5:8-9)

Jeesuksen nousemiskehotus on voimallinen, sillä kuvauksessa oleva sana ei merkitse vain pystyyn nousemista, vaan jopa kuolemasta ylösnousemista (Nikolainen 1989, 99).

Päivä on kuitenkin sapatti ja juutalaiset alkavat moittia miestä vuoteen kantamisesta. Mies selittää, että joku mies on tehnyt hänet terveeksi ja käskenyt hänen lähteä liikkeelle. Mies todella tuli hetkessä täydellisesti terveeksi, mutta ei osaa kertoa, kuka tuo parantaja oli. Jeesus kuitenkin tapaa miehen myöhemmin pyhäkössä ja sanoo hänelle

"Katso, sinä olet tullut terveeksi; älä enää syntiä tee, ettei sinulle jotakin pahempaa tapahtuisi". (Joh 5:14)

Tämän jälkeen mies menee ilmoittamaan juutalaisille, että Jeesus on hänet parantanut. Ja he vainoavat häntä.

Vesitautinen mies

Vuonna 30 fariseukset ja kirjanoppineet ovat jo hyvin epäluuloisia ja raivoissaan Jeesukselle. He tahtovat päästä hänestä eroon. Nytkin Pereassa eräs fariseusten johtomies on kutsunut hänet kotiinsa sapattiatierille voidakseen pitää silmällä, mitä hän tekisi paikalla olevalle vesitautiselle miehelle (kuvaus 23). Vesitautia pidetään seurauksena epäsideellisestä elämästä (Nikolainen 1984a, 161). Jeesus kysyy lainopettajilta ja fariseuksilta, onko luvallista parantaa sapattina vai ei, mutta nämä ovat vai. Sapattikeskustelu on lyhyt. Sen jälkeen Jeesus

... koski mieheen, paransi hänet ja laski menemään. (Luuk 14:4; t23)

Sitten hän kysyy kuulijoilta, eivätkö he vetäisi ylös kaivoon pudonnutta poikaansa tai härkäänsä sapatinpäivänäkin. He eivät kykene vastaamaan.

8.4 Jeesuksen ja vammaisen kohtaaminen - kokonaisvaltaisen parantuminen

Jeesuksen ja vammaisten kohtaamisen kuvauksista voin päätellä, että parantumisissa ei ole kysymys vain vamman parantumisesta, vaan hyvin kokonaisvaltaisesta muutoksesta parannettujen yksilöiden elämässä. Niin vammaisten kuin Jeesuksenkin tunteista näillä kohtaamisen hetkillä kerrotaan vain vähän. Kahdessa kuvauksessa (1 ja 8) kerrotaan, että Jeesus tunsi sääliä pitälästä miestä ja kahta sokeaa kerjäläistä kohtaan. Ajattelen, että Jeesuksen sääli ei ole samanlaista kuin ihmisten, jotka säälissään lähestyvät toista ihmistä ylhäältäpäin, vaan Jeesuksen sääli merkitsee hänen sydämensä syttymistä rakkauteen, joka johtaa käytännön toimintaan. Myös monessa kohdassa kerrottu Jeesuksen koskettaminen ilmaisee hänen tunteitaan ja tahtoaan luoda vammaiselle turvallisuutta ja kokemusta rakastetuksi tulemisesta.

Monesta kuvauksesta päättelen, että Jeesus oli samalla sekä lääkäri että sielunhoitaja. Selvimmin tämä kaksiulotteinen kokonaisuus käy ilmi sen halvaantuneen miehen kohdalla, jonka Jeesus parantaa synagoogassa (kuvaus 4). Jeesus jopa korostaa hengellistä parantumista julistamalla ensin miehelle tämän synnit anteeksi. Sen jälkeen hän osoittaakseen, että hänellä on voima suorittaa näkymätön ihme ihmisen sisäisessä elämässä, tekee myös näkyvän ulkonaisen ihmeen. Anteeksisaaminen sinetöidään

halvaantuneen ruumiin parantumisella. Mies tulee terveeksi sekä sielultaan että ruumiiltaan.

Pitalinen mies (kuvaus 1) osoittaa suurta luottamusta Jeesukseen, kun hän ilmaisee uskonsa siitä, että Jeesus niin halutessaan voi hänet puhdistaa. Ja hän haluaa. Jeesus ei tahdo päästää verensuonensa sairastavaa naista (kuvaus 5) menemään vain sairaudestaan parantuneena, vaan hän tahtoo kohdata hänet myös hengellisellä ulottuvuudella. Jeesus puhuttelee naista läheisesti tyttärenä, toteaa hänen uskonsa pelastaneen hänet ja lähettää hänet sitten rauhaan. Ja varmasti naisen elämässä on tapahtunut jotakin hyvin kokonaisvaltaista. Sokea (kuvaus 8) pyytää Jeesukselta armahdusta. Ymmärrän tämän kokonaisvaltaisempana kuin vain näön palautumisena. Lisäksi sokea puhutellessaan Jeesusta käyttää 'rabbuuni'-nimitystä, mikä on korkein mahdollinen opettajasta käytetty nimitys, johon sisältyy samalla hyväksyä Jeesus omaksi opettajakseen. Jeesus vakuuttaa miehen uskon pelastaneen hänet. Mies seuraa Jeesusta Jumalaa ylistäen. Ja niille kahdelle sokealle, jotka seuraavat Jeesusta hänen kotiinsa saakka (kuvaus 16) Jeesus julistaa paranemisen heidän uskonsa perusteella. Sadanpäämiehen palvelijan parantumisessa (kuvaus 11) tärkeä merkitys on sadanpäämiehen uskolla, jota Jeesus kuvaa suurimmaksi, minkä hän on Israelissa nähnyt.

Kymmenen pitalisen joukossa ollut samarialainen mies (kuvaus 24) kokee puhdistumisensa lisäksi myös pelastumisen. Hän palaa takaisin Jeesuksen tykö, ylistää suurella äänellä Jumalaa, lankeaa kasvoilleen Jeesuksen jalkojen juureen ja kiittää häntä. Jeesus lähettää hänet jatkamaan matkaansa todeten hänen uskonsa pelastaneen hänet. Haudoissa oleillut riivattu mies (kuvaus 3) pyytää vapautumisensa jälkeen jäädä Jeesuksen seuraan, mutta Jeesus lähettää hänet kotiinsa. Mies kuitenkin ryhtyy julistamaan Jeesuksen suuria tekoja.

Kolmekymmentäkahdeksan vuotta sairastaneen miehen (kuvaus 25) Jeesus tapaa jälkeinpäin ja lausuu julki hänen parantumisensa kokonaisuuden toteamalla miehen tulleen terveeksi ja kehoittamalla häntä olemaan tekemättä enää syntiä, ettei hänelle tapahtuisi jotakin pahempaa. Ja syntymästään saakka sokealta mieheltä (kuvaus 26) Jeesus kysyy parantumisen jälkeen, uskooko tämä Jumalan Poikaan. Ja Jeesuksen paljastettua hänelle oman alkuperänsä, mies vakuuttaa uskovansa ja hän kumartaen rukoilee Jeesusta. Mies, jonka käsi on kuivettunut (kuvaus 6) ojentaa täysin järjenvastaisesti kuivettuneen kätensä Jeesuksen kehoituksesta. Ja kumaraan koukistunut nainen (kuvaus 22) oikaisee itsensä ja alkaa sitten ylistää Jumalaa.

Ainakin kaikissa heissä on tapahtunut kokonaisvaltainen paraneminen. Terveeksi tekeminen on ulottunut heidän ruumiinsa lisäksi myös heidän hengelliseen olemukseensa. Muuten he eivät ylistäisi Jumalaa ja kertoisi hänen suurista teoistaan.

8.5 Katso, ettet puhu tästä kenellekään

Suuressa osassa kuvauksista, joissa kerrotaan Jeesuksen ja vammaisten tai sairaiden kohtaamisesta, ei teksteissä ole mukana sisältöä, jossa kerrottaisiin, antoiko Jeesus parantamilleen ihmisille jotakin jälkiohjeita. Kahdeksassa kuvauksessa, yhteensä yhdessätoista tekstissä on mukana osuus, jossa Jeesus antaa jälkiohjeita. Tarkastellessani ohjeiden sisältöä, totean, että mukana on kolmenlaisia ohjeita. Joitakin parantuneita tai parantumistapahtumaa seuranneita Jeesus kieltää kertomasta asiasta kenellekään. Toisille hän antaa ohjeen mennä näyttämään itsensä papeille. Ja erästä parantamaansa Jeesus kehoittaa menemään omaistensa luo ja kertomaan, mitä on tapahtunut.

Useammin kuin minkään muun ohjeen, Jeesus antaa parannetuille ohjeen olle kertomatta tapahtuneesta kenellekään. Tämän ohjeen saavat pitalinen mies, kaksi sokeaa, mies, jolla oli kuivettunut käsi, kuuro ja melkein mykkä mies sekä kaikki, joista riivaajat ovat lähteneet, kun paljon erilaisia sairaita on kokoontunut Jeesuksen ympärille. Toisinaan Jeesus antaa vaikenemisen ohjeen parantuneelle, joskus taas sairasta vaivanneille riivaajahengille, jotka tuntevat hänet. Monen vammaisen elämässä on kuitenkin parantumisen myötä tapahtunut niin valtava muutos, että he kiellosta huolimatta levittävät sanomaa Jeesuksesta.

Mutta he menivät pois ja levittivät sanomaa hänestä koko siihen maahan. (Matt 9:31; t8)

... mutta mitä enemmän hän kielsi heitä, sitä enemmän he julistivat. (Mark 7:36, t28)

Siihen, että Jeesus kieltää parantuneita puhumasta, mitä on tapahtunut ja varsinkaan, miten ja kenen toimesta paraneminen on tapahtunut, on olemassa kolme syytä. Jeesuksen toiminnalle on ensinnäkin ominaista, että hän ei halua tekemästään hyvästä kunniaa itselleen eikä huomiota osakseen (Luoto ym 1980, 293). Toisaalta Jeesus ei tahdo, että hänet nähdään ihmeparantajana muiden ihmeparantajien joukossa. Hän ei tahdo tulla kuuluisaksi ihmeiden tekijänä. (Luoto ym 1980, 343.) Kolmanneksi Jeesus ei teoillaan tahdo ruokkia kansan keskuudessa virinnetä, voimakkaita Messiastoiveita. Hän ei halua herättää epäilyjä siitä, että odotettu Messiaskuningas nyt olisi tullut. Juutalaisen uskon mukaan pitalisetkin tulisivat paranemaan Messiaan tulon myötä. (Giertz 1985, 27.)

Pitalisten paranemiseen luonnollisena osana liittyy kehoitus mennä näyttämään itsensä papille ja uhraamaan lahjansa. Papin tehtävänähän on todeta sekä pitaliin sairastuminen että mahdollinen parantuminen. Vasta papin terveeksi julistamisen jälkeen voi alkaa rituaalinen puhdistautuminen Mooseksen lain tarkkojen ohjeiden mukaan. Yhteiskuntaan, normaaliin elämään palaaminen yhteiskuntakelpoisena kansalaisena tapahtuu vasta

kaikkien näiden toimenpiteiden jälkeen. Parantamalleen pitaliselle miehelle, jonka Jeesus puhdistaa synagoogassa, hän antaa ohjeen olla kertomatta asiasta

"Katso, ettet puhu tästä kenellekään; vaan mene ja näytä itsesi papille, ja uhraa lahja, jonka Mooses on säätänyt, todistukseksi heille". (Matt 8:4; t2)

Jeesus haluaa noudattaa voimassa olevia ohjeita ja järjestystä. Ei hän halua olla erilainen tai kapinallinen. Myös hän kunnioittaa Mooseksen lakia ja tahtoo, että sitä noudatetaan. Pitalistaan puhdistuneelle miehelle on kuitenkin tapahtunut niin suuri asia, joka muuttaa koko hänen elämänsä, että hän ei Jeesuksen kiellosta huolimatta malta olla vaiti,

Mutta mentyään pois tämä rupesi laajalti julistamaan ja asiasta tietoa levittämään, niin ettei Jeesus enää saattanut julkisesti mennä kaupunkiin, vaan oleskeli niiden ulkopuolella autioissa paikoissa; ja kaikkialta tultiin hänen tykönsä. (Mark 1:45; t20)

Aikaisemmin haudoissa asunut, riivaajien hurjistama mies ilmaisee halunsa jäädä Jeesuksen seuraan, mutta saa Jeesukselta ohjeen

"Palaja kotiisi ja kerro, kuinka suuria töitä Jumala on sinulle tehnyt." (Luuk 8:39; t39)

Ja mies menee ja julistaa kaikissa kaupungeissa Jeesuksen suuria tekoja. Kaikki ihmettelevät.

Kolmekymmentäkahdeksan vuoden sairastamisen jälkeen parantuneelle miehelle Jeesus ei anna välittömästi ohjeita, vaan tavatessaan miehen myöhemmin pyhäkössä, hän vielä ikäänkuin jälkiohjeena sanoo tälle

"Katso, sinä olet tullut terveeksi; älä enää syntiä tee, ettei sinulle jotakin pahempaa tapahtuisi". (Joh 5:14; t47)

Jeesus tahtoo varmistua siitä, että mies on ymmärtänyt paranemisensa kokonaisvaltaisuuden.

8.6 Muiden reaktiot

Muiden reaktioilla ei ole kovin suurta merkitystä tilanteissa, joissa Jeesus ja vammaiset kohtaavat. Kuvauksista käy selkeästi ilmi, että Jeesuksella on oma toimintalinjansa, jonka mukaisesti hän etenee riippumatta kenestäkään ulkopuolisesta. Muiden reaktiot ovat kuitenkin mielenkiintoisia, mutta näen tarkoituksenmukaiseksi kuvata niitä vain aivan lyhyesti.

8.6.1 Kansan hämmästyminen, pelko ja ilo

Kansan reaktioina kuvauksissa nousevat esiin hämmästyminen, kunnioitus, pelko, eripuraisuus, ihailu, kiitollisuus Jumalalle ja halu tulla näkemään ja kokemaan parantumista.

Heti Jeesuksen toiminnan alkuaikana kansa toteaa, että Jeesus tuo mukanaan jotakin aivan uutta ja ennennäkemätöntä. He toteavat hänen opetuksensakin olevan uudella tavalla voimallista, erilaista kuin kirjanoppineiden opetus. Ja kun Jeesus vielä voimallisten tekojen kautta osoittaa sanomansa toimivaksi ja todeksi, niin kansa arvelee kysymyksessä olevan aivan uuden opin. (Mark 1:21-28; t18.) Maine Jeesuksesta leviää ja ihmiset eri puolilla tulevat hänen tykönsä sekä kuuntelemaan häntä että parantuakseen vaivoistansa (Luuk 6:17-19; t37).

Useissa kuvauksissa kerrotaan kansan ihmettelevistä ja kunnioittavista reaktioista. Jumalan ylistämisen seassa on myös pelonsekaisia tunteita, koska teot ovat niin voimallisia. Äärimmäisessä tilanteessa koko seutukunnan kansa jopa peloissaan pyytää Jeesusta poistumaan heidän

alueeltaan. (Luuk 8:37; t39.) Joissakin tilanteissa, kun kirjanoppineet asettuvat Jeesusta vastaan, kansa asettuu joko selkeästi tai varovaisemmin Jeesuksen puolelle. Jopa niin, että Jeesuksen vastustajat häpeävät omaa käyttäytymistään. (Luuk 13:17; t43.)

8.6.2 Opetuslasten voimattomuus ja tiedonjano

Opetuslasten reaktioista kerrotaan yllättävän vähän, vain viiden tapahtuman yhteydessä. Näiden kuvausten perusteella opetuslapset ovat joko Jeesuksen tuen tai opetuksen tarpeessa.

Kuunvaihetautisen pojan parantaminen oli ollut opetuslapsille ylivoimainen tehtävä siitä huolimatta, että Jeesus oli antanut ”heille vallan ajaa ulos saastaisia henkiä ja parantaa kaikkinaisia tauteja ja kaikkinaista raihnautta” (Matt 10:1). Siksi pojan isä pyytää apua Jeesukselta, joka parantaa pojan ja paheksuu opetuslasten epäuskoa. Jälkeenpäin Jeesus korostaa opetuslapsille rukouksen ja paaston merkitystä. (Mark 9:14-30; t30.) Myös kanaanilaisen vaimon hädän lievittämiseksi opetuslapset vetoavat Jeesukseen, kun tämä hidastelee avun antamisessa (Matt 15:23; t13).

Syntymästään saakka sokean miehen syntisyys kiinnostaa opetuslapsia, mutta Jeesus jättää tähän vastaamatta ja toteaa Jumalan tekojen tulevan ilmi tässä sokeassa (Joh 9:2-3; t48).

8.6.3 Fariseusten ja kirjanoppineiden närkästyminen ja viha

Fariseusten ja kirjanoppineiden epäluulot heräävät äivan Jeesuksen julkisen toiminnan alusta saakka. Heti aluksi he ajattelevat mielessään Jeesuksen pilkkaavan Jumalaa. He tarkastelevat kaiken aikaa Jeesuksen tekoja ja puheita tarkasti Mooseksen lain valossa. He seuraavat pienintäkin piirtoa myöten laista tehtyjä tulkintoja ja tilanteita, joissa Jeesus puhuu tai toimii vastoin näitä määräyksiä.

Esille nousee kysymys Jeesuksen vallasta antaa anteeksi syntejä (Mark 2:7, 10-11; t21). Koko Jeesuksen toimintakauden ajan hallitsevana on sapattikäskyjen rikkomukset. Fariseukset jopa järjestämällä järjestävät tilanteita, joissa he voivat seurata Jeesuksen toimintaa ja saada hänet kiinni sapattikäskyn rikkomisesta (kuvaukset 4, 6, 12, 19, 22, 23, 25 ja 26). Kirjanoppineiden ja fariseusten viha kasvaa lopulta niin suuriin mittoihin, että, liittoutuen jopa tähän saakka vihollisinaan pitämiensä herodilaisten eli Herodeksen kannattajien kanssa, he saattavat hänet oikeusprosessiin, joka huipentuu Jeesuksen tuomitsemiseen poliittisesti vaarallisena ja ristiinnaulitsemiseen.

9 JEEСУKSEN VAMMAISKÄSITYS

Kuvaa Jeesuksen vammaiskäsityksestä voidaan tarkastella ja rakentaa kolmesta ulottuvuudesta käsin. Ensinnä Jeesuksen ja vammaisten kohtaamisessa tapahtuva vuorovaikutus antaa kuvaa toiminnan taustalla olevasta ihmiskäsityksestä. Toiseksi näissä kohtaamisissa tapahtuva Jeesuksen tapa reagoida muihin tapahtumassa osallisina oleviin ihmisiin viestittää vammaisiin suhtautumisen tapaa ja perusteluja. Kolmantena Jeesuksen vammaiskäsityksen hahmottamisen ulottuvuutena voidaan käyttää Jeesuksen sanallista viestintää, ennen kaikkea sitä opetusta, jossa hän antaa seuraajilleen ohjeita kristillisestä tavasta suhtautua muihin ihmisiin.

9.1 Kohtaamistilanteiden ainekset vammaiskäsitykselle

Jeesuksen ja vammaisten kohtaamisen voidaan katsoa ilmentävän Jeesuksen ihmiskäsitystä ja vammaiskäsitystä. Näiden kohtaamisten tarkastelu evankeliumien tekstien perusteella antaa aineksia rakentaa kuvaa tästä vammaiskäsityksestä. Ensinnä kohtaamisen taustalla vaikuttavaa ihmiskäsitystä voidaan hahmottaa tarkastelemalla näiden kohtaamisten etenemistä ja tapahtumia. Toisaalta kuvaa täydentää sanallinen viestintä Jeesuksen ja vammaisten välillä. Näiden lisäksi on aiheellista vielä kiinnittää huomiota tilanteeseen liittyvien tunteiden ilmausten kuvauksiin.

Jeesuksen ja vammaisten kohtaamisen hetket heijastavat Jeesuksen syvää ihmisen arvostamista myös vammaisena. Jeesuksen toiminta sisältää ehkä tärkeimpänä ulottuvuutena sen jumalallisen luomisajatuksen, jonka mukaan ihminen on tarkoitettu elämään yhteydessä Jumalan kanssa. Tämä näkyy

Jeesuksen kokonaisvaltaisesta tavasta toimia ei vain fyysisten vammojen parantajana vaan kokonaisvaltaisen uudistumisen alkuunpanijana. Hänen toimintansa ulottuu niin fyysiselle, psyykkiselle kuin sosiaalisellekin alueelle. Kaikkien ihmisten yhtäläistä ihmisarvoa kuvastaa se, että Jeesus ottaa vastaan kaikki ihmiset erottelematta heitä. Ihmisten asettamat arvojärjestykset ovat Jeesukselle roskaa. Jeesus ei myöskään syyllistä vammaista tai hänen läheisiään vammaisuuden johdosta.

Jeesuksen toimintatavat nostavat esille vaatimuksen siitä, että ihmisen tulee olla rehellinen itselleen ja kohdattava omat ongelmansa ja kannettava niistä vastuu. Toinen vastuun ulottuvuus kuvastuu Jeesuksen toisinaan hyvin suorasukaisessakin vaatimuksessa siitä, että parannettu alkaa itsenäisesti elää omaa elämäänsä mielekkäästi uudesta viitekehyksestä käsin. Jeesus tahtoo jokaisen tulevan riippumattomaksi ja hyödylliseksi. Hän ei salli heidän jäävän edes auttajastaan riippuvaiseksi vaan lähettää heidät päättäväisesti pois. Hän laittaa vammaiset itse toimimaan ja ottamaan vastuuta jo parantamistilanteessa. Tämä ei merkitse sitä, että Jeesus ei olisi empaattinen. Hän todella herättää turvallisuuden, kysyy vammaisen tunteuksia ja tahtoa ja hoitaa yksilöllisesti eläytyen jokaisen ainutlaatuisella tavalla. Muutamissa kuvauksissa Jeesus myös sanallisesti ilmaisee myötätuntonsa ja tahtonsa auttaa vammaista.

Jeesuksen ja vammaisten kohtaamistilanteisiin liittyvistä tunneilmaisuuksista on kerrottu varsin vähän. Tämä onkin ymmärrettävää ajatellen evankeliumien perimmäistä tarkoitusta. Kuvauksista voidaan kuitenkin päätellä, että kohtaamistilanteet ovat hyvin latautuneita. Osaltaan latautuneisuuteen vaikuttavat vammaisten valtavat odotukset. Monelle heistä Jeesuksen kohtaaminen tuntuu varmasti ainoalta enää käytettävissä olevalta mahdollisuudelta löytää apua. Monella vammaisella on takanaan vuosien tai vuosikymmenten kokemus vammaisuudesta omassa yhteisössään ja yhä uudelleen tapahtuneesta tuloksettomasta avun etsimisestä. Vammaisten kiihkeä odotus voidaan päätellä siitä hellittämättömyydestä, jolla he huutavat

apua uudelleen ja uudelleen muiden estelyistä huolimatta. Mistään kuvauksesta ei voi päätellä, että Jeesus paheksuisi tai vähättelisi vammaisten tunneilmauksia. Hän hyväksyy ne ja näyttää ymmärtävän niitä.

Jeesuksen omat tunneilmaukset tulevat näkyviin selkeimmin toiminnan kautta. Hän toiminnan tasolla osittaa, että vammaisten hätä koskettaa häntä ja hän ottaa sen todesta esimerkiksi sapattisäännösten rikkomisen uhalla. Jeesuksen empaattisuus kuvastuu hänen säälistään, jonka erilaisuutta ihmisten sääliin verrattuna olen pohtinut jo aikaisemmin.

9.2 Muun sosiaalisen kommunikaation ilmentämä vammaiskäsitys

Jeesuksen ja vammaisten kohtaamistilanteissa on lähes poikkeuksetta paikalla vammaisen lisäksi myös muita ihmisiä. Katselijoiden motiivit ovat erittäin monenlaisia. Kansa on joko tuomassa läheistä vammaista Jeesuksen parannettavaksi. Toiset heistä ovat kiinnostuneita näkemään jotakin erikoista. Kolmannet ovat ehkä vain sattumalta paikalla. Ja osa yrittää vaihtaa Jeesuksen tykö pyrkiviä halveksittuja vammaisia. Opetuslapsille tilanteiden merkitys voi olla joko oppimistilanne tai he ovat Jeesuksen mukana suorittamassa omaa kutsumustaan. Jopa opetuslapset ovat joskus estelemässä vammaisia tulemasta Jeesuksen tykö. Kirjanoppineet ja fariseukset taas ovat silmä tarkkana seuraamassa, mitä virheitä ja rikkomuksia Jeesus tekisi näissä tilanteissa. Monet tilanteet ovat jopa heidän järjestämiään ansoja.

Kuvauksista käy ilmi, että lähes aina vammaisen parantuminen saa aikaan kriisin ympäröivässä ihmisyhteisössä. Suuren yleisön reaktiot liikkuvat palvelon ja suunnattoman pelon välillä. Myös vammaisten perheenjäsenet

ja ystävät ovat hämillään ja neuvottomia. Fariseukset kiehuvat ja he kokevat Jeesuksen todellisena uhkana ja harmina.

Olosuhteiden moninaisuudesta huolimatta Jeesuksen toimintalinja on sangen johdonmukainen. Hän ei edes yritä vastata kaikkien odotuksiin. Hän ei edes yritä olla jokaiselle mieliksi, vaan hän toimii oman kutsumuksensa mukaisesti tehtävänsä täytenä. Jeesus toimii arvovaltaisesti osoittaen käytännössä, että Jumalan valtakunta on tullut maan päälle. Hän ohittaa ja ojentaa niitä, jotka yrittävät estää vammaisten avunpyynnöt. Usein hän opettaa joko sanallisesti tai toiminnallaan läsnäolijoille oikeaa vammaisiin suhtautumista. Toisinaan Jeesus osallistuu kiihkeisiin väittelyihin vastustajiensa kanssa, mutta toisinaan hän vain vetäytyy äänettömästi pois tilanteesta ilman selittelyjä. Osa vammaisten ja Jeesuksen kohtaamisista tapahtuu ilman ainuttakaan ulkopuolista seurailijaa, mikä osoittaa, että Jeesuksella ei ole tarvetta toimia julkisuutta etsien. Pikemminkin hän karttaa sitä sekä itse kohtaamistilanteissa että niiden jälkeen.

Jeesuksen toiminta suhteessa muihin ihmisiin osoittaa, että hän ei toimi odotusten mukaan. Hän toimii vakaumuksellisesti vammaisten parhaaksi. Hän on itsenäinen. Hän ei kumartele vallassa olevia eikä hän pelkää vastustajiaan. Toisaalta hän ei myöskään osoita olevansa kiitosten eikä ihailun tarpeessa. Hän toteuttaa suvereenisti sitä tehtävänsä, jota varten hän on tullut maan päälle.

9.3 Opetukseen perustuva vammaiskäsitys

Niissä tilanteissa, joissa Jeesus ja vammaiset kohtaavat, ei juurikaan kerrota Jeesuksen opetuksista siitä, miten vammaisiin tulisi suhtautua tai miten heitä tulisi kohdella. Näyttää, että nuo tilanteet ovat keskittyneesti Jeesuksen ja

vammaisten syvän kohtaamisen tilanteita. Edes tapahtumien jälkeen käydyt keskustelut eivät sisällä opetusta vammaisiin suhtautumisesta. Näissä tilanteissa opetus on ennen muuta toiminnan kielellä tapahtuvaa. Jeesus osoittaa, että kenelläkään ei ole oikeutta estää vammaisia tulemasta hänen luokseen. Hän näin osoittaa näkyvästi myös vammaisten ihmisten ihmisarvon. Hän ei myöskään vahvista kysyjille käsitystä vammaisen ihmisen muita suuremmasta syntisyydestä. Hän monessa kohdassa sanallisesti arvostaa vammaisen ihmisen omaa mielipidettä, toivomuksia ja ratkaisuja ja antaa tässä esimerkin vammaisten kohtaamisesta.

Tutkimusaineisto ei sisällä mitään järjestelmällistä ja kokonaisvaltaista Jeesuksen vammaisiin liittyvää ohjelmanjulistusta. Aineisto sisältää kuvausta vammaisten ja Jeesuksen kohtaamisen tilanteista. Ne kuvaavat Jeesuksen parantamistehtävään liittyviä tilanteita. Opetus on kyllä Jeesuksen erittäin tärkeä tehtäväalue, mutta se toteutuu toisaalla ja toisissa tilanteissa. Voidakseni vahvistaa ja rakentaa kuvaa Jeesuksen vammaiskäsityksestä, otan tässä esille joitakin Jeesuksen opetuksen vammaisia koskevien opetusten ydinkohtia evankeliumeista varsinaisen tutkimusaineiston ulkopuolelta.

Toisaalta Jeesuksen opetukset painottuvat sapattisäädösten asettamien esteiden kumoamiseen. Jeesus monessa kohdassa antaa luvan rikkoa sapattisäädöksiä, jos lähimmäisen hätä niin vaatii. Hän antaa luvan ja jopa velvoittaa tähän. Kun fariseukset kysyvät Jeesukselta, onko luvallista sapattina parantaa, hän vastaa heille *”Kuka teistä on se mies, joka ei, jos hänen ainoa lampaansa putoaa sapattina kuoppaan, tartu siihen ja nosta sitä ylös? Kuinka paljon suurempiarvoinen onkaari ihminen kuin lammas ! Sentähden on lupa tehdä sapattina hyvää” (Matt 12:12)*. Toisaalta Jeesus antaa käytännön toimintaohjeita joko yleisellä periaatteellisella tasolla tai yksityiskohtaisemmin. Jeesus antaa ohjeen *”Sentähden kaikki, mitä te tahdotte ihmisten teille tekevän, tehkää myös te samoin heille; sillä tämä on laki ja profeetat” (Matt 7:12)*. Tässä Jeesus vetoaa siihen, että taivaallinen

Isäkin antaa ihmisille hyvää, vaikka he eivät olisi sitä ansainneet. Omaan esimerkkiinsä vedoten Jeesus antaa seuraajilleen uuden käskyn ” ... *että rakastatte toisianne, niinkuin minä olen teitä rakastanut - että tekin niin rakastatte toisianne*”.

Konkreettisia ohjeita Jeesus antaa joko suoraan toimintaohjeina tai verhotummin vertauksina. Opetuslapsilleen Jeesus antaa ohjeen: *”Parantakaa sairaita, herättäkää kuolleita, puhdistakaa pitalisia, ajakaa ulos riivaajia. Lahjaksi olette saaneet, lahjaksi antakaa” (Matt 10:8)*. Ja kaikille ohje: *”Kun laitat päivälliset tai illalliset, älä kutsu ystäviäsi, älä veljiäsi, älä sukulaisiasi äläkä rikkaita naapureita, etteivät hekin vuorostaan kutsuisi sinua, ja ettet sinä sitten saisi maksua. Vaan kun laitat pidot, kutsu köyhiä, raajarikkoja, rampoja, sokeita; niin sinä olet oleva autuas, koska he eivät maksa sinulle...” (Luuk 14:12-14)*. Tämän opetuksen vakuudeksi Jeesus kertoo vertauksen isännän järjestämisistä pidoista, jonne kutsutut merkkihenkilöt ovat estyneitä saapumasta. Isäntä lähettää palvelijoita hakemaan kaduilta ja kujilta kaikki köyhät ja raajarikot, sokeat ja rannat (Luuk 14:21-23). Tunnetuksi tullut Jeesuksen opetus oikeasta lähimmäisyydestä on kuvaus laupiaasta samarialaisesta, joka pyyteettömästi auttoi ryöväreiden pahoinpitelemää miestä vieden hänet hoitoon ja maksaen kaikki siitä aiheutuneet kustannukset (Luuk 10:30-37).

Jeesus ei tähdennä opetuksessaan sitä palkkaa tai hyötyä, jonka auttajat saisivat avuttomien auttamisesta. Hän kuitenkin vakuuttaa, että rakkaudesta tehdyt teot tulevat noteeratuiksi. Jeesus sanoo: *”Totisesti, minä sanon teille: kaikki, mitä olette tehneet yhdelle näistä minun vähimmistä veljistäni, sen te olette tehneet minulle” (Matt 25:40)* ja toisaalla hän sanoo *”Ja kuka hyvänsä antaa yhdelle näistä pienistä maljallisen kylmää vettä hänen juodaksensa, opetuslapsen nimen tähden, totisesti minä sanon teille: hän ei jää palkkaansa vaille” (Matt 10:42)*.

Jeesus korostaa opetuksissaan kaikkien ihmisten yhtäläistä ihmisarvoa. Hän korostaa myös sitä, että ennen kaikkea heikoimpien tukeminen ja auttaminen on jokaisen ihmisen tehtävä.

9.4 Rakkauden lakiin perustuva vammaiskäsitys

Jeesuksen maailmankuva ja sen sisältämä ihmiskäsitys kiteytyvät hienoimmin niin sanotussa rakkauden kaksoiskäskyssä, jossa hän tiivistää vastatessaan häneltä tärkeintä lain kohtaa kiusaten kysyvälle lainopettajalle kaiken tarpeellisen seuraavasti: *”Rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydäimestäsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta mielestäsi”. Tämä on suurin ja ensimmäinen käsky. Toinen tämän vertainen on: ‘Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi’ (Matt 22:37-39).* Lisäksi Jeesus toteaa, että näissä kahdessa käskyssä riippuu kaikki laki ja profeetat. Vastaava Jeesuksen opetus löytyy myös evankeliumeista Markuksen (12:29-31) ja Luukkaan (10:27) mukaan.

Tästä rakkauden kaksoiskäskystä on luettavissa kristillisen ihmiskäsityksen ja samalla kristillisen vammaiskäsityksen ydin. Sen mukaan ihminen on Jumalan luoma ja tarkoitettu elämään yhteydessä Häneen ja samalla Hänen tahtonsa mukaista elämää ollen myös vastuullinen omasta elämästään. Yhtenä Jumalan luomista jokaisella ihmisellä on sama ja mittaamaton arvo. Kristillisen ihmiskäsityksen mukaan jokaisen ihmisen tehtävänä on rakastaa toisia ihmisiä. Tämä rakastaminen ei voi olla mahdollista kuin sille, joka arvostaa ja rakastaa myös itseään.

10 POHDINTA

Martti Lindqvist toteaa kirjassaan 'Pieni kirja ihmisestä' (1997, 10) seuraavasti: "Kristillisessä elämässä ja ajattelussa ihmiskäsitys ja jumalakuva liittyvät erottamattomasti toisiinsa. Puhuessani itsestäni, puhun Jumalasta. Ja jokaisella Jumalaa koskevalla ajatuksella ja mielikuvalla on yhteys siihen, miten itseni ymmärrän ja näen. Inkarnaatio, Jumalan tuleminen ihmiseksi Jeesuksen hahmossa, on myös ihmisyyden syvin salaisuus. Kristuksessa kuva ihmisestä ja kuva Jumalasta ovat aukottomasti ja erottamattomasti yhtä". Koen, että Lindqvist tässä tulkitsee myös omia tuntojani siitä, miten vaikeaa on tyhjentävästi selittää, mitä kristillinen ihmiskäsitys tai vammaiskäsitys pitää sisällään. Osa jää aina salaisuudeksi, koska kysymys on jumalallisen ja inhimillisen kohtaamisesta, jota ei voi selittää. Kuitenkin koen, että ytimeksi jää se rakkaus, joka ei ole sidottu ansioon, ei oppineisuuteen, ei asemaan, ei vammaisuuteen tai vammattomuuteen, ei edes ihmisen kykyyn elää moitteettomasti. Ja tuon rakkauden toteutumisessa tavallisten ihmisten keskellä piilee selittämätön ihme.

Mietin, mitä kristillisellä ihmiskäsityksellä olisi annettavaa nykyaikana ja etenkin vammaisten kohtaamisessa. Onko se ajankohtaista? Onko se mahdollista? Onko sillä käyttöarvoa? Kristillinen vammaiskäsitys on ainakin sopusoinnussa vammaisuuden määritelmän kanssa. Jo kaksituhatta vuotta sitten Jeesus opetti ja toimi ymmärtäen ihmisen kokonaisvaltaiseksi siten, että myös vammaisuudella on omat vaikutuksensa niin yksilön fyysisellä, psyykkisellä kuin sosiaalisellakin ulottuvuudella. Nämä ulottuvuudet vastaavat vammaisuuden hahmottamista vammaana, toiminnan vajavuutena ja sosiaalisena haittana. Näiden lisäksi Jeesus tunsi hengellisen syvyydulottuvuuden, joka perustuu luomissuunnitelmaan, jonka mukaan ihminen on tarkoitettu elämään jumlasuhteessa. Jeesuksen toiminnan kautta hahmotettavissa oleva vammaiskäsitys on sopusoinnussa myös Suomen

valtakunnallisen vammaispoliittisen ohjelman kanssa, joka perustuu WHO:n tapaan määritellä vammaisuus. Vammaispoliittisen ohjelman käsitykset ihmisestä aktiivisena toimijana, fyysisine tarpeineen ja sosiaalisesti suuntautuneena tulevat huomioon otetuiksi myös kristillisessä ihmiskäsityksessä. Samoin toimenpide-ehdotukset, jolla pyritään 'kohti yhteiskuntaa kaikille' soveltuvat toteutettaviksi myös kristilliseen ihmiskäsitykseen nojautuen. Saman suuntaisia ongelmia myös Jeesus pyrki ratkaisemaan ja siten parantamaan vammaisten asemaa Palestiinassa aikoinaan.

Mietin, olisiko kristillisen ihmiskäsityksen perustalle mahdollista rakentaa toimintamalleja ja hoitomenetelmiä, joita voitaisiin käyttää vammaistyössä. Enemmänkin ajattelen, että kysymykseen tulevat suuremmat eettiset linjaukset, jotka kyllä antavat ikäänkuin peilin, jota vasten toimintaa ja menetelmiä voidaan tarkastella. Tämä peili antaa mahdollisuuden tutkia, täyttävätkö toiminnan mallit rakkauden mitan.

Kristilliseen ihmiskäsitykseen pohjautuvia ajattelumalleja ja linjauksia on kyllä kehitetty. Sellaisiakin, jotka voivat mielestäni olla ajattelumalleina myös vammaistyössä. Näistä tarkastelen lyhyesti jo vuosisatoja toteutuneen diakoniatyön linjauksia ja hoitotieteen tohtori Katie Erikssonin Caritas-ideaa.

Teologian tohtori Kai Henttonen on tutkinut väitöskirjassaan "Voiko sen tehdä toisinkin?" diakoniatieteen lähtökohtia ja valintoja. Väitöskirjan sisältämät diakonian määritelmät valottavat diakonian keskeisiä piirteitä tiivistämällä diakonia käytäntöjä, tavoitteita ja motiiveja. Eräässä määritelmässä kirkon tehtävää kuvataan näin: "Kirkon tehtävä on todistaa Jumalan rakkaudesta Jeesuksessa Kristuksessa kaikelle maailmalle. Diakonia on tämän todistuksen yksi hahmo ja se huolehtii erityisesti niistä ihmisistä, jotka ovat ruumiillisesti hädässä, sielullisessa ahdingossa ja jotka elävät

sosiaalisesti epäoikeudenmukaisissa olosuhteissa. Se pyrkii myös poistamaan näiden ongelmien syyt. Se suuntautuu ekumeenisella tavalla yksityisiin, ryhmiin, lähellä ja kaukana oleviin, kristittyihin ja ei-kristittyihin” (Henttonen 1997, 39). Monien määritelmien ohessa Henttonen ottaa esiin tämän päivän diakonian moninaisuutta kuvastavana niitä perusteluja, joiden varassa Helsingin diakonissalaitoksen prostituoitujen tukiprojektia on osana nykyaikaista diakoniaa perusteltu muun muassa seuraavasti: ”Kristillisen uskon perussanomana mukaisesti diakonia on väylän raivaamista syvyydestä pinnalle, syyllisyyden sävyttämästä häpeästä edes sen verran hyväksytyksi, että muut uskaltavat tunnustaa ihmisen olemassaolon. Diakonia vääntää niitä ovia auki, joita yhteisö pyrkii sulkemaan. Pohjimmiltaan diakonia on ihmisarvotaistelua. Asiaan on tartuttava, jos jonkin ihmisen tai ihmisryhmän luovuttamaton ihmisarvo on uhattuna” (Henttonen 1997, 41-42). Nykyaikaisen kansainvälisen diakonian suuntauksia on linjattu eurooppalaisella tasolla Bratislavan julistuksessa vuonna 1994 seuraavasti: ”Siksi eurooppalaisen diakonian tulisi kohdata muuttuva yhteiskunta ja pyrkiä yhdessä muiden kanssa muuttamaan taloudellisia ja poliittisia valtajärjestelmiä aktiivisen, ihmisoikeuksia kunnioittavan demokratian luomiseksi. Tällä tavoin luodaan uusia yhteyksiä kirkon ja yhteiskunnan välille, ja erityisesti niihin, jotka ovat marginalisoituja ja syrjäytettyjä. Näin tulee mahdolliseksi uudistaa kulttuuri kulttuuriksi, joka perustuu keskinäiselle jakamiselle, osallisuudelle ja erilaisuuden kunnioittamiselle. Diakonia auttaa herättämään ja aktivoimaan Jumalan ihmiselle antaman lahjan: rakastaa ja elää solidaarisesti” (Henttonen 1997, 43). Edellä olevat diakoniaa koskevat määritelmät sisältävät näköaloja, joiden tarpeellisuutta tuskin voi epäillä myöskään nykyajassa. Diakonian perusajatusten lisäksi Henttonen tarkastelee sosiaalityötä ja hoitotyötä kristillisen ihmiskäsityksen valossa. Vammaiset ovat tarvinneet diakoniaa jo Jeesuksen aikana. Ja vammaiset tarvitsevat diakoniaan sisältyvää rakkautta ja solidaarisuutta myös meidän ajassamme.

Katie Eriksson rakentaa hoitotieteellistä ajattelua kristilliselle ihmiskäsitykselle rakentuvaksi caritas-ideaksi. Erikssonin mukaan hoitaminen perustuu rakkauteen. Hoitaminen on ihmisen, elämän ja ikuisuuden kunnioittamista. Todellinen inhimillisyys ja rakastamisen kyky tulevat hoitamisessa konkreettiseksi. Se hoitaja, jonka työ perustuu rakkauteen, välittää toiminnassaan rakkauden voimaa ja valoa ja hänen toimintansa perustuu kutsumukseen. Ajatus rakkaudesta ja laupeudesta eli caritas-ajatus on Erikssonin mukaan kaiken hoitotyön ydin, jossa rakkauden kaksi perusmuotoa, agapee eli jumalallinen rakkaus ja eros eli inhimillinen rakkaus yhdistyvät. Rakkaus konkretisoituu jumalasuhteessa. Lähimmäisenrakkaus ja itsensä rakastaminen ovat toistensa edellytyksiä. Hän näkee rakkauden puutteen hoidossa, kasvatuksessa ja elämässä yksittäisen ihmisen sisäisenä ongelmana. Hoitamisen pääasia on rakkauden esille tuominen. Rakkaus onkin caritas-ajattelussa hoitamisen keskeisin kulttuuriaines ja hoitotyön voimanlähde. Erikssonin mukaan Raamatun sanoma rakkaudesta mahdollistaa rakkauden voiman ymmärtämisen myös hoitotyössä. Caritas-ajatuksen toteuttaminen hoitotyössä vaatii hoitajalta paljon rohkeutta. Se edellyttää hoitajalta myönteistä suhtautumista omaan itseensä ja sisäisten toiveidensa määrätietoista toteuttamista. Konkreettisena lähimmäisenrakkautena ilmenevä hoitaminen on Erikssonin mukaan esteettinen elämys, tien osoittamista, ihmissuhde ja kulttuuria. Kirjansa lopussa Eriksson tiivistää tulevaisuudenmietteensä näin: "Me voimme vaikuttaa maailmaan ja saada aikaan muutoksen, jos sisäinen kutsumus, valo ja rakkaus sävyttävät asennoitumistamme hoitamiseen". (Eriksson 1987, 26-32, 35-36, 85, 88; Eriksson&daSilva 1994, 52.)

Diakonia ja caritas-idea saavat alkunsa samasta juuresta: kristillisestä lähimmäisenrakkaudesta. Molemmissa on enemmänkin kysymys arvoperustan pohtimisesta ja toiminnan eettisten lähtökohtien määrittämisestä. Kukin tilanne ja ajankohta asettavat omat rajoituksensa ja vaatimuksensa niille menetelmille, joiden kautta tämä rakkaus tulee käytännössä toimivaksi. Jokainen, myös vammaisen ihminen tarvitsee

rakkautta. Siksi uskon, että rakkauden varaan rakentuvalla vammaisten kohtaamisella ja hoitotyöllä on oma antinsa, mitä mikään muu ei voi korvata.

Pohtiessani kristillisen ihmiskäsityksen - sellaisena kuin se alkujuurillaan ilmenee - perustalle rakentuvan vammaisten kohtaamisen merkitystä vammaisen yksilön kannalta, ajattelen sen tarjoavan vammaiselle ihmiselle ihmisarvonsa kunnioituksen, yksilöllisten tarpeiden kokonaisvaltaisen huomioon ottamisen, mahdollisuuden yhteyteen muiden ihmisten kanssa sekä itsenäisyyden, mahdollisimman suuren riippumattomuuden, mahdollisuuden itsensä toteuttamiseen ja mahdollisuuden olla oman elämänsä subjekti ja asiantuntija.

Koen, että tutkimusprosessi kokonaisuudessaan on ollut antoisa. Koen päässeeni juurille. Koen löytäneeni ainakin sen, mitä lähdin etsimäänkin, ehkä enemmänkin. Olen nyt entistä vakuuttuneempi siitä, että kristilliselle maailmankuvulle rakentuvalla ihmiskäsityksellä ja siitä alkuvoimansa saavalle vammaisten kohtaamiselle olisi nykyisinkin todellista käyttöarvoa. Jeesus oli se, joka antoi vammaisille kokonaisvaltaisesti juuri sitä, mitä he tarvitsivat. Jeesuksen kohtaamisen jälkeen kenenkään vammaisen elämä ei jäänyt entiselleen. Vammaisten aseman parantamiseksi olisi tarpeellista se rohkeus, peräänantamattomuus, oikeudenmukaisuus ja radikalismi, jota Jeesuksella oli. Mutta ongelmallista, samoin kuin Jeesuksen päivinä on yhä se, että myös tässä ajassa ja kaikkialla on olemassa omat fariseuksensa ja kirjanopineensa, omat moralistinsa, omat ihmettelevät ja kiistelevät ihmisjoukkonsa, jotka monella tavoin hämärtävät ja vääristävät sen alkuperäisen jumalallisen suunnitelman, jonka toteutuminen käytännössä merkitsisi rakkauden kaksoiskäskyn tulemistä eläväksi todellisuudeksi myös vammaisille.

LÄHTEET

Aapo, S. 1990. Kertomusten sisällön analyysi. Teoksessa Mäkelä, K. (toim.) Kvalitatiivisen aineiston analyysi ja tulkinta. Helsinki: Gaudeamus.

Alasuutari, P. 1993. Laadullinen tutkimus. Tampere: Vastapaino.

Avi-Yonah, M. & Kraeling, E. G. 1962. Raamatun maailma. Helsinki: WSOY.

Bogdan, R. C. & Biklen, S. K. 1996. Qualitative Research for Education. USA: Allyn and Bacon.

Borg, W. R. & Gall, M. D. 1989. Educational Research: An Introduction. 5. painos. New York & London: Longman.

Bouma, G. D. & Atkinson, G. B. J. 1995. A Handbook of Social Science Research. A Comprehensive and Practical Guide for Students. Oxford University Press.

Bryman, A. 1993. Quantity and Quality in Social Research. Contemporary Social Research: 18. Great Britain: Biddles Ltd, Guilford and King's Lynn.

Clare, J. D. & Wansbrough, H. 1994. Sana elää. Raamatun suuret kertomukset. Helsinki: Kirjapaja.

Cohen, L. & Manion, L. 1994. Research Methods in Education. Fourth edition. London: Routledge.

Eriksson, K. 1989. Caritas-idea. Hämeenlinna: Sairaanhoidajien koulutussäätiö.

Eriksson, K. & da Silva, A.B. (toim.) 1994. Usko ja terveys. Vaasa: Tekijät ja Sairaanhoidajien koulutussäätiö.

Erlanson, D. A., Harris, E. L., Skipper, B. L. & Allen, S. D. 1993. Doing Naturalistic Inquiry: A Guide to Methods. USA: Sage Publications.

Eskola, J. & Suoranta, J. 1996. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Lapin yliopiston kasvatustieteellisiä julkaisuja C13. Rovaniemi: Lapin yliopistopaino.

Field, P. A. & Morse, J. M. 1985. Hoitotyön kvalitatiivinen tutkimus. Helsinki: Kirjayhtymä.

Fitzpatrick, M. L. 1993. Historical Research: The Method. Teoksessa Munhall, P. L. & Boyd, C. O. Nursing Research. A Qualitative Perspective. New York: National League for Nursing Press.

Giertz, B. 1985. Markus. Selitys evankeliumiin Markuksen mukaan. Jyväskylä: SLEY-kirjat.

Giertz, B. 1987. Luukas. Selitys evankeliumiin Luukkaan mukaan. Kurikka: SLEY-kirjat.

Giertz, B. Johannes. 1989. Selitys evankeliumiin Johanneksen mukaan. Hämeenlinna: SLEY-kirjat.

Giertz, B. 1990. Matteus. Selitys evankeliumiin Matteuksen mukaan. Helsinki: SLEY-kirjat.

Gonen, R. 1987. Raamatun pyhät paikat, kuvitettu käsikirja. Hong Kong: Mandarin Offset. Ari Ahola Oy

Gower, R. 1990. Raamatun ihmisten maailma. Raamatun tietokirja 2. Glasgow: Great Britain by Collins

Gärtner, B.E. 1982. Jeesuksen elämä. Jyväskylä: SLEY-kirjat

Harva, U. 1973. Maailmankatsomuksen ongelmia. Keuruu: Otava.

Henttonen, K. 1997. Voiko sen tehdä toisinkin ? Diakoniatieteen lähtökohdat ja valinnat. Lahden ammattikorkeakoulun julkaisusarja C 1997:1. Lahti: Lahden kaupungin painatuskeskus.

Hietala-Spaskos, H. (toim.) 1983. Raamatun maat ja kansat. Kuvakartasto Pyhän kirjan syntysijoilta. Spain: Valitut Palat.

Hirsjärvi, S. (toim.) 1978. Kasvatustieteen sanasto. Opetusmoniste No 73 1978. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteen laitos.

Hirsjärvi, S. 1982. Ihmiskäsitys kasvatustieteen ajattelussa. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteen laitos.

Hirsjärvi, S. 1984. Kasvatustieteen filosofia ja ihmiskäsitys. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteen laitos.

Hirsjärvi, S. 1987. Johdatus kasvatustieteen filosofiaan. Rauma: Oy Länsi-Suomi.

Holme, I. M.&Solvang, B. K. 1995. Forskningsmetodik. Om kvalitativa och kvantitativa metoder. Lund: Studentlitteratur

Huhtinen, A., Koponen, P., Metteri, A., Pellinen, S., Suoranta, J. & Tuomi, J. 1994. Teoksessa Varto, J. (toim). Kohti elämismaailman ja ihmisen laadullista tutkimista. Tampere: Tampereen yliopiston jäljennepalvelu.

Hutchinson, S. A. 1993. Grounded Theory: The Method. Teoksessa Munhall, P. L.&Boyd, C. O. Nursing Research. A Qualitative Perspective. New York: National League for Nursing Press.

Hämäläinen, J. 1987. Laadullinen sosiaalitutkimus käytännössä. Johdatus laadullisen sosiaalitutkimuksen "käsityötaitoon". Kuopion yliopiston julkaisuja. Yhteiskuntatieteet. Tilastot ja selvitykset 2/1987.

Isola, A. 1997. Grounded theory-menetelmä hoitotieteellisessä tutkimuksessa. Teoksessa Paunonen, M.&Vehviläinen-Julkunen, K. Hoitotieteen tutkimusmetodiikka. Juva: WSOY

Komiteamietintö 1984:14. Vammaishuoltolakitöimikunnan mietintö.

Konttinen, M. 1994. Raamatun salaisuudet. Pyhien kirjoitusten arvoitukset avautuvat. Helsinki: Valitut Palat.

Konttinen, M. 1996. Kuka on kukin Raamatussa. Helsinki: Valitut Palat.

Krohn, S. 1981. Ihminen, luonto ja logos. Jyväskylä: Gummerus.

Lincoln, Y.&Cuba, E. 1985. Naturalistic inquiry. Beverly Hills, Ca.: Sage.

Lindqvist, M. 1997. Pieni kirja ihmisestä. Helsinki: Kirjapaja.

Luoto, V. & Liljeqvist, M. (toim.) 1980. Novum 1. Uusi testamentti selityksin. Matt-Mark. Vantaa: Raamatun Tietokirja.

Luoto, V. & Liljeqvist, M. (toim.) 1981. Novum 2. Uusi testamentti selityksin. Luuk-Joh. Vantaa: Raamatun Tietokirja.

Luther, R. 1993. Uuden testamentin sanakirja. Pieksämäki: Sisälähetysseuran kirjapaino Raamattutalo.

McCurley, F. R. & Reumann, J. 1995. Sanasta elämä. Raamattukurssi aikuisille, täysin uudistetun laitoksen 2. painos. Helsinki: Kirjapaja
- uudelleen kirjoittaneet Latvus, K., Nissinen, M., Pihkala, J., Porkka, J., Rusama, J.&Sinnemäki, M.

Mears, H. C. 1988. Avain Uuteen ja Vanhaan Testamenttiin. Kustannuskeskus Päivä.

Millard, A. 1990. Jeesuksen aika avautuu. Helsinki: SLEY-Kirjat Oy

Nieswiadomy, R. M. 1993. Foundations of Nursing Research. Second Edition. USA: Appleton&Lange

Nikolainen, A. T. 1983. Matteuksen evankeliumi. Kuninkaan asialla. Helsinki: Kirjapaja.

Nikolainen, A.T. 1984a. Luukkaan evankeliumi. Jeesuksen historia. Helsinki: Kirjapaja.

Nikolainen, A.T. 1984b. Markuksen evankeliumi. Kiireinen evankeliumi. Helsinki: Kirjapaja.

Nikolainen, A.T. 1989. Johanneksen evankeliumi. Hengellinen evankeliumi. Helsinki: Kirjapaja.

Nikolainen, A.T. (toim.) 1994. Sana elää. Raamatun suuret kertomukset. Helsinki: Kirjapaja.

Palva, H. 1995. Raamatun tietosanasto. Juva: WSOY.

Patton, M. Q. 1990. Qualitative Evaluation and Research Methods. Second Edition. USA: SAGE.

Peltola, O. 1994. Löytöretki Uuteen Testamenttiin. Perussanoma Oy. Porvoo: WSOY.

Pyhä Raamattu. 1989. Helsinki: Suomen Pipliaseura.

Rauhala, L. 1975. Filosofinen ja empiirinen ihmisen tutkimus. Sosiaalilääketieteellinen Aikakauslehti 6, 641-649.

Saarisalo, A. 1975. Raamatun sanakirja. 4. painos. Helsinki: Kirjaneliö.

Silverman, D. 1995. Interpreting Qualitative Data. Methods for Analysing Talk, Text and Interaction. London: Sage Publications.

Soininen, M. 1995. Tieteellisen tutkimuksen perusteet. Turun yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen julkaisuja A:43. Turku: Pallosalama Oy.

Strauss, A.&Corbin J. 1990. Basics of Qualitative Research. Grounded Theory Procedures and Techniques. London: Sage Publications.

Streubert, H. J.&Carpenter, D. R. 1995. Qualitative Research in Nursing. Advancing the Humanistic Imperative. Philadelphia: J. B. Lippincott Company.

Syrjälä, L., Ahonen, S., Syrjäläinen, E., Saari, S. 1994. Laadullisen tutkimuksen työtapoja. Rauma: Kirjayhtymä.

Tallberg, M. 1997. Historiantutkimusmenetelmä. Teoksessa Paunonen, M.&Vehviläinen-Julkunen, K. Hoitotieteen tutkimusmetodiikka. Juva: WSOY

Työterveyslaitos, 1985. Vaurioiden, toiminnanvajavuuksien ja haittojen kansainvälinen luokitus. Käsikirja taudin seurauksien luokitteluksi. Helsinki: Työterveyslaitos

Unger, M. F. 1986. Raamatunlukijan käsikirja. Raamatun tietokirja 1. Printed in Great Britain by Purnell Book Production Limited Member of BPCC Group

Vammaisten oikeuksien julistus, 1975

Varto, J. 1992. Laadullisen tutkimuksen metodologia. Tampere: Kirjayhtymä

White, E.J. 1988a. Alfa ja omega. 4. Kristuksen kehitysvuodet ja julkisen toiminnan alkuaika. Tampere: Kirjatoimi.

White, E.J. 1988b. Alfa ja omega 5. Kristuksen julkisen toiminnan loppuvaiheet. Ristinkuolema ja ylösnousemus. Tampere: Kirjatoimi.

Wilenius, R. 1976. Ihminen filosofisena ongelmana. Teoksessa Wilenius, R., Oksala, P., Mehtonen, L.&Juntunen, M. Filosofien kysymyksiä. Jyväskylä: Gummerus.

Wolcott, H. F. 1994. Transforming Qualitative Data: Description, Analysis and Interpretation. USA: Sage Publications.

Wright, G. E., Crawford, V. E., Hartdegen, S. J., Holmgren, L. E., Johnston, R. H., Pritchard, J. B., Sarna, N. M., Skehan, P. W.&Tanenbaum, M. H. 1981. Great People of the Bible and How They Lived. Suomeksi toimittanut Liisa Lajunen. Helsinki: Valitut Palat.

LUETTELO EVANKELIUMIEN TEKSTEISTÄ

Matteuksen evankeliumi

1. 4:23-25	10. 12:9-16
2. 8:1-4	11. 12:22-30
3. 8:5-13	12. 14:34-36
4. 8:16-17	13. 15:21-28
5. 8:28-34	14. 15:29-31
6. 9:1-8	15. 17:14-20
7. 9:18-22	16. 20:29-34
8. 9:27-31	17. 21:14-17
9. 9:32-34	

Markuksen evankeliumi

18. 1:21-28	25. 5:25-34
19. 1:32-34	26. 6:53-56
20. 1:40-45	27. 7:24-30
21. 2:1-12	28. 7:31-37
22. 3:1-6	29. 8:22-26
23. 3:7-12	30. 9:14-30
24. 5:1-20	31. 10:46-52

Luukkaan evankeliumi

32. 4:31-37	40. 8:40-48
33. 4:40-41	41. 9:37-43
34. 5:12-16	42. 11:14-23
35. 5:17-26	43. 13:10-17
36. 6:6-11	44. 14:1-6
37. 6:17-19	45. 17:11-19
38. 7:1-10	46. 18:35-43
39. 8:25-39	

Johanneksen evankeliumi

47. 5:1-16	48. 9:1-41

MATTEUS

MARKUS

LUUKAS

①

8:1-4 T2

Kun hän astui alas vuorelta, seurasi häntä suuri kansan paljous.

(v. 2-4 vert. Mark. 1:40-44. Luuk. 5:12-14.)

2. Ja katso, tuli pitalinen mies ja kumartui maahan hänen eteensä ja sanoi: »Herra, jos tahdot, niin sinä voit minut puhdistaa».

3. Niin hän ojensi kätensä, kosketti häntä ja sanoi: »Minä tahdon; puhdistu». Ja kohta hän puhdistui pitalistaan.

4. Ja Jeesus sanoi hänelle: »Katso, ettei puhu tästä kenellekään; vaan mene ja näytä itsesi papille, ja uhraa lahja, jonka Mooses on säättänyt, todistukseksi heille».

3Moos.14:2-4,10. Matt.9:30.
(v. 5-13 vert. Luuk. 7: 1-10.)

1:40-45 T20

40. Ja hänen tykönsä tuli pitalinen mies, rukoi häntä, polvistui ja sanoi hänelle: »Jos tahdot, niin sinä voit minut puhdistaa».

41. Niin Jeesuksen kävi häntä säälliksi, ja ojentaen kätensä hän kosketti häntä ja sanoi hänelle: »Minä tahdon; puhdistu».

42. Ja kohta pitali lähti hänestä, ja hän puhdistui.

43. Ja varoittaan häntä ankarasti hän laski hänet heti menemään.

Mark.3:12. 7:36.

44. ja sanoi hänelle: »Katso, ettei puhu tästä kenellekään mitään, vaan mene ja näytä itsesi papille ja uhraa puhdistumisesi se, minkä Mooses on säättänyt, todistukseksi heille».

3Moos.14:2-32. Luuk.17:14.

45. Mutta mentyään pois tämä rupesi laajalti julistamaan ja asiasta tietoa levittämään, niin ettei Jeesus enää saattanut julkisesti mennä kaupunkeihin, vaan oleskeli niiden ulkopuolella autioissa paikoissa; ja kaikkialta tultiin hänen tykönsä.

5:12-16 T34

12. Ja kun hän oli eräässä kaupungissa, niin katso, siellä oli mies, yltänsä pitalissa. Ja nähdessään Jeesuksen hän lankesi kasvoilleen ja rukoi häntä sanoen: »Herra, jos tahdot, niin sinä voit minut puhdistaa».

13. Niin hän ojensi kätensä, kosketti häntä ja sanoi: »Minä tahdon; puhdistu». Ja kohta pitali lähti hänestä.

14. Ja hän kielsi häntä siitä kenellekään puhumasta ja sanoi: »Mene, näytä itsesi papille, ja uhraa puhdistumisesi, niinkuin Mooses on säättänyt, todistukseksi heille».

3Moos.14:2,12.

15. Mutta sanoma hänestä levisi vielä enemmän; ja paljon kansaa kokoontui kuulemaan häntä ja parantuukseen vaivoitansa.

16. Mutta hän vetäytyi pois ja oleskeli erämaassa ja rukoi.

Matt.14:23. Mark.1:35. 6:46. Luuk.6:12.
(v. 17-26 vert. Matt.9:1-8. Mark.2:1-12.)

②

8:16-17 T4

16. Mutta illan tultua tuotiin hänen tykönsä monta riivattua. Ja hän ajoi hengen ulos sanalla, ja kaikki sairaut hän paransi;

17. että kävisi toteen, mikä on puhuttu profeetta Esaiaan kautta, joka sanoi: »Hän otti päällensä meidän sairautemme ja kantoi meidän tautimme».

Jes.53:4. 1Piet.2:24.

1:32-34 T19

32. Mutta illan tultua, kun aurinko oli laskenut, tuotiin hänen tykönsä kaikki sairaut ja riivatut.

33. ja koko kaupunki oli koolla oven edessä.

34. Ja hän paransi monta, jotka sairastivat moninaisia tauteja, ja paljon riivaajia hän ajoi ulos eikä sallinut riivaajien puhua, koska ne tunsivat hänet.

Ap.1:16,17,18.
(v. 35-39 vert. Luuk.4:42-44.)

4:40-41 T33

40. Auringon laskiessa kaikki, joilla oli sairaita, mikä missäkin taudissa, veivät ne hänen tykönsä. Ja hän pani kätensä heidän itsekunkin päälle ja paransi heidät.

41. Myös lähtivät riivaajat ulos monesta, huutaen ja sanoen: »Sinä olet Jumalan Poika!» Mutta hän nuhteli niitä eikä sallinut niiden puhua, koska ne tiesivät hänen olevan Kristuksen.

Mark.3;11,12.
(v. 42-44 vert. Mark.1:35-39.)

8:28-34 T5

28. Kun hän tuli toiselle rannalle, gerasalaisten alueelle, tuli häntä vastaan kaksi riivattua, jotka olivat haudoista lähteneet ja olivat kovin raivoisia, niin ettei kukaan voinut sitä tietä kulkea.

29. Ja katsö, he huusivat sanoen: »Mitä sinulla on meidän kanssamme tekemistä, sinä Jumalan Poika? Oletko tullut tänne vaivaamaan meitä ennen aikaa?»

30. Ja etäällä heistä kävi suuri sikalauma laitumella.

31. Niin riivaajahenget pyysivät häntä sanoen: »Jos ajat meidät pois, niin lähetä meidät sikalaumaan».

32. Ja hän sanoi niille: »Menkää». Silloin ne lähtivät heistä ja menivät sikoihin. Ja katso, koko lauma syöksyi jyrkännettä alas järveen ja hukkuivat veteen.

33. Mutta paimentajat pakenivat; ja he menivät kaupunkiin ja ilmoittivat kaikki, myöskin sen, miten riivattujen oli käynyt.

34. Ja katso, koko kaupunki lähti Jeesusta vastaan; ja kun he hänet näkivät, pyysivät he häntä menemään pois heidän alueeltaan.

5:1-20 T24

Ja he tulivat toiselle puolelle järveä gerasalaisten alueelle.

2. Ja kohta kun hän lähti venheestä, tuli häntä vastaan haudoista mies, joka oli saastaisen hengen vallassa.

3. Hän asusti haudoissa, eikä kukaan enää voinut häntä kahleillakaan sitoa.

4. sillä hän oli monta kertaa ollut sidottuna jalkanuoriin ja kahleisiin, mutta oli särkenyt kahleet ja katkonut jalkanuorat, eikä kukaan kyennyt häntä hiltseämään.

5. Ja hän oleskeli aina, yötä ja päivää, haudoissa ja vuorilla, huutaen ja runnellen itseään kivillä.

6. Kun hän kaukaa näki Jeesuksen, juoksi hän ja kumartui maahan hänen eteensä.

7. ja huutaen suurella äänellä sanoi: »Mitä sinulla on minun kanssani tekemistä, Jeesus, Jumalan, Korkeimman, Poika? Minä vannotan sinua Jumalan kautta, älä vaivaa minua.»

8. Sillä hän oli sanomaisillaan sille: »Lähde ulos miehestä, sinä saastainen henki».

9. Ja Jeesus kysyi siltä: »Mikä on nimesi?» Niin se sanoi hänelle: »Legio on minun nimeni, sillä meitä on monta».

10. Ja se pyysi pyytämällä häntä, ettei hän lähettäisi niitä pois siitä seudusta.

11. Niin siellä oli lähellä vuorta suuri sikalauma laitumella.

12. Ja ne pyysivät häntä sanoen: »Lähetä meidät sikoihin, että menisimme niihin».

13. Ja hän antoi niille luvan. Niin saastaiset henget lähtivät miehestä ja menivät sikoihin. Silloin lauma, noin kaksituhatta sikaa, syöksyi jyrkännettä alas järveen; ja ne hukkuivat järveen.

14. Ja niiden paimentajat pakenivat ja kertoivat siitä kaupungissa ja maataloissa. Ja kansa lähti katsomaan, mitä oli tapahtunut.

15. Ja he tulivat Jeesuksen luo ja näkivät riivatun, jossa legio oli ollut, istuvan puettuna ja täydessä ymmärryksessään; ja he peljästyivät.

16. Näille kertoivat näkijät, mitä oli tapahtunut riivatulle ja kuinka sikojen oli käynyt.

17. Ja he alkoivat pyytää häntä poistumaan heidän alueeltaan. Ap.t.16:39.

18. Ja hänen astuessaan venheeseen se riivattuna ollut pyysi häneltä saada olla hänen kanssaan.

19. Mutta hän ei sitä sallinut, vaan sanoi hänelle: »Mene kotiisi omaistesi luo ja kerro heille, kuinka suuria tekoja Herra on sinulle tehnyt ja kuinka hän on sinua armahtanut».

20. Niin hän lähti ja rupesi Dekapolin alueella julistamaan, kuinka suuria tekoja Jeesus oli hänelle tehnyt; ja kaikki ihmetelivät.

(V. 21-43 vert. Matt.9:18-26. Luuk.8:40-56.)

8:25-39 T39

25. Ja hän sanoi heille: »Missä on teidän uskonne?» Mutta pelko oli vallannut heidät, ja he ihmettelivät, sanoen toisilleen: »Kuka onkaan tämä, kun hän käsklee sekä tuulia että vettä, ja ne tottelevat häntä?»

(V. 26-39 vert. Matt.8:28-34. Mark.5:1-20.)

26. Ja he purjehtivat gerasalaisten alueelle, joka on vastapäätä Galileaa.

27. Ja kun hän oli noussut maihin, tuli häntä vastaan kaupungista mies, jossa oli riivaajia; ja hän ei ollut pitkään aikaan pukeutunut vaatteita ylleen eikä asunut huoneessa, vaan haudoissa.

28. Kun hän näki Jeesuksen, parkaisi hän ja lankei maahan hänen eteensä ja huusi suurella äänellä: »Mitä sinulla on minun kanssani tekemistä, Jeesus, Jumalan, Korkeimman, Poika? Minä rukoukollen sinua: älä minua vaivaa».

29. Sillä hän oli käskemäisillään saastaisista henkeä menemään ulos siitä miehestä. Sillä pitkät ajat se oli temponut häntä mukaansa; hänet oli sidottu kahleisiin ja jalkanuoriin, ja häntä oli varoitettu, mutta hän oli kalkaissut siteet ja kulkeutunut riivaajan ajamana erämaihin.

30. Niin Jeesus kysyi siltä sanoen: »Mikä on nimesi?» Hän vastasi: »Legio; sillä monta riivaajaa oli mennyt häneen».

31. Ja ne pyysivät häntä, ettei hän käskisi heidän mennä syvyyteen.

32. Niin siellä oli vuorella suuri sikalauma laitumella; ja ne pyysivät häntä, että hän antaisi heille luvan mennä sikoihin. Ja hän antoi niille luvan.

33. Niin riivaajat lähtivät ulos miehestä ja menivät sikoihin. Silloin lauma syöksyi jyrkännettä alas järveen ja hukkuivat.

34. Mutta nähtyään, mitä oli tapahtunut, paimentajat pakenivat ja kertoivat siitä kaupungissa ja maataloissa.

35. Niin kansa lähti katsomaan, mitä oli tapahtunut; ja he tulivat Jeesuksen luo ja tapasivat miehen, josta riivaajat olivat lähteneet, istumassa Jeesuksen jalkojen juuressa puettuna ja täydessä ymmärryksessä; ja he peljästyivät.

36. Mutta silminnäkijät kertoivat heille, kuinka riivattu oli tullut terveeksi.

37. Ja koko gerasalaisten seutukunnan kansa pyysi häntä poistumaan heidän luotansa, sillä suuri pelko oli vallannut heidät; niin hän astui venheeseen ja palasi takaisin. Ap.t.16:39.

38. Ja mies, josta riivaajat olivat lähteneet, pyysi häneltä saada olla hänen kanssaan. Mutta Jeesus lähetti hänet luotansa sanoen:

»Palaja kotiisi ja kerro, kuinka suuria töitä Jumala on sinulle tehnyt».

Ja hän meni ja julisti kaikkialla kaupungissa, kuinka suuria töitä Jeesus oli hänelle tehnyt.

(V. 40-56 vert. Matt.9:18-26. Mark.5:21-43.)

4

9: 1-8 TG

(V. 1-8 vert. Mark. 2:1-12. Luuk. 5:17-26.)

Ja hän astui venheeseen, meni jälleen toiselle rannalle ja tuli omaan kaupunkiinsa.

2. Ja katso, hänen tykönsä tuotiin halvattu mies, joka makasi vuoteella. Kun Jeesus näki heidän uskonsa, sanoi hän halvattulle: »Poikani, ole turvallisella mielellä, sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi».

3. Ja katso, muutamat kirjanoppineista sanoivat mielessään: »Tämä pilkkaa Jumalaa».

4. Mutta Jeesus ymmärsi heidän ajatuksensa ja sanoi: »Miksi te ajattelette pahaa sydämessänne? Joh. 2:25.

5. Sillä kumpi on helpompaa, sanoako: »Sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi», vai sanoa: »Nouse ja käy?»

6. Mutta tietääksenne, että Ihmisen Pojalla on valta maan päällä antaa syntisiä anteeksi, niin — hän sanoi halvattulle — »nouse, ota vuoteesi ja mene kotiisi.»

7. Ja hän nousi ja lähti kotiinsa.

8. Mutta kun kansanjoukot sen näkivät, peljästyivät he ja ylistivät Jumalaa, joka oli antanut senkaltaisen vallan ihmisille.

(V. 9-13 vert. Mark. 2: 13-17. Luuk. 5: 27-32.)

2: 1-12 T21

Ja muutamien päivien perästä hän taas meni Kapernaumiin; ja kun kuultiin hänen olevan kotona.

2. Kokontui paljon väkeä, niin etteivät he enää mahtuneet oven edustallekaan. Ja hän puhui heille sanaa.

3. Ja he tulivat tuoden hänen tykönsä halvattua, jota kantamassa oli neljä miestä.

4. Ja kun he väentungokselta eivät päässeet häntä tuomaan hänen tykönsä, purkivat he katon siltä kohdalta, missä hän oli, ja karveltuuan aukon laskivat alas vuoteen, jossa halvattu makasi.

5. Kun Jeesus näki heidän uskonsa, sanoi hän halvattulle: »Poikani, sinun syntisi annetaan anteeksi».

6. Mutta siellä istui muutamia kirjanoppineita, ja he ajattelivat sydämessään:

7. »Kuinka tämä näin puhuu? Hän pilkkaa Jumalaa. Kuka voi antaa syntisiä anteeksi paitsi Jumala yksin?»

Ps. 32:5. Jes. 43:25. Dan. 9:9.

8. Ja heti Jeesus tunsii hengessänsä, että he mielessään niin ajattelivat, ja sanoi heille: »Miksi ajattelette sellaista sydämessänne? Ps. 139:2.

9. Kumpi on helpompaa, sanoako halvattulle: »Sinun syntisi annetaan anteeksi», vai sanoa: »Nouse, ota vuoteesi ja käy?»

10. Mutta tietääksenne, että Ihmisen Pojalla on valta maan päällä antaa syntisiä anteeksi, niin — hän sanoi halvattulle —

11. »minä sanon sinulle: nouse, ota vuoteesi ja mene kotiisi.»

12. Silloin hän nousi, otti kohta vuoteensa ja meni ulos kaikkien nähdessä, niin että kaikki hämmästyivät ja ylistivät Jumalaa sanoen: »Tämänkaltaista emme ole ikinä nähneet».

(V. 13-17 vert. Matt. 9:9-13. Luuk. 5:27-32.)

5: 17-26 T35

17. Ja eräänä päivänä, kun hän opetti, istui siinä fariseuksia ja lainopettajia, joita oli tullut kaikista Galilean ja Juudean kylistä ja Jerusalemistä; ja Herran voima vaikutti, niin että hän paransi sairaat.

18. Ja katso, muutamat miehet kantoivat vuoteella miestä, joka oli halvattu; ja he koettivat viedä hänet sisään ja asettaa Jeesuksen eteen.

19. Ja kun he väentungokselta eivät saaneet viedä häntä sisään muuta tietä, nousivat he katolle ja laskivat hänet vuoteineen tiilikaton läpi heidän keskellensä Jeesuksen eteen.

20. Ja nähdessään heidän uskonsa hän sanoi: »Ihminen, sinun syntisi ovat sinulle anteeksi annetut». Luuk. 7:48,49.

21. Niin kirjanoppineet ja fariseukset rupesivat ajattelemaan ja sanomaan: »Kuka tämä on, joka puhuu Jumalan pilkkaa? Kuka voi antaa syntisiä anteeksi, paitsi Jumala yksin?» Jes. 43:25.

22. Mutta kun Jeesus tiesi heidän ajatuksensa, vastasi hän ja sanoi heille: »Mitä te ajattelette sydämessänne?»

23. Kumpi on helpompaa, sanoako: »Sinun syntisi ovat sinulle anteeksi annetut», vai sanoa: »Nouse ja käy?»

24. Mutta tietääksenne, että Ihmisen Pojalla on valta maan päällä antaa syntisiä anteeksi, — hän sanoi halvattulle — »minä sanon sinulle: nouse, ota vuoteesi ja mene kotiisi.»

25. Ja kohta hän nousi heidän nähtensä, otti vuoteen, jolla oli maannut, ja lähti kotiinsa ylistäen Jumalaa.

26. Ja heidät kaikki valtasi hämmästys, ja he ylistivät Jumalaa; ja pelkoa täynnä he sanoivat: »Me olemme tänään nähneet ihmeellisiä».

(V. 27-32 vert. Matt. 9:9-13. Mark. 2:13-17.)

5

9: 18-22 T7

18. Kun hän tätä heille puhui, niin katso, eräs päämies tuli ja kumartui maahan hänen eteensä ja sanoi: »Minun tyttäreni kuoli juuri ikään, mutta tule ja ota ne kätesi hänen päällensä, niin hän virkoo eloon».

19. Niin Jeesus nousi ja seurasi häntä opetuslapsineensa.

20. Ja katso, nainen, joka oli sairastanut verenvuotoa kaksitoista vuotta, tuli takaapäin ja kosketti hänen vaippansa tupsua. 4Moos. 15:37-41.

21. Sillä hän sanoi itseksensä: »Jos vain saan koskettaa hänen vaippansa, niin minä tulen terveeksi».

22. Silloin Jeesus kääntyi, näki hänet ja sanoi: »Tyttäreni, ole turvallisella mielellä, sinun uskosi on tehnyt sinut terveeksi». Ja sillä hetkellä nainen tuli terveeksi. Matt. 14:36. Luuk. 17:19.

5: 25-34 T25

25. Ja siellä oli nainen, joka oli sairastanut verenvuotoa kaksitoista vuotta.

26. Ja paljon kärsinyt monen lääkärin käsissä ja kuluttanut kaiken omaisuutensa saamatta mitään apua, pikemmin käyden huonommaksi.

27. Tämä oli kuullut Jeesuksesta ja tuli kansanjoukossa takaapäin ja koski hänen vaippansa; Matt. 14:36. Mark. 3:10.

28. Sillä hän sanoi: »Kunhan vain saan koskettaa edes hänen vaatteitaan, niin tulen terveeksi».

29. Ja heti hänen verensä lähde kuivui, ja hän tunsii ruumiissansa, että oli parantunut vaivastaan.

30. Ja heti kun Jeesus itsessään tunsii, että voimaa oli hänestä lähtenyt, kääntyi hän väkijoukossa ja sanoi: »Kuka koski minun vaatteisiini?» Luuk. 6:19.

31. Niin hänen opetuslapsensa sanoivat hänelle: »Sinä näet kansanjoukon tungskelevan ympärilläsi ja sanot: »Kuka minun koski?»

32. Mutta hän katseli ympärilleen nähdäksensä, kuka sen oli tehnyt.

33. Niin nainen pelkäsi ja vapisi, koska hän tiesi, mitä hänelle oli tapahtunut, ja tuli ja lankei maahan hänen eteensä ja sanoi hänelle koko totuuden.

34. Mutta Jeesus sanoi hänelle: »Tyttäreni, sinun uskosi on tehnyt sinut terveeksi. Mene rauhaan ja ole terve vastaksi.» Mark. 10:52. Luuk. 17:19.

8: 40-48 T40

40. Kun Jeesus palasi, oli kansa häntä vastassa; sillä kaikki odottivat häntä.

41. Ja katso, silloin tuli mies, nimeltä Jairus, joka oli synagogan esimies. Ja hän lankei Jeesuksen jalkojen juureen ja pyysi häntä tulemaan kotiinsa.

42. Sillä hänellä oli tytär, ainoa lapsi, noin kaksitoistavuotias, ja se oli kuolemaisillaan. Mutta hänen sinne menessään väentungos ahdisti häntä.

43. Ja siellä oli nainen, joka kaksitoista vuotta oli sairastanut verenvuotoa ja lääkäreille kuluttanut kaiken omaisuutensa, eikä kukaan ollut voinut häntä parantaa.

44. Tämä lähestyi takaapäin ja kosketti hänen vaippansa tupsua, ja heti hänen verenvuotonsa asettui. 4Moos. 15:37-41.

45. Ja Jeesus sanoi: »Kuka minuun koski?» Mutta kun kaikki kielsivät, sanoi Pietari ja ne, jotka olivat hänen kanssaan: »Mestari, väentungos ahdistaa ja pusertaa sinua».

46. Mutta Jeesus sanoi: »Joku minuun koski; sillä minä tunsin, että voimaa lähti minusta».

47. Kun nainen näki, ettei hän pysynyt salassa, tuli hän väristen; lankei hänen eteensä ja ilmoitti kaiken kansan kuullen, mistä syystä hän oli koskenut häneen ja kuinka hän oli kohta tullut terveeksi.

48. Niin hän sanoi hänelle: »Tyttäreni, uskosi on sinut pelastanut; mene rauhaan». Luuk. 7:50. 17:19.

6

12: 9-16 T10

3: 1-6 T22

6: 6-11 T36

9. Ja hän lähti sieltä ja tuli heidän synagoogaansa.
 10. Ja katso, siellä oli mies, jonka käsi oli kuivettunut. Niin he kysyivät häneltä sanoen: »Onko luvallista sapattina parantaa?» voidaksensa nostaa syytteen häntä vastaan. Luuk.14:3.
 11. Niin hän sanoi heille: »Kuka teistä on se mies, joka ei, jos hänen ainoa lampansa putoaa sapattina kuoppaan, tartu siihen ja nosta sitä ylös?»
 12. Kuinka paljon suurempiarvoinen onkaan ihminen kuin lammas! Sentähden on lupa tehdä sapattina hyvää.
 13. Sitten hän sanoi miehelle: »Ojenna kätesi!» Ja hän ojensi; ja se tuli entiselleen, terveeksi niinkuin toinenkin.
 14. Niin fariseukset lähtivät ulos ja pitivät neuvoa häntä vastaan, surmataksensa hänet. Joh.5:16.
 15. Mutta kun Jeesus huomasi sen, väistyi hän sieltä pois. Ja monet seurasivat häntä, ja hän paransi heidät kaikki, Mark.3:7.
 16. ja hän varoitti vakavasti heitä saattamasta häntä julki;

Ja hän meni taas synagoogaan, ja siellä oli mies, jonka käsi oli kuivettunut.
 2. Ja voidakseen nostaa syytteen häntä vastaan he pitivät häntä silmällä, parantaisiko hän miehen sapattina.
 3. Niin hän sanoi miehelle, jonka käsi oli kuivettunut: »Nouse ja astu esille».
 4. Ja hän sanoi heille: »Kumpiko on luvallista sapattina: hyväkö tehdä vai pahaa, pelastaako henki vai tappaa se?» Mutta he olivat vaiili. Luuk.14:1.
 5. Silloin hän katsahtaen ympärilleen toi vihassa silmänsä heihin, murheellisena heidän sydämensä paatumuksesta, ja sanoi sille miehelle: »Ojenna kätesi». Ja hän ojensi, ja hänen kätensä tuli jälleen terveeksi.
 6. Ja fariseukset lähtivät ulos ja pihivät kohta herodilaisten kanssa neuvoa häntä vastaan, surmataksensa hänet. Matt.22:16. Joh.5:16. (V. 7-12 vert. Luuk.6:17-19.)

6. Ja toisena sapattina hän meni synagoogaan ja opetti; ja siellä oli mies, jonka oikea käsi oli kuivettunut.
 7. Ja keksiäkseen jotakin, mistä häntä syyttäisivät, kirjanooppineet ja fariseukset pitivät häntä silmällä, parantaisiko hän sapattina. Luuk.14:1.
 8. Mutta hän tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi miehelle, jonka käsi oli kuivettunut: »Nouse ja astu esille». Ja hän nousi ja astui esille.
 9. Niin Jeesus sanoi heille: »Minä kysyn teiltä: kumpi on luvallista sapattina: hyväkö tehdä, vai tehdä pahaa, pelastaako henki vai hukuttaa?»
 10. Ja hän katsoi ympärilleen heihin kaikkiin ja sanoi miehelle: »Ojenna kätesi». Mies teki niin, ja hänen kätensä tuli jälleen terveeksi.
 11. Mutta he vimmastuivat kovin ja puhelivat keskenään, mitä heidän olisi tehtävä Jeesukselle. (V. 12-16 vert. Mark.3:13-19.)

7

17: 14-20 T15

9: 14-30 T30

9: 37-43 T41

14. Ja kun he saapuivat kansan luo, tuli hänen tykönsä muuan mies, polvistui hänen eteensä.
 15. Ja sanoi: »Herra, armahda minun poikaani, sillä hän on kuunvaihetautinen ja kärsii kovin; usein hän kaatuu, milloin tuleen, milloin veteen.
 16. Ja minä toin hänet sinun opetuslastesi tykö, mutta he eivät voineet häntä parantaa.»
 17. Niin Jeesus vastasi ja sanoi: »Voi sinä epäuskoinen ja nurja sukupuolvi, kuinka kauan miinun täytyy olla teidän kanssanne? Kuinka kauan kärsiä teitä? Luoja hänet tänne, minun tyköni.»
 18. Ja Jeesus nuhteli riivaajaa, ja se lähti pojasta, ja poika oli siitä hetkestä terve.
 19. Sitten opetuslapset menivät Jeesuksen tykö erikseen ja sanoivat: »Miksi emme me voineet ajaa sitä ulos?»
 20. Niin hän sanoi heille: »Teidän epäuskonne tähden; sillä totisesti minä sanon teille; jos teillä olisi uskoa sinapin siemenenkään verran, niin te voisitte sanoa tälle vuorelle: »Siirry täältä tuonne», ja se siirtyisi, eikä mikään olisi teille mahdotonta. Matt.21:21. Mark.11:23. Luuk.17:6. 1Kor.13:2. (V. 22, 23 vert. Mark. 9:30-32. Luuk. 9:43-45.)

14. Ja kun he tulivat opetuslasten luo, näkivät he paljon kansaa heidän ympärillään ja kirjanooppineita väittelemässä heidän kanssaan.
 15. Ja kohta kun kaikki kansa hänet näki, hämmästyivät he ja riensivät hänen luoksensa ja tervehtivät häntä.
 16. Ja hän kysyi heiltä: »Mitä te väittelette heidän kanssaan?»
 17. Silloin vastasi eräs mies kansanpoukosta hänelle: »Opettaja, minä toin sinun tykösi poikani, jossa on mykkä henki.
 18. Ja missä vain se käy hänen kimpuunsa, riuhtoo se häntä, ja hänestä lähtee vaahto, ja hän kiristelee hampaitaan; ja hän kuihtuu. Ja minä sanoin sinun opetuslapsillesi, että he ajaisivat sen ulos, mutta he eivät kyenneet.»
 19. Hän vastasi heille sanoen: »Voi, sinä epäuskoinen sukupuolvi, kuinka kauan miinun täytyy olla teidän luonanne? Kuinka kauan kärsiä teitä? Tuokaa hänet minun tyköni.»
 20. Niin he toivat hänet hänen tykönsä. Ja heti kun hän näki Jeesuksen, kouristi henki häntä, ja hän kaatui maahan, kieritelti itseään, ja hänestä lähti vaahto. Mark.1:26.
 21. Ja Jeesus kysyi hänen isältään: »Kuinka kauan aikaa tätä on hänessä ollut?» Niin hän sanoi: »Pienestä pitäen.
 22. Ja monesti se on heittänyt hänet milloin tuleen, milloin veteen, tuhotakseen hänet. Mutta jos sinä jotakin voit, niin armahda meitä ja auta meitä.»
 23. Niin Jeesus sanoi hänelle: »Jos voit! Kaikki on mahdollista sille, joka uskoo.» Mark.11:23. Luuk.17:6. Fil.4:13.
 24. Ja heti lapsen isä huusi ja sanoi: »Minä uskon; auta minun epäuskoani».
 25. Mutta kun Jeesus näki, että kansaa riensi sinne, nuhteli hän saastaista henkeä ja sanoi sille: »Sinä mykkä ja kuuro henki, minä käsen sinua: lähde ulos hänestä, äläkä enää häneen mene.»
 26. Niin se huusi ja kouristi häntä kovasti ja lähti ulos. Ja hän kävi ikään kuin kuolleeksi, niin että monet sanoivat: »Hän kuoli.»
 27. Mutta Jeesus tarttui hänen käteensä ja nosti hänet ylös. Ja hän nousi.
 28. Ja kun Jeesus oli mennyt huoneeseen, niin hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä erikseen: »Miksi emme me voineet ajaa sitä ulos?»
 29. Hän sanoi heille: »Tätä lajia ei saa lähtemään ulos muulla kuin rukouksella ja paastolla.» (V.30-32 vert. Matt.17:22,23. Luuk.9:43-45.)
 30. Ja he lähtivät sieltä ja kulkiivat Galilean läpi; ja hän ei tahtonut, että kukaan saisi sitä tietää.

37. Kun he seuraavana päivänä menivät alas vuorelta, tuli paljon kansaa häntä vastaan.
 38. Ja katso, kansanjoukosta huusi eräs mies sanoen: »Opettaja, minä rukoulen sinua, katsahda minun poikani puoleen, sillä hän on minun ainokaiseni;
 39. ja katso, hänen kimpuunsa käy henki, ja heti hän parkaisee, ja se kouristaa häntä, niin että vaahto lähtee; ja vainoin se hänestä poistuu, runnellen häntä.
 40. Ja minä pyysin sinun opetuslapsiasi ajamaan sitä ulos, mutta he eivät voineet.»
 41. Jeesus vastasi ja sanoi: »Voi, sinä epäuskoinen ja nurja sukupuolvi; kuinka kauan miinun täytyy olla teidän luonanne ja kärsiä teitä? Luo poikasi tänne.»
 42. Ja vielä pojan tulleksakin riivaaja repi häntä ja kouristi kovin. Mutta Jeesus nuhteli saastaista henkeä ja paransi pojan ja antoi hänet takaisin hänen isälensä. (V.43-45 vert. Matt.17:22,23. Mark.9:30-32.)
 43. Ja kaikki hämmästyivät Jumalan valtasuuruutta.
 Mutta kun kaikki ihmettelivät kaikkea sitä, mitä Jeesus teki, sanoi hän opetuslapsilensa:

MATTEUS

MARKUS

LUUKAS

8

20: 29-34 T16

29. Ja heidän lähtiessään Jerikosta seurasi häntä suuri kansan paljous.

30. Ja katso, kaksi sokeaa istui tien vieressä; ja kun he kuulivat, että Jeesus kulki ohitse, huusivat he sanoen: »Herra, Daavidin poika, armahda meitä!».

31. Niin kansa nuhteli heitä saadakseen heidät vaikenemaan, mutta he huusivat sitä enemmän sanoen: »Herra, Daavidin poika, armahda meitä!».

32. Silloin Jeesus seisautui ja kutsui heidät tykönsä ja sanoi: »Mitä tahdotte, että minä teille tekisin?».

33. He sanoivat hänelle: »Herra, että meidän silmämme aukenisivat.»

34. Niin Jeesuksen tuli heitä sääli, ja hän kosketti heidän silmiänsä, ja kohta he saivat näkönsä ja seurasivat häntä.

10: 46-52 T31

46. Ja he tulivat Jerikoon. Ja kun hän vaelsi Jerikosta opetuslastensa ja suuren väkijoukon seuraamana, istui sokeaa kerjäläinen, Bartimeus, Timeuksen poika, tien vieressä.

47. Ja kun hän kuuli, että se oli Jeesus Nasaretilainen, rupesi hän huutamaan ja sanomaan: »Jeesus, Daavidin poika, armahda minua!».

Matt.9:27. 15:22. Luuk.17:13.

48. Ja monet nuhtelivat häntä saadakseen hänet vaikenemaan. Mutta hän huusi vielä enemmän: »Daavidin poika, armahda minua!».

49. Silloin Jeesus seisautui ja sanoi:

»Kutsukaa hänet tänne». Ja he kutsuivat sokean, sanoen hänelle: »Ole turvalla miehellä, nouse; hän kutsuu sinua.»

50. Niin hän heitti vaippansa päältään, kavahti seisomaan ja tuli Jeesuksen tykö.

51. Ja Jeesus puhutteli häntä sanoen: »Mitä tahdot, että minä sinulle tekisin?».

Niin sokeaa sanoi hänelle: »Rab- buuni, että saisin näköni jälleen.»

52. Niin Jeesus sanoi hänelle: »Mene, sinun uskosi on, sinut pelastanut». Ja kohta hän sai näkönsä ja seurasi häntä tiellä.

Matt.9:22. Mark.5:34. Luuk.7:50. 8:48. 17:19.

18: 35-43 T46

35. Ja hänen lähestyessään Jerikoa eräs sokeaa istui tien vieressä kerjäten.

36. Ja kuullessaan, että siitä kulki kansaa ohi, hän kyseli, mitä se oli.

37. He ilmoittivat hänelle: »Jeesuksen, Nasaretilaisen, menevän ohitse.»

38. Niin hän huusi sanoen: »Jeesus, Daavidin poika, armahda minua!».

39. Ja edelläkulkijat nuhtelivat häntä saadakseen hänet vaikenemaan; mutta hän huusi vielä enemmän: »Daavidin poika, armahda minua!».

40. Silloin Jeesus seisautui ja käski taluttaa hänet tykönsä. Ja hänen tultuaan lähelle Jeesus kysyi häneltä:

41. »Mitä tahdot, että minä sinulle tekisin?».

Hän sanoi: »Herra, että sais- sin näköni jälleen.»

42. Niin Jeesus sanoi hänelle: »Saa näkösi; sinun uskosi on sinut pelasta- nut.»

Luuk.17:19.

43. Ja heti hän sai näkönsä ja seurasi häntä ylistäen Jumalaa; ja sen nähdessä kaikki kansa kiitti Jumalaa.

9

14: 34-36 T12

34. Ja kuljettuaan yli he tulivat maihin Gennesaretiin.

35. Ja kun sen paikkakunnan miehet tunsivat hänet, lähettivät he sanan kaikkien ympäristöön, ja hänen tykönsä tuotiin kaikki sairaat.

36. Ja he pysyivät häneltä, että vain saisivat koskea hänen vaippansa tupsuun; ja kaikki, jotka koskivat, parani- vat.

4Moos.15:38. Matt.9:21. Mark.3:10. Luuk.6:19.

6: 53-56 T26

53. Ja kuljettuaan yli toiselle rannalle he tulivat Gennesaretiin ja laskivat maihin.

54. Ja heidän noustessaan venheestä kansa heti tunsi hänet.

55. Ja he riensivät kiertämään koko sitä paikkakuntaa ja rupesivat vuoteilla kantamaan sairaita sinne, missä kuuli- vat hänen olevan.

56. Ja missä vain hän meni kyliin tai kaupunkeihin tai maataloihin, asetettiin sairaat aukeille paikoille ja pyydettiin häneltä, että he saisivat koskea edes hänen vaippansa tupsuun. Ja kaikki, jotka koskivat häneen, tulivat terveiksi.

4Moos.15:37-41. Matt.9:20. Mark.5:27. Luuk.6:19.

10

15: 21-28 T13

21. Ja Jeesus lähti sieltä ja vetäytyi Tyiron ja Siidonin tienoille.

22. Ja katso, kanaantilainen vaimo tuli niiltä seuduilta ja huusi sanoen: »Herra, Daavidin poika, armahda minua. Riivaa- ja vaivaa kauheasti minun tyttärentäni.»

23. Mutta hän ei vastannut hänelle sanaakaan. Niin hänen opetuslapsensa tulivat ja rukoilivat häntä sanoen: »Päästä hänet menemään, sillä hän huutaa meidän jälkeemme.»

24. Hän vastasi ja sanoi: »Minua ei ole lähetetty muitten kuin Israelin huo- neen kadonneitten lammasten tykö.»

Matt.10:6. Ap.t.13:26. 13:46.

25. Mutta vaimo tuli ja kumarsi häntä ja sanoi: »Herra, auta minua.»

26. Mutta hän vastasi ja sanoi: »Ei ole soveliasta ottaa lasten leipää ja heittää penikoille.»

27. Mutta vaimo sanoi: »Niin, Herra, mutta syövähän penikatkin niitä mu- ruja, jotka heidän herrainsa pöydältä putoavat.»

28. Silloin Jeesus vastasi ja sanoi hä- nelle: »Oj vaimo, suuri on sinun uskosi, tapahtukoon sinulle, niinkuin tahdot». Ja hänen tyttärensä oli siitä hetkestä terve.

Matt.8:10,11.

7: 24-30 T27

24. Ja hän nousi ja lähti sieltä Tyiron ja Siidonin alueelle. Ja hän meni erä- seen taloon eikä tahtonut, että kukaan saisi sitä tietää; mutta hän ei saanut olla salassa.

25. Vaan heti kun eräs vaimo, jonka pienessä tyttäressä oli saastainen hen- ki, kuuli hänestä, tuli hän ja lankeasi hänen jalkojensa juureen.

26. Ja se vaimo oli kreikatar, syntyyän syyrofoinikialainen; ja hän pyysi häntä ajamaan ulos riivaajan hänen tyttäres- tään.

27. Niin Jeesus sanoi hänelle: »Anna ensin lasten tulla ravituiksi; sillä ei ole soveliasta ottaa lasten leipää ja heittää penikoille.»

28. Mutta hän vastasi ja sanoi hänelle: »Niin, Herra; mutta syövähän penikat- kin pöydän alla lasten muruja.»

29. Ja hän sanoi vaimolle: »Tämän sa- nan tähden, mene; riivaaja on lähtenyt sinun tyttärestäsi.»

30. Ja vaimo meni kotiinsa ja havaitsi lapsen makaavan vuoteella ja riivaajan lähteneen hänestä.

11

8:5-13 T3

5. Ja kun hän saapui Kapernaumiin, tuli hänen tykönsä sadanpäämies ja ruokoi häntä.

6. Ja sanoi: »Herra, minun palvelijani makaa kotona halvattuna ja on kovissa vaivoissa».

7. Hän sanoi hänelle: »Minä tulen ja parannan hänet».

8. Mutta sadanpäämies vastasi ja sanoi: »Herra, en minä ole sen arvoinen, että tulisit minun kattooni alle; vaan sano ainoastaan sana, niin minun palvelijani paranee. Ps.107:20.

9. Sillä minä itsekin olen toisen vallan alainen, ja minulla on sotamiehiä käsikyni alaisina, ja minä sanon tälle: »Mene», ja hän menee, ja toiselle: »Tule», ja hän tulee, ja palvelijalleni: »Tee tämä», ja hän tekee.»

10. Tämän kuultuaan Jeesus ihmetteli ja sanoi niille, jotka häntä seurasivat: »Tojisesti minä sanon teille: en ole kenelläkään Israelissa löytänyt näin suurta uskoa.»

11. Ja minä sanon teille: monet tulivat idästä ja lännestä ja aterioituvat Aabrahamin ja Iisakin ja Jaakobin kanssa taivasten valtakunnassa; Jes.60:3,4 Mal.1:11. Luuk.13:28,29. Et.34.

12. mutta valtakunnan lapset heitetään ulos pimeyteen; siellä on oleva itku ja hämmästyksen kiristys.» Matt.13:42,50. 21:43. 22:13. 24:51. 25:30.

13. Ja Jeesus sanoi sadanpäämiehelle: »Mene. Niinkuin sinä uskot, niin sinulla tapahtukoon.» Ja palvelija parani sillä hetkellä. Matt.9:29. 15:28 (V. 14-17 vert. Mark. 1:29-34. Luuk. 4:38-41)

7:1-10 T38

Kun hän oli kansan kuullen kaikki nämä puheensa puhunut, meni hän Kapernaumiin.

2. Ja erällä sadanpäämiehellä oli palvelijia, joka sairasti ja oli kuolemaisillaan ja jota hän piti suuressa arvossa.

3. Ja kuultuaan Jeesuksesta hän lähetti juutalaisten vanhimpia hänen tykönsä ja pyysi, että hän tulisi parantamaan hänen palvelijansa.

4. Kun nämä saapuivat Jeesuksen tykö; pyysivät he häntä hartaasti ja sanoivat: »Hän ansaitsee, että teet hänelle tämän».

5. Sillä hän rakastaa meidän kansaamme, ja hän on rakentanut meille synagogon.»

6. Niin Jeesus lähti heidän kanssansa. Mutta kun hän ei enää ollut kaukana talosta, lähetti sadanpäämies ystäviensä sanomaan hänelle: »Herra, älä vaivaa itseäsi, sillä en minä ole sen arvoinen, että tulisit minun kattooni alle».

7. Senhäden en katsontukaan itseäni arvolliseksi, tulemaan sinun luoksesi; vaan sano sana, niin minun palvelijani paranee.

8. Sillä minä itsekin olen toisen vallan alaiseksi asetettu, ja minulla on sotamiehiä käskettävinäni, ja minä sanon tälle: »Mene», ja hän menee, ja toiselle: »Tule», ja hän tulee, ja palvelijalleni: »Tee tämä», ja hän tekee.»

9. Tämän kuultuaan Jeesus ihmetteli häntä, kääntyi ja sanoi kansalle, joka häntä seurasi: »Minä sanon teille: en ole Israelissakaan löytänyt näin suurta uskoa.»

10. Ja taloon palatessaan lähettivät tapasivat palvelijan terveenä.

12

12:22-30 T11

22. Silloin tuotiin hänen tykönsä riivattu mies, joka oli sokea ja mykkä, ja hän paransi hänet, niin että mykkä puhui ja näki. Matt.9:32,33.

23. Ja kaikki kansa hämmästyivät ja sanoivat: »Eiköhän tämä ole Daavidin poika?»

24. Mutta kun fariseukset sen kuuliivat, sanoivat he: »Tämä ei aja riivaajia ulos kenenkään muun kuin Beelsebulin, riivaajain päämiehen, voimalla.» Matt.9:34.

25. Mutta hän tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi heille: »Jokainen valtakunta, joka riitautuu itsensä kanssa, joutuu autioksi, eikä mikään kaupunki tai talo, joka riitautuu itsensä kanssa, pysy pystyssä.» Ps.139:2.

26. Jos nyt saatana ajaa ulos saatanaan, niin häir on riitautunut itsensä kanssa; kuinka siis hänen valtakuntansa pysyy pystyssä?»

27. Ja jos minä Beelsebulin voimalla ajan ulos riivaajia, kenenkä voimalla siten teidän lapsenne ajavat niitä ulos? Niinpä he tulevat olemaan teidän tuomarinne.»

28. Mutta jos minä Jumalan Hengen voimalla ajan ulos riivaajia, niin on Jumalan valtakunta tullut teidän tyköne.»

29. Taiikka kuinka voi kukaan tunkeutua väkevän taloon ja ryöstää hänen tavaroitansa, ellei hän ensin sido sitä väkevää? Vasta sitten hän ryöstää tyhjäksi hänen talonsa.»

30. Joka ei ole minun kanssani, se on minua vastaan; ja joka ei minun kanssani kokoa, se hajottaa.»

Mark.9:40. Luuk.9:50.

11:14-23 T42

14. Ja hän ajoi ulos riivaajan, ja se oli mykkä; ja kun riivaaja oli lähtenyt, niin tapahtui, että mykkä mies puhui; ja kansa ihmetteli. Matt.9:32,33.

15. Mutta muutamat heistä sanoivat: »Beelsebulin, riivaajain päämiehen, voimalla hän ajaa ulos riivaajia.»

16. Toiset taas kiusasivat häntä ja pyysivät häneltä merkkiä taivaasta. Matt.12:38. Mark.8:11.

17. Mutta hän tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi heille: »Jokainen valtakunta, joka riitautuu itsensä kanssa, joutuu autioksi, ja talo kaatuu talon päälle.»

18. Jos nyt saatankin on riitautunut itsensä kanssa, kuinka hänen valtakuntansa pysyy pystyssä? Tehän sanotte minun Beelsebulin voimalla ajavan ulos riivaajia.»

19. Mutta jos minä Beelsebulin voimalla ajan ulos riivaajia, kenenkä voimalla sitten teidän lapsenne ajavat niitä ulos? Senhäden he tulevat olemaan teidän tuomarinne.»

20. Mutta jos minä Jumalan sormella ajan ulos riivaajia, niin onhan Jumalan valtakunta tullut teidän tyköne.» 2Moos.8:19.

21. Kun väkevä aseellisena vartioitsee kartanoaan, on hänen omaisuutensa turvassa.

22. Mutta kun häntä väkevampi karkaa hänen päällensä ja voittaa hänet, ottaa hän hänet kaikki aseet, joihin hän luotti, ja jakaa häneltä riistämänsä saaliin. Kot.2:15.

23. Joka ei ole minun kanssani, se on minua vastaan, ja joka ei minun kanssani kokoa, se hajottaa.»

Mark.9:40. Luuk.9:50. Joh.11:52.

13

1: 21-28 T18

21. Ja he saapuivat Kapernaumiin; ja hän meni kohta sapatina synagoogaan ja opetti. Matt.4:13.

22. Ja he olivat hämmästyksissään hänen opetuksestansa, sillä hän opetti heitä niinkuin se, jolla valta on, eikä niinkuin kirjanooneet. Matt.7:28,29.

23. Ja heidän synagoogassaan oli juuri silloin mies, jossa oli saastainen henki; ja se huusi.

24. sanoen: »Mitä sinulla on meidän kanssamme tekemistä, Jeesus Nasaretiläinen? Oletko tullut meitä tuhoamaan? Minä tunnen sinut, kuka olet, sinä Jumalan Pyhä.» Matt.8:29. Jaak.2:19.

25. Niin Jeesus nuhteli sitä sanoen: »Vaikene ja lähe hänestä.»

26. Ja saastainen henki kouristi häntä ja lähti hänestä huutaen suurella äänellä.

27. Ja he hämmästyivät kaikki, niin että kyselivät toisiltaan sanoen: »Mitä tämä on? Uusi, voimallinen oppi! Hän käsknee saastaisia henkiäkin, ja ne tottelevat häntä.» Ap.1:17:19.

28. Ja hänen maineensa levisi kohta koko ympäristöön, kaikkialle Galileaan. (V. 29-34 vert. Matt.8:14-16. Luuk.4:38-41.)

4: 31-37 T32

31. Ja hän meni alas Kapernaumiin, Galilean kaupunkiin, ja opetti kansaa sapatina. Matt.4:13. Joh.2:12.

32. Ja he olivat hämmästyksissään hänen opetuksestansa, sillä hänen puheestansa oli voima. Matt.7:28,29. Joh.7:46.

33. Ja synagoogassa oli mies, jossa oli saastaisen riivaajan henki: Tämä huusi suurella äänellä:

34. »Voi, mitä sinulla on meidän kanssamme tekemistä, Jeesus Nasaretiläinen? Oletko tullut meitä tuhoamaan? Minä tunnen sinut, kuka olet, sinä Jumalan Pyhä.»

35. Niin Jeesus nuhteli häntä sanoen: »Vaikene ja lähe hänestä.» Ja riivaaja viskasi hänet maahan heidän keskelleen ja lähti hänestä, häntä ollenkaan vahingoittamatta.

36. Ja heidät: kaikki valtasi hämmästyks, ja he puhuivat keskenään sanoen: »Mitä tämä puhe on, sillä hän käsknee vallalla ja voimalla saastaisia henkiä, ja ne lähtevät ulos?»

37. Ja maine hänestä levisi kaikkialle ympäristön seutuihin. (V. 38-41 vert. Matt.8:14-17. Mark.1:29-34.)

14

3: 7-12 T23

7. Mutta Jeesus vetäytyi opetuslapsineen järven rannalle, ja häntä seurasi suuri joukko kansaa Galileasta. Ja Juudeasta Matt.12:15.

8. ja Jerusalemistä ja Idumeasta ja Jordanin tuolta puolen ja Tyron ja Siidonin ympäristöltä tuli paljon kansaa hänen tykönsä, kun he kuulivat, kuinka suuria tekoja hän teki. Matt.4:23.

9. Ja hän sanoi opetuslapsillensa, että hänelle oli pidettävä venhe varalla väentungoksen tähden, etteivät he ahdistaisi häntä;

10. sillä hän paransi monta jonka tähden kaikki, joilla oli vaivoja, tunkeutuivat hänen päälleen koskettaaksensa häntä.

11. Ja kun saastaiset henget näkivät hänet, lankesivat he maahan hänen eteensä ja huusivat sanoen: »Sinä olet Jumalan Poika.» Luuk.4:41.

12. Ja hän varoitti ankarasti heitä saatamasta häntä julki. Matt.12:16. (V. 13-19 vert. Luuk.6:12-16.)

6: 17-19 T37

17. Ja hän astui alas heidän kanssaan ja seisautui lakealle paikalle; ja siellä oli suuri joukko hänen opetuslapsiaan ja paljon kansaa kaikesta Juudeasta ja Jerusalemistä ja Tyron ja Siidonin rannasta. Nämä olivat saapuneet kuulemaan häntä ja parantuukseen taudeltansa. Matt.4:25. 5:1.

18. Ja myös ne, jotka olivat saastaiten-henkien vaivaamia, tulivat terveiksi.

19. Ja kaikki kansa tahtoi päästä koskettamaan häntä, koska hänestä lähti voima, joka paransi kaikki. Matt.14:36. Mark.5:30. (V. 20-23 vert. Matt.5:1-12.)

(15)

4: 23-25 T1

23. Ja hän kierteli kautta koko Galilea ja opetti heidän synagoogissaan ja saarnasi valtakunnan evankeliumia ja paransi kaikkinaisia tauteja ja kaikkinaisia rikkautta, mitä kansassa oli. Jes.52:7, 61:1. Matt.9:35. Mark.1:14, 39. Luuk.4:15, 44. Ap.1:10, 38.

24. Ja maine hänestä levisi koko Syyriaan, ja hänen luoksensa tuotiin kaikki hirastavaiset, monenlaisien tautien ja nivosten, rasittamat, riivatut, kuurvaihe-
tuuliset ja halvaut; ja hän paransi heidät.

25. Ja häntä seurasi suuri kansan paljouus Galileasta ja Dekapolista ja Jerusalemistä ja Juudeasta ja Jordanin tuolia puolen. Mark.3:7,8. Luuk.6:17,18.

(16)

9: 27-31 T8

27. Ja kun Jeesus kulki sieltä, seurasi häntä kaksi sokeaa huutaen ja sanoen: »Daavidin poika, armahda meitä».

28. Ja hänen mentyvänsä huoneeseen sokeat tulivat hänen tykönsä; ja Jeesus sanoi heille: »Uskotteko, että minä voin sen tehdä?». He sanoivat hänelle: »Uskomme, Herra».

29. Silloin hän kosketti heidän silmiänsä ja sanoi: »Tapahtukoon teille uskonne mukaan». Matt.8:13.

30. Ja heidän silmiänsä aukenivat. Ja Jeesus varoitti heitä vakavasti sanoen: »Katsokaa, ettei kukaan saa tästä tietää».

31. Mutta he menivät pois ja levittivät sanomaa hänestä koko siihen maahan.

(17)

9: 32-34 T9

32. Ja katso, näiden lähdettyä tuotiin hänen tykönsä mykkä mies, joka oli riivatut. Luuk.11:14,15.

33. Ja kun riivaaja oli ajettu ulos, niin mykkä puhui, ja kansa ihmetteli sanoen: »Tällaista ei ole Israelissa ikinä nähty».

34. Mutta fariseukset sanoivat: »Riivaajain päämiehen voimalla hän ajaa ulos riivaajia». Matt.12:24. Mark.3:22.

(18)

15: 29-31 T14

29. Ja Jeesus lähti sieltä ja tuli Galilean järven rannalle, ja hän nousi vuorelle ja istui sinne.

30. Ja hänen tykönsä tuli paljon kansaa, ja he toivat mukanaan rampoja, raajarikkoja, sokeita, mykkiä ja paljon muita, ja laskiivat heidät hänen jalkojensa juureen; ja hän paransi heidät.

Jes.35:5,6. Matt.11:4.

31. niin että kansa ihmetteli nähdessään mykkäin puhuvan, raajarikkoja olevan terveitä, rampojen kävelevän ja sokeain näkevän; ja he ylistivät Israelin Jumalaa. Jes.29:23. (V. 32-39 vert. Mark. 8: 1-10.)

(19)

21: 14-17 T17

14. Ja hänen tykönsä pyhäkössä tuli sokeita ja rampoja, ja hän paransi heidät.

15. Mutta kun ylipapit ja kirjanoppineet näkivät ne ihmeet, joita hän teki, ja lapset, jotka huusivat pyhäkössä ja sanoivat: »Hoosianna Daavidin pojalle», niin he närkästivät.

16. Ja sanoivat hänelle: »Kuuletko, mitä nämä sanovat?». Niin Jeesus sanoi heille: »Kuulen, ettekö ole koskaan lukeeneet: Lasten ja imeväisten suusta sinä olet valmistanut itsellesi kiitoksen?». Ps.8:3. 2Makk.7:27.

17. Ja hän jätti heidät ja meni ulos kaupungista Betaniaan ja oli siellä yölä.

(20)

7: 31-37 T28

31. Ja hän lähti jälleen Tyyron alueelta ja kulkien Siidonin kautta tuli Galilean järven ääreen Dekapolin alueen keskitse. Matt.15:29-31.

32. Ja hänen tykönsä tuotiin kuuro, joka oli melkein mykkä. Ja he pyysivät häntä panemaan kätensä hänen päällään.

33. Niin hän otti hänet erilleen kansasta, pisti sormensa hänen korviinsa, sylki ja koski hänen kieleensä. Mark.8:23. Joh.9:6.

34. ja katsahti ylös taivaaseen, huokasi ja sanoi hänelle: »Effata», se on aukene.

35. Niin hänen korvansa aukenivat, ja hänen kielensä side irtautui, ja hän puhui selkeästi.

36. Ja Jeesus kielsi heitä sitä keneläkään sanomasta; mutta mitä enemmän hän heitä kielsi, sitä enemmän he julistivat. Mark.1:43-45.

37. Ja ihmiset hämmästyivät ylempäärin ja sanoivat: »Hyvin hän on kaikki tehnyt; kuurot hän saa kuulemaan ja mykkät puhumaan». Jes.35:5,6. Matt.11:5.

(21)

8: 22-26 T29

22. Ja he tulivat Beetsaidaan. Ja hänen tykönsä tuotiin sokea, ja he pyysivät, että hän koskisi häneen.

23. Niin hän tarttui sokean käteen, ta luttu hänet kylän ulkopuolelle, sylki hänen silmiänsä ja pani kätensä hänen päällään, ja kysyi häneltä: »Näetkö mitään?». Mark.7:32,33.

24. Tämä katsahti ylös ja sanoi: »Näen ihmiset, sillä minä erotan käveleviä, ne ovat puiden näköisiä».

25. Sitten hän taas pani kätensä hänen silmiilleen; ja nyt mies näki tarkkaan ja oli parantunut ja näki kaikki aivan selvästi.

26. Ja hän lähetti hänet hänen kotinsa sanoen: »Älä edes poikkea kylään». (V. 27-30 vert. Matt.16:13-20. Luuk.9:18-21.)

(22)

13: 10-17 T43

10. Ja hän oli opettamassa eräässä synagoogassa »sapatina».

11. Ja katso, siellä oli nainen, jossa oli ollut heikkouden henki kahdeksantolsta vuotta, ja hän oli koukistunut ja täydelleen kykenemätön oikeasemaan itseänsä.

12. Hänet nähdessään Jeesus kutsui hänet luoksensa ja sanoi hänelle: »Nainen, sinä olet päässyt heikkoudestasi».

13. ja pani kätensä hänen päällään. Ja heti hän oikeiksi itsensä suoraksi ja ylisti Jumalaa.

14. Mutta synagoogan esimies, joka närkästyi siitä, että Jeesus paransi sapatina, rupesi puhumaan ja sanoi kansalle: »Kuusi päivää on, jona tulee työtä tehdä; tulkaa siis niinä päivinä parannuttamaan itseänne, älkääkä sapatinpäivänä». 2Moos.20:8-10. 5Moos.5:13.

15. Mutta Herra vastasi hänelle ja sanoi: »Te ulkokullatut, eikö jokainen teistä sapatina päästä härkänsä tai aasiansa seimistä ja vie sitä juomaan?». Joh.7:23.

16. Ja tätä naista, joka on Abrahamin tytär ja jota saatana on pitänyt sidottuna, katso, jo kahdeksantoista vuotta, tätkö ei ollut pitänyt päästää siitä siteestä sapatinpäivänä?». Luuk.19:9. Ap.13:25.

17. Ja hänen näin sanoessaan kaikki hänen vastustajansa häpesivät, ja kaikki kansa iloitsoi kaikista niistä ihmeellisistä teoista, joita hän teki. (V.18-21 vert. Matt.13:31-33. Mark.4:30,32.)

(23)

14: 1-6 T44

Ja kun hän sapatina tuli erään fariseusten iohtomiehen taloon aterialle, pitivät he häntä silmillä. Luuk.6:6-11.

2. Ja katso, siellä oli vesitulainen mies hänen edessään.

3. Niin Jeesus rupesi puhumaan lainoppineille ja fariseuksille ja sanoi: »Onko luvallista parantaa sapatina, vai eikö?». Mutta he olivat vaihi. Matt.12:10. Mark.3:4.

4. Ja hän koski mieheen paransi hänet ja laski menemään.

5. Ja hän sanoi heille: »Jos joltakin teistä putoaa poika tai härkä, kaivoon, eikö hän heti veda sitä ylös sapatinpäivänäkint?». 2Moos.23:5. 5Moos.22:4. Matt.12:11.

6. Eivätkä he kyenneet vastaamaan tähän.

(24)

17: 11-19 T45

11. Ja kun hän oli matkalla Jerusalemiin, kulki hän Samarian ja Galilean välistä rajaa. Luuk.9:51. 13:22.

12. Ja hänen mennessään erääseen kylään kohtasi häntä kymmenen pitalista miestä, jotka jäivät seisomaan loitomaksi.

13. ja he korottivat äänensä ja sanoivat: »Jeesus, mestari, armahda meitä!».

14. Ja heidät nähdessään hän sanoi heille: »Menkää ja näyttäkää itsenne papille». Ja tapahtui heidän mennessään, että he puhdistuivat. 3Moos.13:2. 14:2. Matt.8:4. Mark.1:44. Luuk.5:14.

15. Mutta yksi heistä, kun näki olevansa parannettu, palasi takaisin ja ylisti Jumalaa suurella äänellä.

16. Ja lankesi kasvoilleen hänen jalkojensa juureen ja kiitti häntä; ja se mies oli samarialainen.

17. Niin Jeesus vastasi ja sanoi: »Eivätkö kaikki kymmenen puhdistuneet? Missä ne yhdeksän ovat?».

18. Eikö ollut muita, jotka olisivat panneet Jumalaa ylistämään, kuin tämä muukalainen?». Ja sanoi hänelle: »Nouse ja mene, sinun uskosi on sinut pelastanut». Matt.9:22. Mark.10:52. Luuk.7:50.

25

5: 1-16 T47

Sen jälkeen oli juutalaisten juhla, ja Jeesus meni ylös Jerusalemiin.

2. Ja Jerusalemissa on Lammassportin luona lammikko, jonka nimi hebreankielellä on Betesda, ja sen reunalla on viisi pylväskäytävää. Neh.3:1.

3. Niissä makasi suuri joukko sairaita, sokeita, rampoja ja näivetyttäisiä, jotka odottivat veden liikuttamista.

5. Ja siellä oli mies, joka oli sairastunut kolmekymmentä kahdeksan vuotta.

6. Kun Jeesus näki hänen siinä makaavan ja tiesi hänen jo kauan aikaa sairastaneen, sanoi hän hänelle: »Tahdotko tulla terveeksi?»

7. Sairas vastasi hänelle: »Herra, minulla ei ole ketään, joka veisi minut lammikkoon, kun vesi on kuohutettu; ja kun minä olen menemässä, astuu toinen sinne ennen minua.»

8. Jeesus sanoi hänelle: »Nouse, ota vuoteesi ja käy.»

9. Ja mies tuli kohta terveeksi ja otti vuoteensa ja kävi. Mutta se päivä oli sapatti. Joh.9:14.

10. Sentähden juutalaiset sanoivat parannelulle: »Nyt on sapatti, eikä sinun ole lupa kantaa vuodeetta.» 2Moos.20:10. 5Moos.5:14. Neh.13:19. Jer.17:21,22.

11. Hän vastasi heille: »Se, joka teki minut terveeksi, sanoi minulle: »Ota vuoteesi ja käy.»

12. He kysyivät häneltä: »Kuka on se mies, joka sanoi sinulle: »Ota vuoteesi ja käy?»

13. Mutta paranneltu ei tiennyt, kuka se oli; sillä Jeesus oli poistunut, kun siinä paikassa oli paljon kansaa.

14. Sen jälkeen Jeesus tapasi hänet pyhäkössä ja sanoi hänelle: »Katsa, sinä olet tullut terveeksi; älä enää syntiä tee, ettei sinulle jotakin pahempaa tapahtuisi.» Joh.8:11. 2Piet.2:20.

15. Niin mies meni ja ilmoitti juutalaisille, että Jeesus oli hänet terveeksi tehnyt.

16. Ja sentähden juutalaiset vainosivat Jeesusta, koska hän semmoista teki sapattina. Matt.12:14.

26

9: 1-41

T48

Ja ohj kulkieksaan hän näki miehen, joka, syntymästään saakka oli ollut sokea.

2. Ja hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä sanoen: »Rabbi, kuka teki syntiä, tämäkö vai hänen vanhempansa, että hänen piti sokeana syntyvän?» Luuk.13:2.

3. Jeesus vastasi: »Ei tämä tehnyt syntiä eivätkä hänen vanhempansa, vaan Jumalan tekojen piti tuleman hänessä julki.» Luuk.13:2-5.

4. Niin kauan kuin päivä on, tulee meidän tehdä hänen tekojansa, joka on minut lähettänyt; tulee yö, jolloin ei kukaan voi työtä tehdä.» Joh.5:17.

5. Niin kauan kuin minä maailmassa olen, olen minä maailman valkeus.» Joh.1:4,9. 8:12. 12:35,46.

6. Tämän sanottuaan hän sylki maahan ja teki syljestä tahtaan ja sivieli tahtaan hänen silmilleen.

7. Ja sanoi hänelle: »Mene ja peseydy Silloan-lammikossa.» — se on käännettynä: lähetty. — Niin hän meni ja peseytyi ja palasi näkevänä.

8. Silloin naapurit ja ne, jotka ennen olivat nähneet hänet kerjääjänä, sanoivat: »Eikö tämä ole se, joka istui ja kerjäs?»

9. Toiset sanoivat: »Hän se on», toiset sanoivat: »Ei ole, vaan hän on hänen näkönsä.» Hän itse sanoi: »Minä se olen.»

10. Niin he sanoivat hänelle: »Miten sinun silmäsi ovat auenneet?»

11. Hän vastasi: »Se mies, jota kutsutaan Jeesukseksi, teki tahtaan ja voiteli minun silmäni ja sanoi minulle: »Mene ja peseydy Silloan lammikossa»; niin minä menin ja peseydyin ja sain näköni.»

12. He sanoivat hänelle: »Missä hän on?» Hän vastasi: »En tiedä.»

13. Niin he veivät hänet, joka ennen oli ollut sokea, fariseusten luo.

14. Ja se päivä, jona Jeesus teki tahtaan ja avasi hänen silmänsä, oli sapatti.

15. Niin myöskin fariseukset kysyivät häneltä, miten hän oli saanut näkönsä. Ja hän sanoi heille: »Hän sivieli tahtaan minun silmilleni, ja minä peseydyin, ja nyt minä näen.»

16. Niin muutamat fariseuksista sanoivat: »Se mies ei ole Jumalasta, koska hän ei pidä sapattia.» Toiset sanoivat: »Kuinka voi syntinen ihminen tehdä senkaltaisia tunsustekoja?» Ja he olivat keskenänsä eri mieltä. Joh.7:12.

17. Niin he taas sanoivat sokealle: »Mitä sinä sanot hänestä, koskapa hän avasi sinun silmäsi?» Ja hän sanoi: »Hän on profeetta.» Luuk.7:16.

18. Mutta juutalaiset eivät uskoneet hänestä, että hän oli ollut sokea ja saanut näkönsä, ennenkuin kutsuivat sen näkönsä saaneen vanhemmat.

19. ja kysyivät heiltä sanoen: »Onko tämä teidän poikanne, jonka sanotte sokeana syntyneen? Kuinka hän sitten nyt näkee?»

20. Hänen vanhempansa vastasivat ja sanoivat: »Me tiedämme, että tämä on meidän poikamme ja että hän on sokeana syntynyt.»

21. mutta kuinka hän nyt näkee, emme tiedä; emme myöskään tiedä, kuka on avannut hänen silmänsä. Kysykää häneltä; hänellä on kyllin ikää, puhukoon itse puolästansa.»

22. Näin hänen vanhempansa sanoivat, koska pelkäsivät juutalaisia. Sillä juutalaiset olivat jo sopineet keskenään, että se, joka tunnusti hänet Kristukseksi, oli erotettava synagogasta. Joh.7:13. 12:42. 19:38.

23. Sentähden hänen vanhempansa sanoivat: »Hänellä on kyllin ikää, kysykää häneltä.»

24. Niin he kutsuivat toistamiseen miehen, joka oli ollut sokea, ja sanoivat hänelle: »Anna kunnia Jumalalle; me tiedämme, että se mies on syntinen.»

25. Hän vastasi: »Onko hän syntinen, sitä en tiedä; sen vain tiedän, että minä, joka olin sokea, nyt näen.»

26. Niin he sanoivat hänelle: »Mitä hän sinulle teki? Miten hän avasi sinun silmäsi?»

27. Hän vastasi heille: »Johan minä teille sanoin, ettekä te kuulleet. Miksi taas tahdotte sitä kuulla? Tahdotteko tekin ruveta hänen opetuslapsiksensa?»

28. Niin he herjasivat häntä ja sanoivat: »Sinä olet hänen opetuslapsensa, mutta me olemme Mooseksen opetuslapsia.»

29. Me tiedämme Jumalan puhuneen Moosekselle, mutta mistä tämä on, sitä emme tiedä.»

30. Mies vastasi ja sanoi heille: »Sehän tässä on ihmeellistä, että te ette tiedä, mistä hän on, ja kuitenkin hän on avannut minun silmäni.»

31. Me tiedämme, ettei Jumala kuule syntisiä; vaan joka on Jumalataapelekkäväinen ja tekee hänen tahtonsa, sitä hän kuulee. Job 27:9. 35:13. Ps.18:42. 66:18. Sananl.15:29. 28:9. Jes.1:15. Miika 3:4. Sak.7:13.

32. Ei ole maailman alusta kuultu, että kukaan on avannut sokeana syntyneen silmät.

33. Jos hän ei olisi Jumalasta, ei hän voisi mitään tehdä.»

34. He vastasivat ja sanoivat hänelle: »Sinä olet kokonaan synneissä syntynyt, ja sinä tahdot opettaa meitä!» Ja he ajoivat hänet ulos.

35. Ja Jeesus sai kuulla heidän ajaneen hänet ulos; ja hänet tavatessaan hän sanoi hänelle: »Uskotko sinä Jumalan Poikaan?»

36. Hän vastasi ja sanoi: »Herra, kuka hän on, että minä häneen uskoisin?»

37. Jeesus sanoi hänelle: »Sinä olet hänet nähnyt; ja hän on se, joka sinun kanssasi puhuu.» Joh.4:26.

38. Niin hän sanoi: »Herra, minä uskon»; ja hän kumartaen rukoili häntä.

39. Ja Jeesus sanoi: »Tuomioksi minä olen tullut tähän maailmaan, että ne, jotka eivät näe, näkisivät, ja ne, jotka näkevät, tulisivat sokeiksi.» Joh.3:19.

40. Ja muutamat fariseukset, jotka olivat siinä häntä lähellä, kuuluivat tämän ja sanoivat hänelle: »Olemmeko mekin sokeat?»

41. Jeesus sanoi heille: »Jos te olisitte sokeat, ei teillä olisi syntiä; mutta nyt te sanotte: »Me näemme»; sentähden teidän syntinne pysyy.» Sananl.26:12. Joh.15:22,24.